

UURAISTEN KUNTA

Talousarvio 2018

Taloussuunnitelma 2018–2020

*Kunnanhallitus 30.10.2017 §305 ja 20.11.2017 §330
Kunnanvaltuusto 11.12.2017 § 83*

SISÄLLYS

1.	Yleisperustelut	3
2.	Kunnan visio ja strategia	4
3.	Ulkoinen toimintaympäristö	5
4.	Uuraisten kunnan tuottavuusohjelma	12
5.	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	14
6.	Talouden rakenne	15
7.	Käyttötalouden nettomenot	17
8.	Talousarvio ja taloussuunnitelma	18
	VALTUUSTO JA KONSERNIJOHTO.....	18
	KONSERNIPALVELUT	22
	PERUSPALVELULAUTAKUNTA.....	27
	SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	39
	TEKNINEN LAUTAKUNTA	57
	YMPÄRISTÖJAOSTO.....	63
9.	Investointiosa	70
10.	Tuloslaskelma- ja rahoitusosa	72
11.	Henkilöstösuunnitelma	75
12.	Kunnan vesi- ja viemärilaitos	79
13.	Talousarvion sitovuus	80

1. YLEISPERUSTELUT

Kuntalain (410/2015) mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Vuoden 2018 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 10 740 000 euroa, mikä on 125 500 euroa enemmän kuin vuoden 2017 talousarviossa. Verotuloarvio perustuu lokakuussa 2017 käytettävissä olleisiin tietoihin kuntatalouden ja kansantalouden kehityksestä vuosina 2017–2018 ja verotulojen laskennassa on käytetty apuna kuntaliitolta tilattua suunnittelutyökalua.

Valtionosuuksien vuoden 2018 kokonaismääräksi on arvioitu 9 080 600 euroa, mikä on 39 400 euroa vähemmän kuin vuonna 2017. Tämänhetkinen valtionosuusarvio perustuu Valtioneuvoston 16.11.2017 tekemään talousarvioesitykseen, jossa on 109 miljoonan euron täydennyksiä kuntien valtionosuuksiin ensi vuodelle. Valtionosuuslaskelmat löytyvät osoitteesta <https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/talous/valtionosuudet/valtionosuudet-vuonna-2018>.

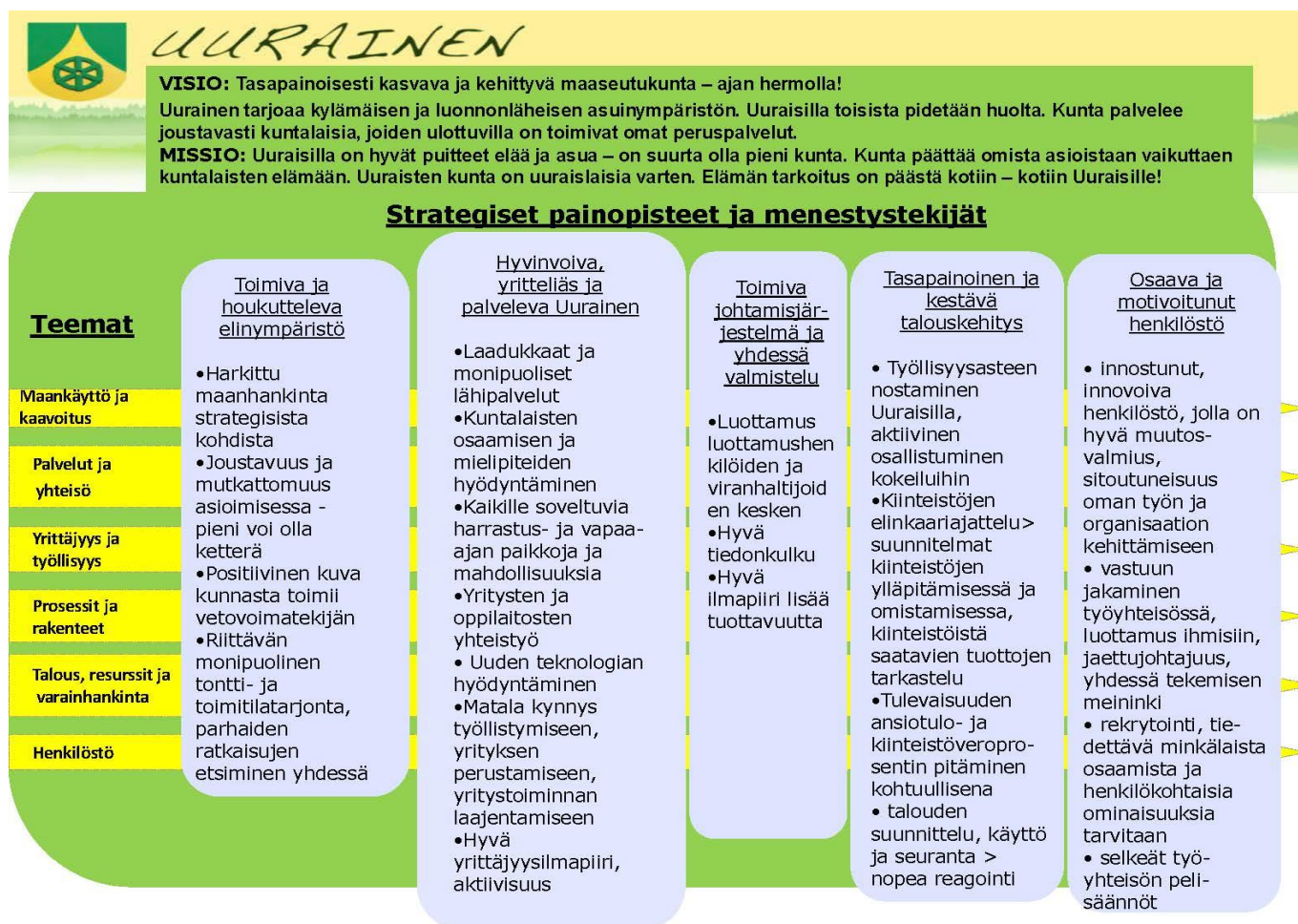
Vuoden 2018 talousarvio perustuu lautakuntakuntien tekemiin ehdotuksiin. Lautakunnat ovat valmistelleet talousarvioehdotukset 19.6.2017 annettuihin talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen laadintaohjeiden perusteella. Lautakuntien ehdotusten jälkeen talousarviota on käyty läpi viranhaltijatasolla.

Lautakuntien tehtävänä on huolehtia siitä, että valtuuston asettamat tavoitteet toteutuvat mahdollisimman hyvin toimintaan osoitettujen resurssien puitteissa.

Lautakuntien tulee seurata voimavarojen käyttöä ja tavoitteiden toteutumista kunnanhallituksen antamien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

2. KUNNAN VISIO JA STRATEGIA

Kunnan strategia 2017-22 laadittiin vuonna 2016. Strategiatyö on jatkuva prosessi ja valtuusto päivittää strategiaa talousarvion hyväksynnän yhteydessä vuonna 2017. Strategiasta on johdettu toimialoille strategisia tavoitteita. Uutta strategiaa on jalkautettu vuodesta 2017 lähtien.

3. ULKOINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntatalous

Yleistä talouskehitystä sekä kuntatalouden tilannetta kuvaava tarkastelu pohjautuu valtion talousarvioehdotukseen ja siinä esitettyihin suhdannenäkymiin, kuntatalousohjelmaan sekä Valtiovarainministeriön syyskuun 2017 taloudelliseen katsaukseen ja alustavaan taloussuunnitelmaan. Kokonaiskuva vuosista 2017–2019 on talouskasvun kannalta aiempia vuosia positiivisempi. Talouden kasvun yleiset edellytykset ja niitä määrittävät rakenteet eivät kuitenkaan ole muuttuneet siinä määrin, että talouden kasvupotentiaali olisi noussut.

Suhdannenäkymät

Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan vuonna 2017 kasvavan 2,9 %. Suomen talous on nopeassa kasvuvaiheessa. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa vuonna 2017 selvästi nopeammin kuin viime vuonna, minkä jälkeen kasvuvauhti hidastuu kahden prosentin tuntumaan. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa vuonna 2018 edelleen vahvasti aiempiin vuosiin verrattuna, tosin hieman hidastuen kuluvaan vuoden kasvusta. Hidastuva kasvu johtuu pitkälti yksityisestä kulutuskysynnästä, sillä ostovoiman kasvu jää tätä vuotta hitaammaksi. Inflaation nopeutuminen heikentää palkansaajien ostovoimaa, vaikka samalla työllisyyden paraneminen tukeekin sitä.

Kotimainen inflaatio kiihtyy ensi vuonna ja laajemmin eri hyödykeryhmissä kuin vuonna 2017. Eniten hinnat tulevat nousemaan palveluissa. Hintojen nousua kiihdyttää myös alhaisen korkotason nouseminen. Hintatason nousua hidastavat vahvistuva Yhdysvaltain dollari ja maltillisena pysyvä öljyn hinta. Bruttokansantuotteen kohtuullinen kasvu parantaa työllisyyttä, tosin työttömien määrä laskee silti hitaasti. Vuonna 2018 työllisyysaste nousee noin 70 prosenttiin ja työttömyysaste puolestaan laskee noin 8 prosenttiin. Työllisyyden suotuisamman kehityksen esteinä ovat erilaiset alueelliset ja ammatilliset yhteensopivuusongelmat.

Maailmantalouden ja -kaupan kasvunäkymät ovat parantuneet viime aikoina. Kehittyneiden talouksien sekä Yhdysvaltojen myönteinen kehitys jatkuvat ja euroalueen merkitys tulee korostumaan jatkossa. Euroalueen talouskasvu kiihtyy reiluun pariin prosenttiin ensi vuonna. Suomen julkista taloutta ovat vahvistaneet hallituksen päättämät sopeutustoimet ja viime vuonna virinnyt talouskasvu. Myönteisestä kehityksestä huolimatta julkinen talous jää edelleen alijäämäiseksi vuosikymmenen loppuun saakka. Väestön ikääntymisestä johtuen rahoitusaseman tulisi olla ensi vuosikymmenen alussa selvästi ylijäämäinen.

	2014	2015	2016	2017*	2018*	2019*
BKT, mrd. euroa	205	210	216	224	232	241
BKT, määrän muutos, %	-0,6	0,0	1,9	2,9	2,1	1,8
Työttömyysaste, %	8,7	9,4	8,8	8,6	8,1	7,8
Työllisyysaste, %	68,3	68,1	68,7	69,4	70,1	70,5
Kuluttajahintaindeksi, %	1,0	-0,2	0,4	0,9	1,5	1,5
Pitkät korot (valtion obligaatiot 10 v.), %	1,5	0,7	0,4	0,5	0,9	1,4

*ennuste (Lähde:Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus syksy 2017, valtion talousarvioesitys)

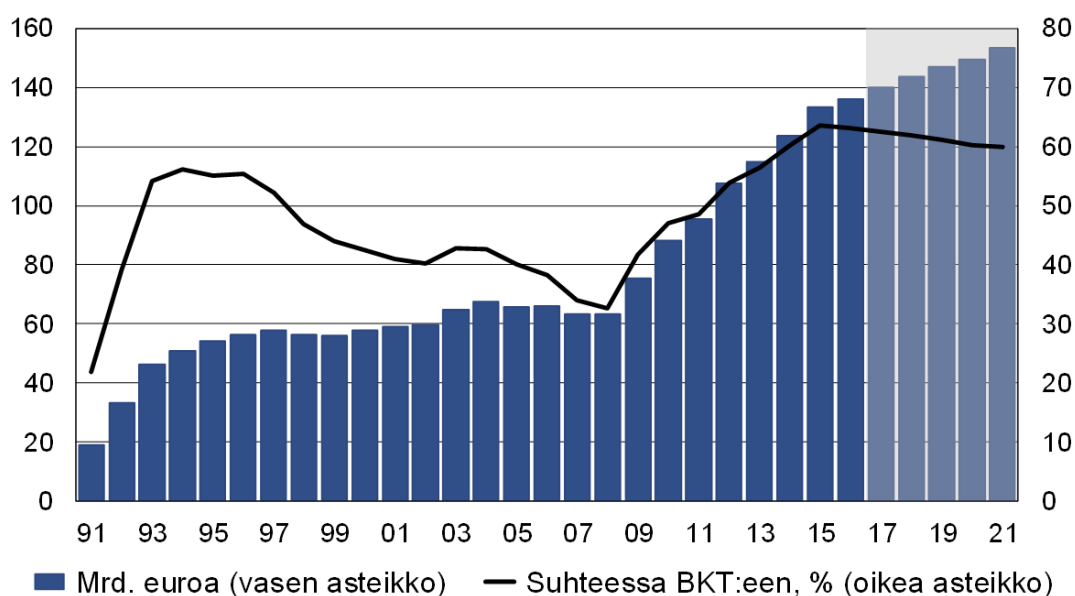
Julkisen talous ja kuntatalous

Julkinen talous

Julkisen talouden alijäämä on pienentynyt asteittain viime vuosina. Julkista taloutta ovat vahvistaneet hallituksen päättämät sopeutustoimet sekä viime vuonna virinnyt talouskasvu. Alijäämän supistuminen jatkuu lähivuosina. Noususuhdanne ei kuitenkaan poista julkisen talouden rakenteellisia ongelmia. Myönteisestä suhdannetilanteesta huolimatta julkinen talous jää edelleen alijäämäiseksi.

Julkisessa taloudessa on kestävyysvaje, jonka mittaluokka on noin 3 % suhteessa BKT:hen. Julkisen velan määrä on yli kaksinkertaistunut vuoden 2008 jälkeen. Nopea bruttokansantuotteenkasvu ja alijäämän pieneneminen alentavat velkasuhdetta lähivuosina. Väestön ikääntymisestä johtuen julkisessa taloudessa on kuitenkin pitkällä aikavälillä tulojen ja menojen välinen epätasapaino eli kestävyysvaje. Kestävyysvajeesta johtuen velkasuhde uhkaa kääntyä tulevina vuosikymmeninä uudelleen nousuun.

Julkisyhteisöjen velka

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Kuntatalous

Tilastokeskuksen julkaisemien ennakkollisten tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous (peruskunnat ja kuntayhtymät) vahvistui vuonna 2016. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate oli 3,4 mrd. euroa positiivinen vuonna 2016. Kuntien vuosikate oli noin 2,7 mrd. euroa.

Kuntien vuosikate parani noin 800 milj. euroa vuodesta 2015 ja se riitti kattamaan poistot ja nettoinvestoinnit. Vuosikate ei ole ollut näin korkealla nykyisen kirjanpitokäytännön aikana. Vuosikate vahvistui erityisesti asukasluvultaan suuremmissa kunnissa. Kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate sen sijaan heikkeni vuonna 2016 lähes 80 milj. euroa.

Kuntatalouden vuosikatteen vahvistuminen johtui ensisijaisesti peruskuntien toimintamenojen matalasta 0,5 prosentin kasvusta. Toimintakatteen matalaa kasvua selittivät sekä kuntien tekemät sopeuttamistoimenpiteet että kilpailukyky sopimukseen liittyvät säästöt (mm. lomarahojen 30 prosentin leikkaus). Kuntatalouden nettoinvestoinnit olivat vuonna 2016 hieman yli 3,2 mrd. euroa, josta peruskuntien osuus oli noin 2,4 mrd. euroa ja kuntayhtymien osuus noin 820 milj. euroa. Vuoteen 2015 verrattuna investoinnit kasvoivat ainoastaan noin 20 milj. euroa eli 0,7 prosenttia. Investointien varovaista kasvua selittää ennen kaikkea peruskuntien investointien lasku lähes 70 milj.

eurolla. Kuntayhtymien investoinnit sen sijaan kasvoivat edellisvuoteen verrattuna yli 90 milj. eurolla. Kuntatalouden lainakanta (poistettu sisäiset lainat) kasvoi vuoden 2015 noin 17,3 mrd. eurosta noin 18,1 mrd. euroon.

Kuntatalouden kehitys vuoteen 2021, kuntien kirjanpidon mukaan, mrd. euroa, käyvin hinnoin

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tuloksen muodostuminen											
1. Toimintakate	-24,3	-25,8	-26,4	-26,7	-27,6	-27,8	-27,0	-27,5	-28,1	-10,6	-10,9
2. Verotulot	19,1	19,3	20,6	21,2	21,8	22,1	22,5	22,6	23,3	12,5	12,1
3. Valtionosuudet, käyttötalous	7,7	8,1	8,3	8,2	8,2	8,8	8,6	8,6	8,3	2,5	2,6
4. Rahoitusuotot ja kulut, netto	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3
5. Vuosikate	2,5	1,8	2,7	2,9	2,7	3,4	4,3	4,0	3,8	4,7	4,1
6. Poistot	-2,2	-2,4	-2,6	-2,6	-2,7	-2,7	-2,8	-2,9	-3,0	-2,8	-2,9
7. Satunnaiset erät, netto	0,1	0,2	0,4	1,9	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
8. Tilikauden tulos	0,4	-0,4	0,4	2,2	0,4	1,1	1,8	1,3	1,0	2,2	1,5
Rahoitus											
9. Vuosikate	2,5	1,8	2,7	2,9	2,7	3,4	4,3	4,0	3,8	4,7	4,1
10. Satunnaiset erät	0,1	0,2	0,4	1,9	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,5	-0,5	-0,6	-2,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
12. Tulorahoitus, netto	2,2	1,5	2,4	2,2	2,4	3,2	4,1	3,7	3,5	4,4	3,8
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit		-4,6	-4,7	-7,6	-4,4	-4,3	-4,7	-4,8	-4,9	-4,4	-4,5
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	1,0	1,1	1,2	5,3	1,2	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1
15. Investoinnit, netto	-3,3	-3,5	-3,5	-2,3	-3,3	-3,3	-3,6	-3,6	-3,7	-3,3	-3,4
16. Rahoitusjäämä (tulorah.-invest.)	-1,1	-2,0	-1,1	-0,1	-0,8	-0,1	0,5	0,1	-0,2	1,1	0,4
17. Lainakanta	12,3	13,8	15,6	16,5	17,4	18,1	17,6	17,6	17,9	14,0	13,6
18. Kassavarat	4,5	4,2	5,2	5,3	5,1	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
19. Nettovelka (lainat - kassavarat)	7,8	9,6	10,4	11,2	12,3	12,4	12,0	11,9	12,2	8,2	7,9

Vuosina 2014 ja 2015 tuloslaskelman eriin vaikuttavat kunnallisten liikelaitosten sekä ammattikorkeakoulujen yhtiöittämiset.

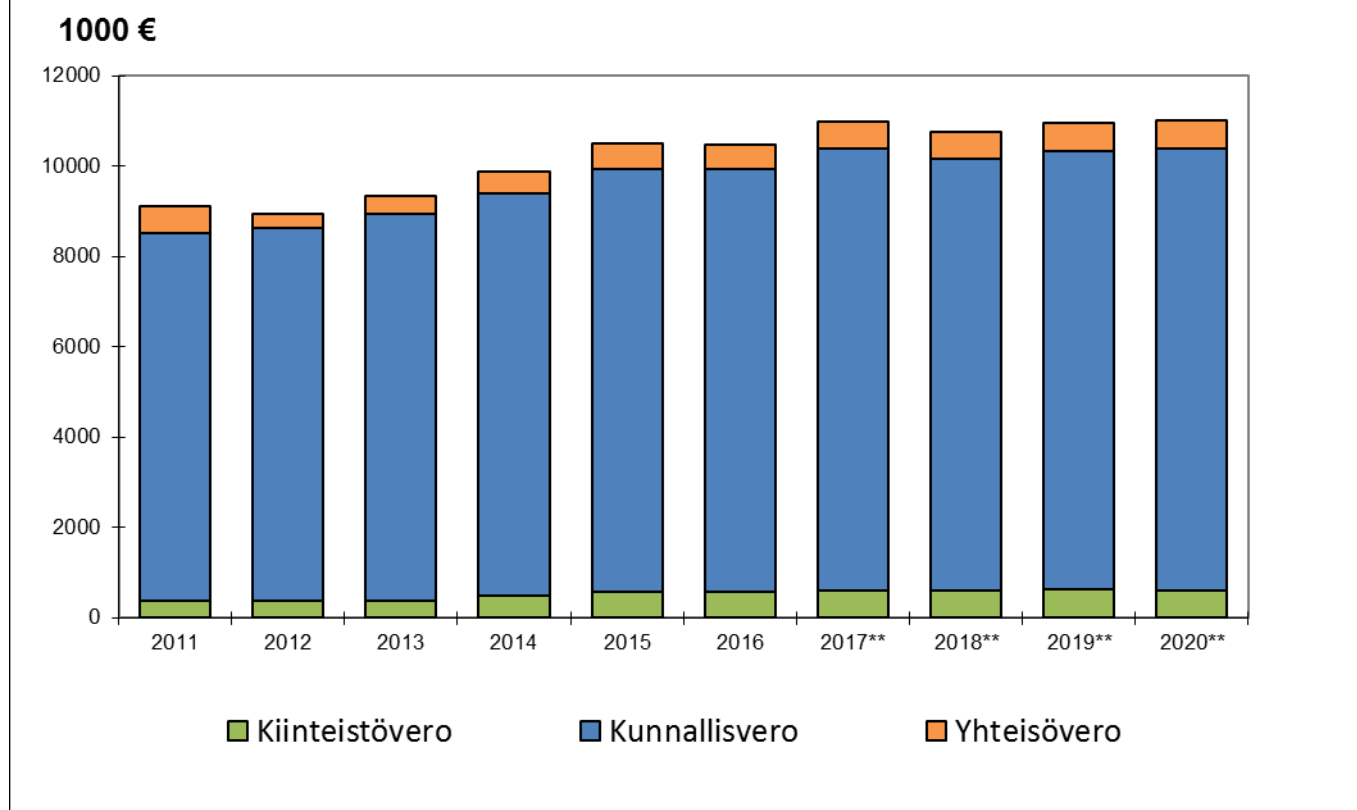
Vuodesta 2020 alkaen tuloslaskelmien eriin vaikuttaa sote- ja maakuntauudistus.

Kuntatalouden kehitys lukuina (lähde Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma vuodelle 2018)

Tiivistelmä

Suomen talouskasvu on nopeassa kasvuvaiheessa, mutta se hieman hidastuu kuluvan vuoden kasvusta. Työllisyyden ennustetaan paranevan siten, että vuonna 2018 työttömyysprosentti on 8 ja työllisyysaste nousee noin 70 prosenttiin. Työllisyyden kasvun pienestä nopeutumisesta huolimatta kotitalouksien ostovoima ei juuri lisääntynyt inflaation nopeutumisen johdosta. Suomen julkinen talous pysyy alijäämäisenä lähivuodet. Kulutuksen kasvua hidastavat mm. kilpailukyky sopimuksen mukaiset työnantajamaksualennukset ja lomarahaleikkaus vuosina 2017 - 2019, mallilliset palkkatarkistukset, hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet sekä kuntien ja kuntayhtymien kuluvalle vuodelle suunnitellut sopeutustoimet.

Kunnan arvioitu reaalin verotulo 2011-2021 (v. 2013 hinnoin, peruspalvelujen hintaindeksi 2016 = 1)

(Lähde: Kuntaliiton veroennustekehikko Uuraisten kunnalle 10/2017)

Maakunta- ja sote uudistus

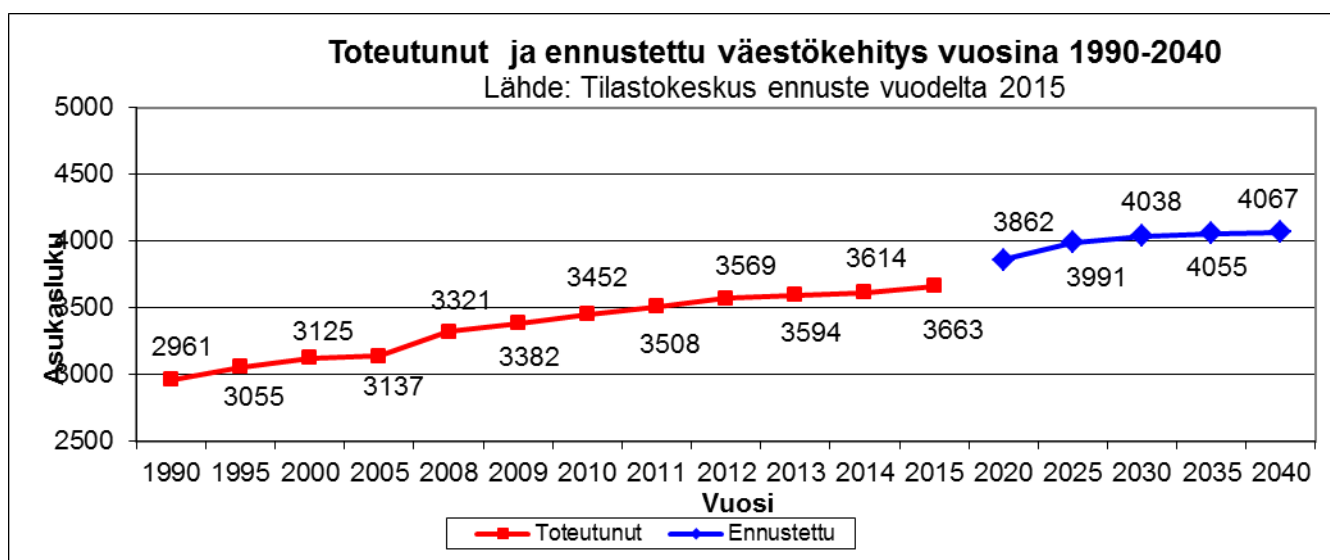
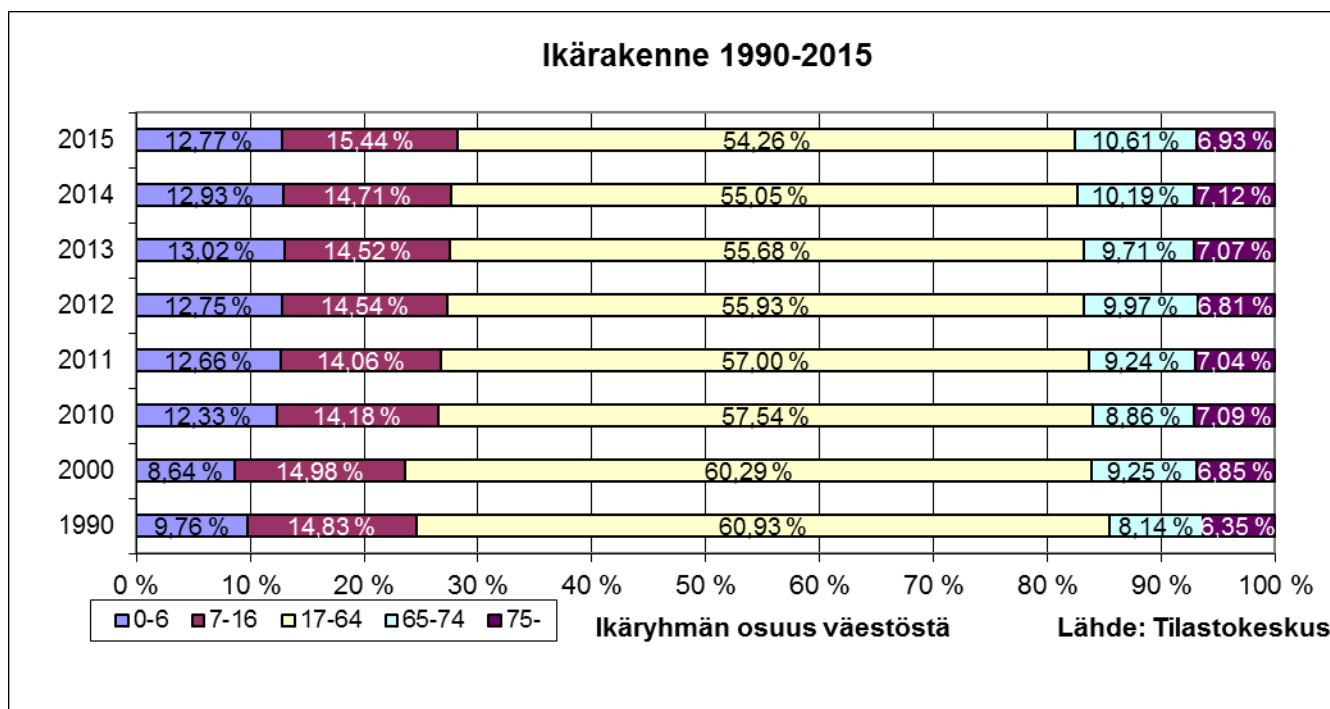
Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman sekä hallituksen tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntauudistus. Suomeen perustetaan 18 maakuntaa, joilla on omat vaalit ja valtuustot. Vuoden 2020 alusta alkaen maakunnat järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut eli maakunnilla on vastuu siitä, että väestö saa lain mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Maakunnille kootaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi myös muita tehtäviä: työ- ja elinkeinopalvelut sekä aluekehittäminen, ympäristöterveydenhuolto, liikennejärjestelmäsuunnittelu, maaseudun kehittäminen ja pelastustoimi. Valtio rahoittaa maakuntien toiminnan, eli jatkossa kunnilla ei ole enää vastuuta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä tai rahoituksesta.

Talousarvion laadinnassa taloussuunnitelmavuosien osalta ei Sote- ja maakuntauudistuksen toteutumista ja sen kautta mahdollisesti tapahtuvaa vero- ja valtionosuustuottojen merkittävää muutosta eikä toimintamenojen ja kunnan vastuulla olevien palvelukokonaisuuksien huomattavaa muutosta ole huomioitu. Näin ollen Kuntaliiton suosituksen mukaisesti vuoden 2020 taloussuunnitelmassa ei ole huomioitu tulevaa uudistusta, koska siihen liittyviä lajeja ei ole vielä hyväksytty, eikä niitä ehditä hyväksyä vuoden 2017 aikana.

Sisäinen toimintaympäristö

Väestö

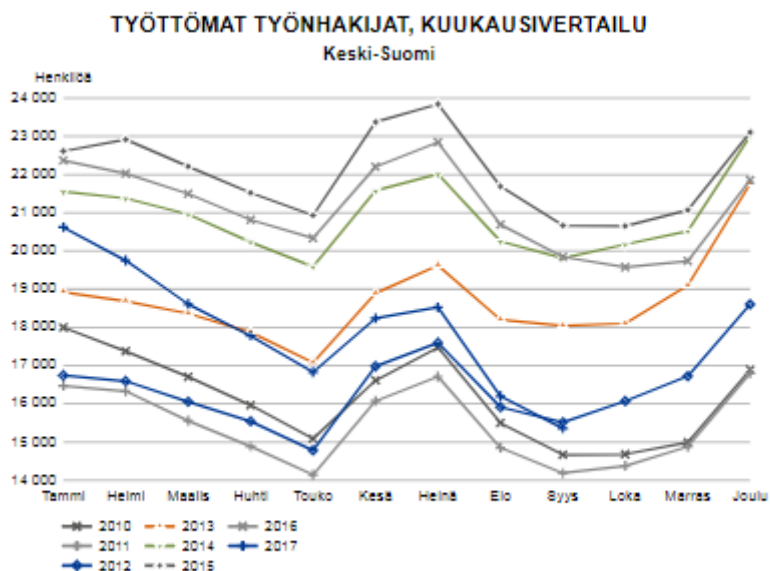
Kunnan väkiluvun kehitys on jatkunut pitkään positiivisena. Kasvu selittyy onnistuneella maankäytön suunnittelulla ja markkinoinnilla, Jyvässeudun vetovoimaisuudella sekä kunnan sijainnilla. Vuonna 2018 väkiluvun odotetaan edelleen kasvavan noin 1%:lla. Kasvun odotetaan kuitenkin hidastuvan tulevalla suunnitelmakaudella. Kunnan ikärakenne on edullinen, ja erityisesti lasten ja nuorten määrän suhteellinen lisäys on ollut maakunnallisesti ja jopa valtakunnallisesti merkittävää. Työikäisten osuus väestöstä on kuitenkin laskenut vuosittain vuodesta 2008 lähtien.

Työpaikat ja työllisyys

Työpaikkaomavaraisuus kuvaa kunnassa sijaitsevien työpaikkojen lukumäärän (eli kunnassa työssä käyvän työllisen työvoiman määrän) suhdetta siellä asuvan työllisen työvoiman määrään. Uuraisten työpaikkaomavaraisuus vuonna 2014 oli 61,75 %. Työpaikkaomavaraisuus on hieman parantunut kolmen viimeisen vuoden aikana. Parantuminen on kuitenkin johtunut pääosin työllisten työntekijöiden määrän laskusta, vuoden 2016 elokuusta asukasluvun kasvusta huolimatta työvoima on laskenut 29 henkilöllä.

Vuoden 2017 elokuun lopussa työvoimaa oli 1 599 henkilöä, työttömiä työnhakijoita oli 145 henkilöä, joista 64 oli miehiä ja 81 naisia. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 12 ja yli 50-vuotiaita 58 henkilöä, yli vuoden työttömänä olleita oli 44. Edellisvuoteen verrattuna työttömien määrä on laskenut 61 henkilöllä ja elokuun lopun työttömyysprosentti 9,1 on maakunnan pienimpiä. Kaikkiaan Keski-Suomessa oli elokuun lopussa kaikkiaan 36 236 työnhakijaa, mikä on 3 285 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin ja 1 525 vähemmän kuin heinäkuun lopussa. Keski-Suomessa oli uusia avoimia työpaikkoja elokuun aikana 2 316, mikä on 631 enemmän kuin edellisen vuoden elokuussa. Kaikkiaan elokuussa oli avoinna 3 528 työpaikkaa, mikä on 593 enemmän kuin vuosi sitten. (lähde: ELY-keskus)

Yleistavoitteet

1. Asukasluvun hallittu kehitys
 - Tavoiteltu vuotuinen väestökasvu 0 - 1,5 %
 - Vuonna 2017: 3 735 asukasta
 - Vuonna 2018: 3 800 asukasta
 - Vuonna 2019: 3 845 asukasta
 - Vuonna 2020 3 900 asukasta

2. Tasapainoinen ja kestävä talouskehitys
 - Toimintakatteen kasvu on pienempi kuin verorahoituksen kasvu.
 - Nettoinvestoinnit katetaan tulorahoituksella, mikä merkitsee riittävää positiivista vuosikatetta.
 - Velkaa otetaan pitkäaikaisen lainan lyhentämiseen. Tavoitteena on velkaantumisen pysäyttäminen.
 - kunnan tuloveroprosentti on seudullisesti kilpailukykyinen.
 - tuottavuusohjelman toteuttamista jatketaan.

3. Toimiva ja houkutteleva elinympäristö
 - Harkittu maanhankinta strategisista kohdista
 - Joustavuus ja mutkattomuus asioimisessa - pieni voi olla ketterä
 - Positiivinen kuva kunnasta toimii vetovoimatekijän
 - Riittävän monipuolinen tontti- ja toimitilatarjonta, parhaiden ratkaisujen etsiminen yhdessä

4. Hyvinvoiva, yritteliäs ja palveleva Uurainen
 - Laadukkaat ja monipuoliset lähipalvelut
 - Kuntalaisten osaamisen ja mielipiteiden hyödyntäminen
 - Paljon harrastus- ja vapaa-ajan paikkoja ja mahdollisuuksia
 - Uuden teknologian hyödyntäminen
 - Matala kynnyks työllistymiseen, yrityksen perustamiseen, yritystoiminnan laajentamiseen
 - Hyvä yrittäjyysilmapiiri, aktiivisuus

5. Toimiva johtamisjärjestelmä ja yhdessä valmistelu
 - Luottamus luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken
 - Hyvä tiedonkulku
 - Hyvä ilmapiiri lisää tuottavuutta

4. UURAISTEN KUNNAN TUOTTAVUUSOHJELMA

Tuottavuus- ja tuloksellisuustyön merkitys korostuu julkisen taloustilanteen kiristyessä. Lähivuosina kunnissa joudutaan hillitsemään menokasvua ja mitoittamaan menot tulokehityksen asettamiin rajoihin. Kuntien toimintaan vaikuttaa syntyvät maakunnat, joille kunnilta siirtyy tehtäviä. Kunnille jääviä tehtäviä on organisoitava kustannustehokkaasti muuttuneessa toimintaympäristössä.

Tuottavuutta edistetään erilaisin toimenpitein, jotka perustuvat kunkin kunnan omiin lähtökohtiin ja tarpeisiin. Tuottavuustyön osa-alueita ovat esimerkiksi henkilöstö, toimintatavat ja -prosessit, sähköiset palvelut; palveluverkko ja toimitilat; organisaatio ja rakenteet; hankinnat; johtamisjärjestelmä sekä tuottavuusmittareiden kehittäminen, tutkimus, kehitys ja innovaatiot. On tärkeää, että kunnat asettavat omalle tuottavuustyölleen konkreettiset tavoitteet ja seuraavat niiden avulla tuottavuuden kehitystä. Valtionosuuden leikkaaminen johtuen mm. kiky-sopimuksesta ja kustannustenjaon tarkistuksista aiheuttaa myös Uuraisten kunnalle tulomenetyksiä ja on vaarana, että kehitys johtaa kunnan talouden vuotuisiin alijäämiin ilman sopeutustoimia.

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman mukaan otetaan käyttöön kokeilukulttuuri. Tämä kirjaus ilmentää pyrkimystä pysyvämpien uudenlaisten toimintamallien kehittämiseen ja jatkuvaan uudistamiseen, ei niinkään erillisen kokeiluhankkeen aikaansaamiseen. Kokeilussa hyödynnetään kansalaislähtöisiä toimintatapoja (viittaa myös alhaalta ylöspäin tapahtuvaan kehittämiseen). Julkiset palvelut rakennetaan käyttäjälähtöisiksi ja ensisijaisesti digitaalisiksi toimintatapoja uudistamalla. Digitalisaatio on hallituksen strategian läpileikkaava teema. Tavoite on luoda asiakaslähtöiset julkisia palveluita koskevat periaatteet ja sitouttaa julkinen sektori automatisoimaan ja digitalisoimaan toimintatapansa.

Uuraisten kunnassa haetaan tuottavuutta toiminnassa; uusia tapoja toimia, toimintaprosessien parantamista. Taloustyöryhmän valmistelun pohjalta kunnanhallitus päätti 19.8.2013 käynnistää tuottavuusohjelman suunnittelun osana Uuraisten kunnan talouden tasapainottamista. Tuottavuuden parantamisen on hyvä perustua kunnan työntekijöiden ja poliittisten päättäjien pohdintaan ja keskusteluun, josta seuloutuu ja valikoituu parhaat näkemykset kustannustehokkaasta toiminnasta ja sen mukaisista toimenpiteistä. Vuoteen 2022 ulottuva kuntastrategia antaa suuntaviivat toiminnalle. Tuottavuuden parantaminen ei ole koskaan ilmaista. Tuottavuutta ei paranneta vain työn määrää mekaanisesti vähentämällä vaan investoimalla. Paremmilla tiloilla ja työvälineillä on helppo saada enemmän aikaan. Investoinneissa pääpaino tulisi olla sellaisissa harkituissa kohteissa/hankinnoissa, jotka tukevat tuottavuutta, mm. toimintaprosesseja parantavat sähköiset ohjelmat ja ohjelmistohankinnat tms.

Tuottavuusohjelma vaikuttaa talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman 2018-20 käyttötalousosaan mukaan lukien henkilöstösuunnitelmaan, investointiosaan ja rahoitussuunnitelmaan seuraavasti:

Henkilöstö

- Uusia toimia ja virkoja tulee perustaa, jos lainsäädäntö velvoittaa lisäämään henkilöstöä. Tästä poikkeavat tilanteet tulee perustella erityisen hyvin ja riittävän ajoissa ennen toimitelinkäsittelyä.
- Eläköitymisen ja vapautuvien paikkojen yhteydessä tarkasteltava aina rekrytoinnin tarvetta. Ennakoidaan peruspalvelulautakunnan alaisten sosiaalipalvelujen siirtymistä maakunnalle, mikä vie kunnasta työtehtäviä ja työsuoritteita sosiaalitoimesta, talous- ja hallintotoimesta, ruoka- ja siivouspalveluista, toimistohenkilökunnalta ylipäätään sekä myös muilta tukipalveluilta.
- Sijaiskustannusten vähentäminen ja ylittöiden rajoittaminen
- Rekrytointilupakäytännön jatkaminen henkilöstöohjelman mukaisesti.
- Määrällinen ja laadullinen tavoite sairauspoissaolojen pienentämiseksi talousarvioon
- Mikäli talousarvioehdotuksessa henkilöstömenojen kasvu ylittää 1,0 %:n kasvun, niin talousarvion tekstiosiota ja henkilöstösuunnitelmasta on käytävä ilmi, ovatko kyseessä uudet toimet/virat ja niiden perustelut tai jokin muu esim. määräaikaisten/sijaisten käytön laajuus perusteluineen.

Väline 1: Henkilöstöohjelma.

Väline 2: Kunnan hallintosääntö: luku 5. toimivalta henkilöstöasioissa.

Väline 3: Osastokokoukset, virastokokoukset, henkilöstökoukset, johtoryhmätyöskentely sekä strategian mukainen yhdessä valmistelu poliittisten päättäjien ja palkatun henkilöstön kesken.

Väline 4: Varhaisentuen toimintamalli ja tiiviimpi työyksikkökohtainen yhteistyö työterveyshuollon kanssa.

Toimintatavat ja sähköiset järjestelmät

- Toimintatapoja uudistavien ja tuottavuutta parantavien henkilöstön kehittämisideoiden toteutus
- Harkinnanvaraisten avustusten tarkastelu ja vähentäminen
- Liikenteen ja liikkumisen kokonaisvaltainen suunnittelu: joukkoliikenne ja koululaisliikenne
- Osallistuminen terveydenhuollon toimintojen muutoshankkeisiin
- Määritellä yleisesti ja toimialakohtaisesti palveluiden riittävä taso ja mitoitus

- Palvelut rakennetaan käyttäjälähtöisiksi ja ensisijaisesti digitaalisiksi toimintatapoja uudistamalla
- Sähköisen asiakaspalvelun ja arkistoinnin käyttöönotto.
- Sähköisen asianhallintajärjestelmän kehittäminen ja yhtenäistäminen

Väline 1: Talousarvio ja taloussuunnitelma

Väline 2: Toimintojen kehittäminen eri toimialoilla ja työyksiköissä

Väline 3: Kuntakonsernin hankintaohjelma

Väline 4: Käyttöönottosuunnitelmat toimialoittain

Väline 5: Toimiva projektin johtaminen ja -hallinta

Väline 5: Koulutus

Omaisuus: kiinteistöt, rakennukset, irtain omaisuus

- Kunnan ja koko kuntakonsernin rakennusten, rakenteiden ja laitteiden kunnosta huolehditaan. Määritellään omaisuuserän optimikuntotaso.
- Energiatehokkuuteen kiinnitetään huomiota.
- Rakennuttamisessa ja valvonnassa laadun varmistus

Väline 1: Talousarvio ja -suunnitelma

Väline 2: Aikataulutettu suunnittelu ja toteutus

Väline 3: Valvonta

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuuston asettaman tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arviointi ohjaa päätöksentekoa ja sen tulee johtaa kehittämiseen. Talousarviota laadittaessa on kiinnitetty huomiota mahdollisimman konkreettisten ja mitattavissa olevien, keskeisten ja yksiselitteisten tuotannollisten tavoitteiden mittareitten käyttöön.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 3.9.2013 Uuraisten kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet 1.1.2014 alkaen. Lisäksi kunnanhallitus on antanut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointiohjeen 20.6.2016.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on edistää

- a. strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista;
- b. toiminnan lainmukaisuutta;
- c. hyvän hallintotavan toteutumista;
- d. riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa

Sekä sisäisen valvonnan että riskienhallinnan tavoitteena on toimintojen suunnitteleminen ja järjestäminen tavalla, joka antaa kohtuullisen varmuuden siitä, että riskit on hallittu tarkoituksenmukaisesti, ja että organisaation päämäärät ja tavoitteet saavutetaan tehokkaasti ja taloudellisesti. Tavoitteena on tukea kunnan strategiaa varmistamalla toimintojen jatkuvuus ja palvelujen häiriötön tuottaminen. Lisäksi sisäisen valvonnan tavoitteena on erityisesti toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden varmistaminen, raportoinnin ja tiedon oikeellisuuden varmistaminen, toiminnan laillisuuden ja ohjeiden noudattamisen varmistaminen sekä resurssien ja omaisuuden turvaaminen.

Kunnanhallitus ja lautakunnat antavat toimialoiltaan toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Kunnanhallitus vastaa ja lautakunnat vastaavat toimialoiltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kukin toimiala antaa talousarvioehdotuksen yhteydessä suunnitelman talousarviovuonna seurattavista asioista. Kunnanhallitus laatii talousarvioon yhteenvedon talousarviovuonna seurattavista asioista.

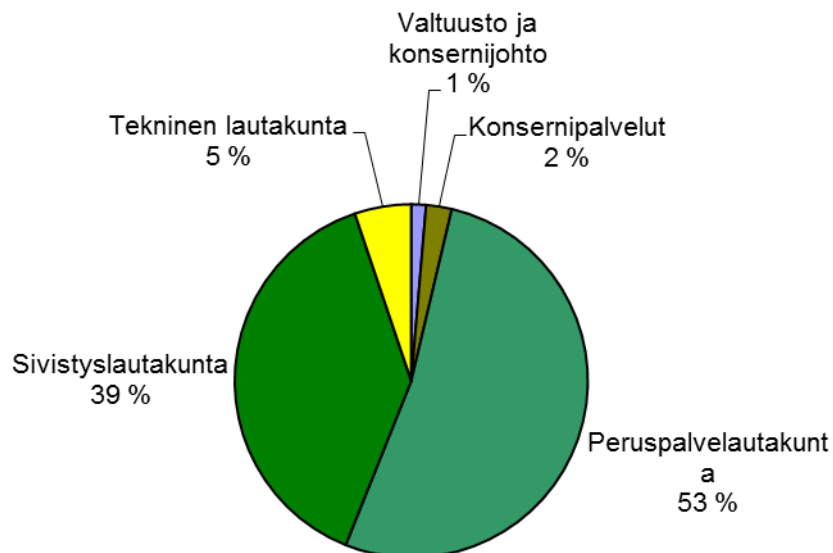
Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vuoden 2018 talousarvion käsittelyn yhteydessä arvioidaan toimintaan ja talousarvion toteutumiseen kohdistuvat riskit tehtäväalueittain. Kukin toimiala on talousarvion laadinnan yhteydessä kirjannut keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle.

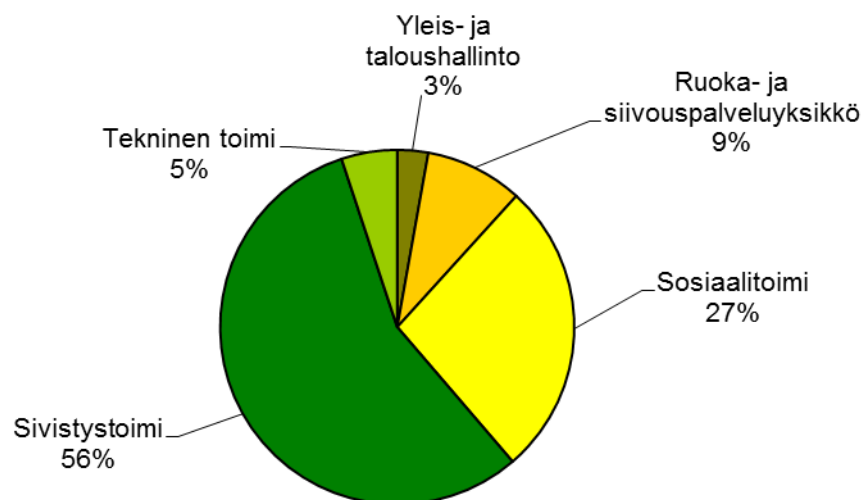
Koko kunnan vuoden 2018 sisäisen valvonnan painopistealueena on asiakirjahallinta. Sisäisen valvonnan valvontakohteena on myös uusien kunnan säädösten ja ohjeiden jalkauttaminen ja käyttöönotto kunnan toiminnassa ja päätöksenteossa.

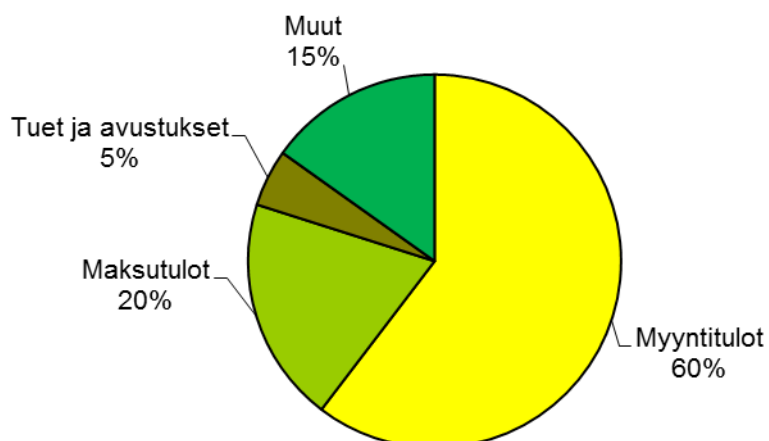
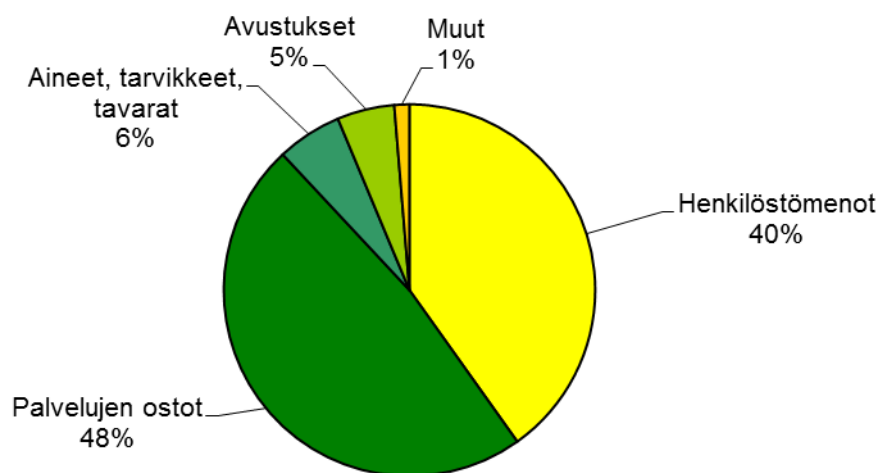
6. TALOUDEN RAKENNE

Käyttötalouden nettomenot 2018

Henkilöstöjakauma 2018

Toimintatulot 2018**Toimintamenot 2018**

7. KÄYTTÖTALouden NETTOMENOT

	TP 2016	Ta 2017	Ta 2018	Muutos-% ta 2018/ ta 2017
KÄYTTÖTALOUS NETTOMENOT				
Valtuusto ja konsernijohto				
Yleishallinto	-504 909	-568 840	-524 120	-7,86
Maa- ja metsätilat	200 353	310 020	269 120	-13,19
Yhteensä	-304 556	-258 820	-255 000	-1,48
Konsernipalvelut				
Keskusvirasto	-386 671	-394 470	-457 460	15,97
Henkilöstöhallinto	-89 333	-82 730	-83 990	1,52
Ruoka- ja siivouspalvelut	109 524	40 440	76 580	89,37
Yhteensä	-366 480	-436 760	-464 870	6,44
Peruspalvelulautakunta				
Sosiaalipalvelut	-1 545 532	-1 463 930	-1 505 070	2,81
Vanhustyö	-1 619 642	-1 823 050	-1 807 590	-0,85
Toimeentuloturva	-772 456	-695 810	-674 420	-3,07
Terveystuho	-6 220 556	-5 627 330	-5 943 890	5,63
Yhteensä	-10 158 185	-9 610 120	-9 930 970	3,34
Sivistyslautakunta				
Sivistystoimi	-70 932	-67 620	-75 520	11,68
Peruskoulutus	-4 271 995	-4 353 040	-4 589 940	5,44
Varhaiskasvatus	-2 003 574	-2 000 810	-2 024 430	1,18
Muu opetustoimi	-58 346	-53 080	-68 500	29,05
Joukkoliikenne	-13 687	-13 000	-14 000	7,69
Kirjasto	-204 227	-203 060	-204 000	0,46
Kulttuuritoimi	-10 600	-18 180	-51 740	184,60
Nuorisotoimi	-121 591	-115 430	-120 050	4,00
Liikuntatoimi	-173 312	-213 430	-195 400	-8,45
Yhteensä	-6 928 264	-7 037 650	-7 343 580	4,35
Tekninen lautakunta				
Hallinto- ja muu toiminta	-197 392	-143 440	-195 100	36,02
Pelastustoimi	-295 930	-287 690	-287 540	-0,05
Vesihuoltolaitos	-213 488	-263 400	-223 450	-15,17
Rakennukset	-21 013	3 600	-11 500	-419,44
Liikenneväylät	-226 807	-231 500	-221 200	-4,45
Puistot ja muut alueet	-33 132	-19 800	-24 200	22,22
Sorakuopat	28 873	26 000	30 000	15,38
Ympäristötoimi	-134 287	-116 000	-123 340	6,33
Maankäytön suunnittelu	-14 603	-44 200	74 040	-267,51
Yhteensä	-1 107 779	-1 076 430	-982 290	-8,75
Käyttötalous yhteensä				
Tulot	4 626 475	4 352 540	4 626 150	6,29
Menot	-23 491 738	-22 772 320	-23 602 860	3,65
Netto	-18 865 263	-18 419 780	-18 976 710	3,02

8. TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA

VALTUUSTO JA KONSERNIJOHTO

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	255 982	350 000	329 500	-20 500
Toimintakulut	-560 538	-608 820	-584 500	24 320
Toimintakate	-304 556	-258 820	-255 000	3 820

Maaseututoimi siirtyi 1.1.2017 kunnanhallituksen alle. Vuoden 2016 vertailutietoihin on lisätty maaseututoimen luvut.

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallituksen tehtäväalueeseen sisältyvät myös tilintarkastus, kunnallisverotus, elinkeinotoimi ja metsätilat.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset: Talousarviokaudella tulee erityisesti kiinnittää huomiota kunnan elinvoiman vahvistamiseen sekä talouden tasapainoon. Tavoitteena on, että tulorahoituksella katetaan nettovestoinnit.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Hyvä tiedon kulku ja ilmapiiri viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kesken		
	Mittari	Tavoitetaso 2018
	Arviointikriteeri: Hyvä tiedonkulku jo asioiden valmisteluvaiheessa Vahva yhteistyö asioiden valmistelussa	Tietoteknisten edellytykset hyvään tiedon kulkuun saavutettu uuden organisaatiomallin mukainen valmistelutyön käytännöt vakiintuneet

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Asukasluku		3 710	3 735	3 800
Tulo- ja menorakenne				
Kunnallisveron taso, %		20,50	20,50	20,50
Kiinteistöveron taso, %				
- yleinen		1,00	1,00	1,05
- vakituisten asuinrak.		0,40	0,41	0,43
- muiden asuinrak.		1,00	1,00	1,10
- yleishyödyllisen yhteisön		0,00	0,00	0,00
- asuntotark. kaavoitetun rakentamattoman rak.paikan		2,50	2,50	2,50
Aktiivinen konserniohjaus ja omistajapolitiikka	Tavoitekeskustelut tytäryhteisöjen ja kumppanusneuvottelut eri yh-	Toteutunut tavoitteiden mukaisesti	Tytäryhteisöjen talous on positiivinen,	Tytäryhteisöjen talous on positiivinen, kun-

	teistyötoimien kanssa.		kuntayhtymien nousu hyvin pieni.	tayhtymien nousu hyvin pieni.
--	------------------------	--	----------------------------------	-------------------------------

Varainhankinnan periaatteet

- varainhankinnan tavoitteena on turvata Uuraisten kunnan maksuvalmius kaikissa markkinatilanteissa
- Uuraisten kunnan hallintosäännön mukaan kunnanvaltuuston hyväksymissä rajoissa pitkäaikaisen lainoituksen hankkimisesta sekä tilapäislainan ottamisesta päättää kunnanjohtaja. Pitkäaikaista lainaa otetaan vuonna 2017 enintään 4 miljoonaa euroa. Tilapäisrahoitusta otetaan kerralla enintään 3 milj. euroa.
- Kunnan lainakannan hoitokulut pyritään minimoimaan.
- Kunnan varojen sijoitustoimintaa määrittelee valtuuston hyväksymä sijoitussuunnitelma (kv 25.9.2017). Kunnan sijoituksista on mahdollista kotiuttaa talousarviovuoden aikana enimmillään 1,0 milj. euroa. Kotiutettuja sijoituksia käytetään ohjeellisen käyttösuunnitelman mukaisesti investointien rahoittamiseen ja käyttötalousosassa olevan investointiavustuksen kattamiseen. Kunnanhallitus hyväksyy erikseen ohjeellisen käyttösuunnitelman, mikäli sijoitusten kotiuttaminen on tarpeellista.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Omistajapolitiikkaan liittyvät riskit, kuten taloudelliset ja toiminnalliset ongelmat konsernin tytäryhteisöissä ja yhteisöissä, jossa kunnalla on määräysvalta.

Kielteinen kuntakuva, jossa kunnan toiminnasta aiheutuu kielteistä julkisuutta.

Tulojen ja menojen epätasapaino, jossa tulo-rahoitusta ei ole riittävästi menojen kattamiseen.

Vieraan pääoman määrä eli lainoihin liittyvä velkariski. Kunnan lainakanta on noin 12,3 miljoonaa euroa ja kohoaa edelleen vuonna 2017 johtuen investoinneista aiheutuvista rahoitustarpeista.

Sijoitusriski liittyy osana sijoitustoimintaan ja riskinotto on välttämätöntä, jotta asetetut tuottotavoitteet voidaan saavuttaa pidemmällä tarkasteluvälillä.

Takausriski, kunnan omavelkaisia takauksia on n. 8,4 M€. Näistä vajaa puolet on takauksia samaan konserniin kuuluville yhteisöille. Muille annetuista takauksista suurimpia ovat Uuraisten Valokuituverkot Oy:n lainalle annettu takaus ja Uuraisten Vanhustentaloyhdistyksen lainoille annetut takaukset.

Yleishallinto

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	278	0	9 500	9 500
Toimintakulut	-505 186	-568 840	-533 620	35 220
Toimintakate	-504 909	-568 840	-524 120	44 720

Maaseututoimi siirtyi 1.1.2017 kunnanhallituksen yleishallinnon alle. *Vuoden 2016 ja 2017 vertailutietoihin on lisätty maaseututoimen luvut.

Toiminnan kuvaus: Yleishallinnon tehtäväalueeseen sisältyvät keskusvaalilautakunnan, kunnanvaltuuston, tilintarkastuksen, kunnallisverotuksen, elinkeinotoimen sekä kunnanhallituksen vastualueet. Uuraisten kunta kuuluu Laukaan kunnan hallinnoimaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Keskusvaalilautakunta vastaa lakisääteisten vaalien sekä mahdollisten kansanäänestysten järjestämisestä kunnassa. Vuoden 2018 alussa järjestetään presidentinvaalit ja maakuntavaalit järjestetään lokakuussa 2018.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

- Kehittämisyhtiö Jykesin lakkauttamisen jälkeen elinkeinotoimi järjestetään omana toimintana. Hallintosäännön mukaan kunnanjohtaja johtaa kunnan elinkeinotoimintaa.

- Yrityspalvelusetelin jatketaan vuonna 2018. Kokeilusta vuodelta 2017 on saatu positiivisia kokemuksia ja yrittäjien vastaanotto oli hyvä, vaikka käyttö oli vielä maltillista. Sen avulla yrittäjä voi hankkia juuri omaan tarpeeseensa sopivaa neuvontaa.
- Yrittäjien tueksi kunta tarjoaa Yritystulkin, josta löytyy liiketoimintasuunnitelmapohjat, laskentaohjelmat, sopimusohjat ja käytännön tietoa yrittäjälle.
- Keski-Suomen Uusyrityskeskukseen kanssa jatketaan yhteistyötä
- Yrittäjätilaisuuksia järjestetään vuoden aikana
- Kunta on kaavoittanut ja on kaavoittamassa yritystontteja. Tonttien markkinointia ja yritysten kontaktointia tehostetaan. Avuksi hankitaan Jyväskylän talousalueen toimitilakysyntäkartoitus, jonka perusteella voidaan systemaattisesti kontaktoida tonteista kiinnostuneita yrityksiä.
- Kunnanhallituksen alaisista määrärahoista avustetaan Uuraisten 4H -yhdistystä 5000 eurolla ja avustusta vastaan edellytetään yhdistykseltä työsuoritteita 16 pv (á 7,5 h), jotka kohdistuvat kunnan nuorisotoimeen. Uuraisten 4H -yhdistyksen tulee toimittaa kuntaan raportti suoritteiden toteutumisesta neljännesvuosittain.
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus EU 2016/679 tuli voimaan 24.5.2016 ja sitä sovelletaan 25.5.2018 alkaen. Tietosuoja-asetus velvoittaa julkisen sektorin toimijoita nimittämään tietosuojavastaavan. Tietosuojavastaavan tehtävän hoitamiseksi ei perusteta uutta virkaa, vaan vuoden 2018 aikana selvitetään mahdolliset kuntayhteistyömahdollisuudet naapurikuntien kanssa sekä kunnan omat resurssit tehtävän hoitamiseksi.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Matala kynnys työllistymiseen, yrityksen perustamiseen, yritystoiminnan laajentamiseen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Kunnan elinvoimaisuuden kehittäminen yritysten toimintaa ja kasvua edesauttamalla	yrityspalvelusetelin käyttö uudet yritykset Uuraisilla yritystoiminnan tietoaineisto yritysten saatavilla	Yrityspalvelusetelin jatketaan vuonna 2018. sopimus Uyk:n kanssa yritystulkki

Kriittinen menestystekijä: Hyvä yrittäjyysilmapiiri, aktiivisuus		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Kunnan ja yrittäjien keskinäisen yhteistyön vahvistaminen	yrittäjätilaisuudet	järjestetään vähintään viisi yrittäjätilaisuutta yhteistyökumppanien kesken

Kriittinen menestystekijä: Positiivinen kuva kunnasta toimii vetovoimatekijänä		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Vetovoiman kehittäminen	kasvun ylläpitäminen keskustaajama on viihtyisä ja vetovoimainen, puhdas luonto yhteydet yrityksiin ja yritystonttien tarjonta	Kuntamarkkinointi toimitilalakysyntäkartoitus

Tuotannolliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
yrittäjätilaisuudet	kpl		5	5
uudet yritykset	kpl	9	5	5
yrityspalvelusetelin käyttö	kpl			5
kontaktoidut yritykset (yritystonttien markkinointi)	kpl			10

Asiakastyytyväisyys	asteikolla 1-5	3,5	3	4
---------------------	----------------	-----	---	---

Maa- ja metsätilat

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	255 704	350 000	320 000	-30 000
Toimintakulut	-55 351	-39 980	-50 880	-10 900
Toimintakate	200 353	310 020	269 120	-40 900

Toiminnan kuvaus: Kunnan metsien hyödyntäminen ja hoito metsäsuunnitelman 2021 mukaan.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Kaavatonttien myynti- ja muodostamisasiat sekä tonttialueiden puuston raivaustyöt siirtyivät vuonna 2013 ympäristölautakunnan alaisuuteen. Toiminnan painopisteenä on puun myynti ja metsänhoitotöiden tekeminen.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Metsäomaisuuteen liittyvä riski myrskyn, tulipalon, saastumisen tai muun luonnonkatastrofin johdosta. Puunmyyntitulojen vaihtelut, tulot vaihtelevat vuosittain ja vaikuttavat talousarvion laadintaan.

KONSERNIPALVELUT

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	1 300 527	1 321 260	1 361 710	40 450
Toimintakulut	-1 667 007	-1 758 020	-1 826 580	-68 560
Toimintakate	-366 480	-436 760	-464 760	-28 000

Tilivelvollinen: hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus: Talouden ja hallinnon toimialat vastaavat mm. valtuuston ja hallituksen kokouksista, ict-palveluista, asianhallinnan kokonaisuudesta, informaatiopalveluista, taloussuunnittelusta, kirjanpidosta, maksuliikenteestä, palkanlaskennasta sekä keskusarkistohoidosta. Lisäksi vastuualueena on ruoka- ja siivouspalveluyksikön hallinnointi.

Keskusvirasto

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	17 416	22 400	18 710	-3 690
Toimintakulut	-404 087	-416 870	-476 170	-59 300
Toimintakate	-386 671	-394 470	-457 460	-62 990

Toiminnan kuvaus: Keskusviraston vastuulla on sisäinen ja ulkoinen asiakaspalvelu. Kunnanviraston neuvonnalla, tiedotuksella ja markkinoinnilla vastataan kunnan ulkoisesta kuvasta. Keskusvirasto vastaa muun muassa taloushallinnon, henkilöstöhallinnon ja tietohallinnon palveluista.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Vuonna 2018 toiminnassa jatketaan uuden luottamushenkilöorganisaation, hallintosäännön ja strategian jalkauttamista. Tiedonhallintaa ja luottamushenkilöiden tiedonsaataavuutta parannetaan uusimalla tiedonohjausjärjestelmä Kuntatoimistosta Tweb:iin. Uusi ohjelmisto mahdollistaa myös tulevaisuudessa sähköisten kokousten järjestämisen. Vuoden 2017 lopussa tehty päätös palkkahallinnon yhteistyöstä Äänekosken kaupungin kanssa vaatii ohjelmistojen ja käytänteiden yhtenäistämistä Äänekosken kanssa. Uraisten Vuokratalot Oy:n hallitus päätti vuoden 2017 syksyllä käynnistää valmistelutyön siltä pohjalta, että yhtiön hallinto-, isännöinti- ja taloushallintotehtävät järjestettäisiin kuntakonsernin sisäisenä toimintana maaliskuusta 2018 alkaen.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Joustavuus ja mutkattomuus asioinnissa		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Arviointikriteeri: Palvelun saatavuus	Säilytetään joustavat ja hyvät vi-rastopalvelut

Kriittinen menestystekijä: Positiivinen kuva kunnasta toimii vetovoimatekijänä		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Arviointikriteeri: kuntakuvan huomioiminen kaikessa asioimisessa	Asiakaslähtöisyyden täsmentäminen kaikessa sisäisessä ja ulkoisessa asiakaspalvelussa ja siihen liittyvässä viestinnässä

Kriittinen menestystekijä: Kuntalaisten osaamisen ja mielipiteiden hyödyntäminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Arviointikriteeri: Etukäteistiedot-taminen kuntalaisia koskevista merkittävistä asioista Kunnan nettisivujen pitäminen ajantasaisina ja kiinnostavina Keskustelu sosiaalisen mediassa ja tarvittaessa reagointi	Laajennettu kuntalaisten ja asian-osaisten vaikuttamismahdollisuuksia valmistelussa oleviin asioihin

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saamiselle

Vähäinen henkilöstö, jossa osa työtehtävistä on yhden henkilön varassa eikä varamiesjärjestelmää ole luotuna. Pitkät sähkökatkokset, jossa tiedonsiirto vaarantuu tai ei ole käytettävissä.

Tuotannolliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
tehokas laskutus ja maksatusprosessi	maksetut viivästyskorot euroa	277,00 €	enintään 800 €	enintään 500 €
	sähköisten laskujen osuus kaikista ostolaskuista	61 %	70 %	80 %
	sähköisten laskujen osuus kaikista myyntilaskuista	31 %	35 %	40 %

Henkilöstöhallinto

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	34 833	26 000	28 000	2 000
Toimintakulut	-124 166	-108 730	-111 990	- 3260
Toimintakate	-89 333	-82 730	-83 990	-1 260

Toiminnan kuvaus: Henkilöstöhallinnon vastuulla on työterveyshuollon järjestäminen, työkykyä ylläpitävä toiminta (tyky-toiminta) ja työsuojelu.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset: Uuraisten kunnan työterveyshuollon järjestää Jyväskylän kaupungin liikelaitos Työterveyshuolto Aalto. Kunta tarjoaa yli 6 kk työsuhteisille työterveyspainotteisen yleislääkäritasoisien sairaanhoidon. Henkilöstön työhyvinvoinnin kehitystä seurataan säännöllisesti 1-2 vuoden välein henkilöstökyselyllä. Työyksiköt ovat kehittäneet toimintaansa ja työhyvinvointia vuoden 2016 kyselyn tulosten perusteella ja vuoden 2018 aikana toteutetaan seuraava kysely. Tyky-toimintaa järjestetään ja tuetaan vuosittain kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti. Vuonna 2017 työhyvinvointia tuetaan hyvinvointipalveluteleillä, joita voi käyttää uraislaisten yritysten ja yhteisöjen hyvinvointipalveluihin sekä vaihtoehtoisesti Smartumin kulttuuriseteleillä. Henkilöstöohjelmassa määritellään muut työhyvinvointia tukevat toimenpiteet. Kunnanhallitus palkitsee vuosittain harkintansa mukaan työntekijäjoukon hyvästä työtuloksesta. Mahdollisen sote- ja maakuntaudistuksen valmistelu tulee huomioida esimiestyössä.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Osaaminen, ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Arviointikriteeri: kouluttautumismahdollisuudet	Tuetaan osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä kartoittamalla kehittämistarpeet kehityskeskusteluissa ja tarjoamalla kaikille työntekijöille kouluttautumismahdollisuuksia kunnan koulutussuunnitelman mukaisesti

Kriittinen menestystekijä: Hyvä työilmapiiri		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Arviointikriteeri: -osallistaminen, mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä -sitoutuneisuus -innostuneisuus ja innovointikyky -hyvä muutosvalmius -avoimuus	-yhteisten asioiden suunnittelu oleellisena osana työyksiköiden palaverikäytäntöjä -henkilöstön vaihtuvuuden seuranta ja lähtöhaastattelu/kysely työsuhteen päättyessä -työyksiköiden kehittäminen työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella

Kriittinen menestystekijä: Työyhteisön johtaminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Arviointikriteeri: -hyvinvoiva ja tuloksellinen työyhteisö -esimiesosaaminen -avoimuus - selkeät työyhteisön pelisäännöt	-esimiespalavereissa käsitellään yhteisiä asioita -esimiestyöhön liittyvien vastuiden täsmentäminen ja esimiestyön kehittäminen - tiedottaminen kaikilla organisaatiotasolla avointa ja mahdollisimman reaaliaikaista -pidetään työyhteisön pelisäännöt ajan tasalla ja käsitellään niitä työyksiköissä

Kriittinen menestystekijä: Rekrytointi		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Arviointikriteeri: -rekrytointien onnistuminen	-rekrytoinneissa huomioidaan myös tulevaisuuden tarpeet -rekrytointien valmistelussa kiinnitetään erityisesti huomiota osaamistarpeeseen ja tarvittaviin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saamiselle

Henkilöstövahinko, jossa jaksaminen tai työkyky vaarantuu.
Työhyvinvoinnin tai työsuojelun laiminlyönti.

Tuotannolliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
1. Sairauspoissaolojen vähentäminen	sairaspäivien lkm (työpvt) vakituisen henkilöstön sairauspoissaolopäivät/ hlö	2 792 14,8	2 500 10,0	
2. Varhaisen tuen toimintamallin tuntemus	henkilöstökyselyyn vastanneista % tuntee järjestelmän		90 %	100 %
3. Työhyvinvoinnin kehittäminen	Työhyvinvointia ylläpitävien kurssien ja koulutusten saatavuus	Eri yksiköt ovat järjestäneet omia yksikkökohtaisia työhyvinvointitapahtumia. Työergonomiaan kiinnitetty huomioita.		
4. Vaikuttavan työsuojelun järjestäminen	Työsuojelun toimintaohjelman toteuttaminen Vaara- ja läheltäpiti tilanneilmoitusten lkm/v	Haitta- ja vaaratekijöiden kartoituksessa saatuihin tuloksiin on puututtu vuoden aikana.	alle 10 kpl	alle 10 kpl

Ruoka- ja siivouspalveluyksikkö**Määrärahat**

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	1 248 277	1 272 860	1 315 000	42 140
Toimintakulut	-1 138 753	-1 232 420	-1 238 420	-6 000
Toimintakate	109 524	40 440	76 580	36 140

Toiminnan kuvaus: Ruoka- ja siivouspalveluyksikkö tuottaa ruoka- ja siivouspalveluita pääosin kunnan omaan käyttöön. Valmistuskeittiöitä on kaksi koulukeskuksella ja palvelukeskuksella. Palvelukeittiöitä, joihin toimitetaan ruoka kunnan valmistuskeittiöistä, on Kynnämöisten koululla, Höytiän koululla, Pikkulan päiväkodilla. Lisäksi ruokaa toimitetaan Jokilaivaan, Uraspajaan, yksittäisille kotona asuville vanhuksille (n. 20 hlö). Palvelukeskuksessa on neljä eri osastoa. Palvelukeittiöitä, joihin toimitetaan ruoka kunnan ulkopuoliselta toimijalta, on Hirvasen koululla ja Hirvasen päiväkodilla. Siivouspalvelu huolehtii kunnan toimitilojen siisteydestä. Hirvasen koulun ja Hirvasen päiväkodin siivous on ulkoistettu.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset: Vuoden 2018 toimintaan ei ole tiedossa suuria muutoksia. Kiinnitetään erityistä huomiota kaikkien koulujen ruokapalveluun. Perustetaan ruokaryhmät joka koululle yhteistyön ja tiedonkulun parantamiseksi. Jatketaan Hirvasen uuden koulun ja Hirvasen päiväkodin aterioiden ja siivouksen laadunvalvontaa. Mahdollinen sote- ja maakuntauudistus aiheuttanee toimintaan merkittäviä muutoksia tulevaisuudessa.

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat ja monipuoliset lähipalvelut		
	Arviointikriteeri: -Laadukkaat palvelut -Palvelun saatavuus	Tavoitetaso 2018 Kiinnitetään erityistä huomiota koulujen ruokapalvelun kehittämiseen ja laadunvalvontaan mm. perustamalla ruokaryhmät joka koululle. Vastataan palvelun tarpeeseen ja valitaan yhteistyössä kulloinkin paras toimintatapa. Koulujen ruokalistat lisätään asiakkaiden toiveesta kaikkien koulujen Wilmaan.

Kriittinen menestystekijä: kuntalaisten osaamisen ja mielipiteiden hyödyntäminen		
	Arviointikriteeri: -palvelutuotannossa huomioidaan kuntalaisten tarpeet ja mielipiteet	Tavoitetaso 2018 Asiakastytyväisyyskyselyt kaikissa kouluissa ja Hirvasen päiväkodissa.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saamiselle

Asiakasmäärien kasvun ja toiminnallisten muutosten aiheuttama työpaine ja kuormitus kasvanut sekä suunnitteluun käytettävä aika vähentynyt

Tuotannolliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tp 2016	Ta 2017	Ta 2018
kustannusten maltillinen kehitys	tuotettujen aterioiden hinta €/ateria	3,07 €	3,10 €	3,06 €
	siivottavien neliöiden kustannukset / vuosi	20,08€/m ² /vuosi (1.8.2016 alk: 19,67€/m ²)	21,53€/m ² /vuosi (1.8.2017 alk. 19,98€/m ² /vuosi	20,16€/m ² /vuosi
palvelutarpeen seuranta / järkevä tuottaminen	Tuotettujen aterioiden määrä	262318	284772	289166
	siivousneliöt (ei huomioi siivouskertoja)	13 682,6m ² (1.8.2016 alk: 13 965,6m ²)	13 965,6m ² (1.8.2017 alk. 15050,8m ²)	15 050,8m ²

PERUSPALVELULAUTAKUNTA

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	1 187 816	1 044 830	1 124 210	-79 380
Toimintakulut	-11 346 000	-10 654 950	-11 055 180	-400 230
Toimintakate	-10 158 185	-9 610 120	-9 930 970	-320 850

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Sosiaalitoimi vastaa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä, sosiaalihuollon peruspalvelujen tuottamisesta ja niiden oikeudenmukaisesta kohdentamisesta ja tuottamisesta mahdollisimman tehokkaasti. Tulosalueet ovat: 1. Sosiaalipalvelut 2. Vanhus- ja perhetyö 3. Toimeentuloturva.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Peruspalvelulautakunnan talousarvioraami on 9 983 000 euroa. Peruspalvelulautakunnan talousarvioesitys alittaa talousarvioraamin 30 000 euroa.

SOTE- palvelujen järjestämisvastuu on todennäköisesti siirtymässä maakunnille. Muutoksen on määrä tapahtua 1.1.2020. Kunnan työntekijöillä on lakiesityksen mukaan velvollisuus osallistua uuden organisaation valmisteluun.

Kunnan toimintoja on kehitettävä vuosien 2018 ja 2019 aikana siten, että maakuntaudistuksen aiheuttamat riskit kunnan elinvoimaisuudelle minimoidaan. Sote -palvelut Uraisilla on pyrittävä järjestämään niin toimiviksi, että riski niiden siirtymiselle paikkakunnan ulkopuolelle on mahdollisimman pieni. Toimintojen yhteen nivomisen varmistamiseksi ja valmiin toimintapohjan luomiseksi tulevan maakunnan ja kunnan toimintojen välille on syytä perustaa fyysinen toimipiste, perhekeskus ja tämä tulee toteuttaa kunnan käytössään jo olevien tilojen yhteyteen.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Kuntalaisten hyvinvointi		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Kuntalaisten hyvinvoinnin kohentaminen Laajan hyvinvointikertomuksen laatiminen yhdessä hallintokuntien kanssa	Laajan hyvinvointikertomuksen mittaristo	Hyvinvoinnin kohoaminen kaikissa keskeisissä tavoitteissa, erityisenä painopisteenä lapset, lapsiperheet ja nuoret

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kuntalaisten hyvinvoinnin kehittämiseksi ei saada eri hallinnonaloilla riittävää sitoutumista tavoitteiden toteuttamiseksi. Kuntaorganisaation ulkopuoliset tahot eivät resursoi omaa toimintaansa riittävästi ja riittävää sitoutumista ei saavuteta. Viestinnässä kuntalaisiin ja sidosryhmiin ei onnistuta riittävässä määrin. Henkilöstöresursointi on riittämätöntä.

Sosiaalipalvelut

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	246 501	247 100	234 490	-12 610
Toimintakulut	-1 792 032	-1 711 030	-1 739 560	-28 530
Toimintakate	-1 545 531	-1 463 930	-1 505 070	-41 140

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Sosiaalipalvelujen tulosyksiköt: 1. Hallinto 2. Kehitysvammahuolto 3. Lasten huolto 4. Sosiaalityö 5. Päihdehuolto 6. Vammaishuolto

1. Hallinto

Hallinto vastaa a) sosiaalitoimen toiminta-ajatuksen täytäntöönpanosta ja tulostavoitteen toteuttamisesta. b) toteuttaa henkilölle lastensuojelu- ja päihdehuoltolain nojalla annettavat tahdonvastaiset toimenpiteet. c) Vastaa sosiaalitoimen lainsäädännön soveltamisesta sosiaalitoimessa ja täytäntöönpanosta niiltä osin kuin se ei kuulu muiden tulosalueiden piiriin. d) Isyys-, elatus-, lasten huolto- ja tapaamislainsäädännön täytäntöönpano ja soveltuvin osin holhoustoimen asioiden vireillepano.

2. Erityisryhmien palvelut

Tilivelvollinen: erityisryhmien palvelujohtaja

Palvelutalo Uurastuvan ja toimintakeskus Uuraspajan toimintaa kehitetään jatkuvasti siten, että resurssit ovat täysimääräisesti käytössä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden arjen sujumisen tukemiseksi. Tuen tarpeet käyvät aina monimuotoisemmiksi. Omatoimisuuden ja tuen kokonaisuus pyritään räätälöimään yksilöllisesti toimivaksi kokonaisuudeksi. Ohjaus- ja neuvontapalveluiden tarve on kasvusuunnassa johtuen sekä asiakasmäärästä että yksilöllisistä ratkaisuista asiakkaiden ja heidän lähiverkoston tukemiseksi.

Henkilöstöä on yhteensä kahdeksan ja yksi palkkatuella palkattu henkilö sekä määräaikaisesti 8/17-7/19 vakuutusyhtiön kustantama oppisopimusopiskelija. Henkilöstön tehtävänkuvien kehittämisen avulla varmistetaan toimiva yhteistyö eri tahojen kanssa, jolla pyritään saamaan palvelujen järjestämisestä mahdollisimman kustannustehokasta. Henkilöstöresursseja kohdennetaan sinne, missä eniten on tarvetta. Asiakkaiden yksilöllisyys, arjen toimintojen sujuvuus ja hyvä elämä kehitysvammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeutta kunnioittaen ovat keskeisiä näkökulmia palvelujen järjestämisessä. Lähipalvelut ovat ensisijainen toimintatapa vastata tuen tarpeisiin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: innostunut, innovoiva henkilöstö, jolla on hyvä muutos- valmius, sitoutuneisuus oman työn ja organisaation kehittämiseen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Palvelujen kehittäminen vastamaan sekä valtakunnallisen uudistuksen että yksilöllisten muutosten vaatimuksia	Arviointikriteeri: Palveluun varattujen paikkojen täyttöaste (työtoiminnot Uuraspajalla 10 ja palveluasuminen Uurastuvalla 13)	Yksiköiden kehittämisen suunnan määrittäminen ja tulevan tarpeen kartoittaminen maakunnan alueella

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kehitysvammaisten palvelujen järjestämisen kannalta keskeinen riski on kustannusten kasvu 10.6.2016 voimaan tulleen itsemääräämisoikeutta koskevan lainsäädännön myötä. Ostopalvelut ovat Uuraisten tapauksessa poikkeuksetta kalliimpia kuin itse tuotetut. Kehitysvammaisten henkilöiden kasvanut mahdollisuus vaikuttaa asuinpaikkaansa ja muihin palveluihin saattaa tarkoittaa lisääntyvää palvelujen ostoa. Pienessä kunnassa on todella haasteellista

tarjota monenlaisia erikoistuneita palveluja ja vastata edellä mainitun lain rajoittamistoimenpiteitä koskevaan vaatimukseen. Erikoistuminen johonkin valittuun alueeseen, toiminnan kehittäminen valitulla linjalla ja asumispalvelujen myynti voisivat olla ratkaisu tilanteeseen, jossa oman kunnan asukkaat hakeutuvat muualle asumaan oman tuen tarpeensa mukaiseen yksikköön.

Laitoshoidon: Laitoshoidon tarve pyritään pitämään kokonaan nollassa. Lyhytaikaisiin tarpeisiin ostetaan laitoshoidoa välttämättömissä tilanteissa.

Asumispalvelut /Uurastupa:

Palvelutalo Uurastupa tarjoaa palveluasumista kehitysvammaisille ja muille ryhmään sopiville erityistä tukea tarvitseville aikuisille heidän omassa kotikunnassaan. Palveluasumista voidaan myös myydä harkitusti huomioiden oman kunnan asukkaiden tarpeet ensisijaisina. Palveluasuminen Uurastuvassa on omatoimisuuteen tukevaa ja ohjauspainotteista. Kokonaisvaltainen asukkaiden tukeminen lähtee kunkin asukkaan yksilöllisistä tarpeista. Asukkaat ovat vuokrasuhteessa. Vuokratulo vaikuttaa hoitopäivän hintaan. Uurastuvan käytössä on 12 asuntoa. Pitkäaikaisen asumisen lisäksi järjestetään tukea kotona asumiseen ja asumisvalmennusta asiakkaan tilanteen tarpeiden mukaan. Muita tukimuotoja erityisryhmiin kuuluville ovat lääkehoito, terveysneuvonta sekä muut yksilön tarpeiden ja palvelusuunnitelman mukaiset palvelut.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Palvelujen laajuus	Hoitopäivät	4569	4500	4400
	Kotikäynnit	8	10	10
	Muut ohjaustehtävät	34	280	600
	<u>Suoritteet yhteensä</u>	<u>4611</u>	<u>4790</u>	<u>5010</u>
	Asukasmäärä	14	14	14
	Asukkaat Uurastuvalla	13	13	13
	Tukiasunnot / vuoroahoito	0	0	0
	Päivähoito	0	0	0
Itsenäisyyden harjoittelu	1	1	1	
Tehokkuus	Käyttöaste	97%	101%	106%
Taloudellisuus	Hoitopäivän hinta	51,97€	48,63€	49,26€

Perhehoito: Perhehoitoa käytetään lähinnä lyhytaikaisina tukijaksoina erilaisiin kehitysvammaista henkilöä tai hänen perhettään tukeviin tilanteisiin. Perhehoito voi tapahtua joko hoitajan kotona tai hoidettavan kotona. Pitkäaikainen perhehoito on hyvä vaihtoehto asiakkaan tilanteeseen sopiessaan. Perhehoito toteutetaan maakunnallisen perhehoidon toimintaohjeen mukaisesti.

Ohjaus- ja neuvontapalvelut: Ohjaus- ja neuvontapalvelut tarjoavat kokonaisvaltaista tukea ja ohjausta kehitysvammaisille sekä heidän perheilleen. Vuonna 2017 perustettu kuntoutus- ja palveluohjaajan toimi on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi. Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden tilanteisiin pystytään antamaan tukea ennakoivasti, kokonaisvaltaisesti ja suunnitelmallisesti. Yksilöllisen tukiverkoston rakentamisella asiakkaan ympärille kyetään kohdentamaan palvelut todellisesti keskeisiin arjen sujumista auttaviin toimenpiteisiin. Kuntoutus- ja palveluohjaaja tuo asiantuntemusta erityisryhmien näkökulmasta organisaation muille toimijoille erityisesti lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen tukemiseen.

Kunnan strategian mukaista on tukea erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä yksilöllisesti ja ennakoivasti vahvistaen henkilön ja perheen omia voimavaroja arjen sujumiseksi. Näiden satsausten toteutumista seurataan ohjaus- ja neuvontapalvelun yksilöohjauksen tehtävien kautta. Konkreettisten toimenpiteiden kirjo on laaja.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Palvelujen laajuus	<u>Asiakkaat yhteensä</u>	<u>33</u>	<u>33</u>	<u>36</u>
	Kehitysvammaiset	28	29	31
	Mielenterveyskuntoutujat	1	1	1
	Muut erityistä tukea tarv.	4	3	4
	<u>Asiakkaat palvelujen mukaan</u>			
	Laitoshoido	1	0	0
	Asumispalvelut	16	16	16
	Perhehoito	3	4	6
	Päivä- ja työtoiminta	18	18	17
	Työtoiminnan ostopalvelut	2	2	1
	Palveluohjaus	29	29	29
	Iltapäivä- ja loma-ajan toim.	6	4	6
	<u>Yksilöohjauksen tehtävät</u>	<u>309</u>	<u>555</u>	<u>585</u>
	Toimintatuokiot	94	160	200
	Kotikäynnit, asumisen ohjaus	31	20	10
	Verkostokokoukset, yksilöpalaverit, palvelusuunnitelmat ja tarkistukset	64	70	100
	Henkilökohtainen apu	8	20	5
Iltapäivä- ja loma-ajan toim.	64	225	230	
Muut tehtävät	48	60	40	
Tehokkuus	Tehdyt / tarkistettut palvelusuunnitelmat asiakaskunnasta	98%	100%	100%
Taloudellisuus	Suoritteen hinta	64,42€	38,09€	45,54€

Työtoiminta /Toimintakeskus: Toimintakeskuksessa järjestetään päivä- ja työtoimintaa ensisijaisesti uuralaisille kehitysvammaisille, mutta myös muille erityistä tukea tarvitseville sekä mahdollisesti muiden kuntien asukkaille kokonaistilanne huomioiden. Muita asiakasryhmiä työtoiminnoissa voivat olla mielenterveyskuntoutujat, työvoimahallinnon harjoittelijat ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat. Päivä- ja työtoiminnoissa huomioidaan jokaisen asiakkaan yksilöllisyys. Kuntouttava työtoiminta yhteistyössä työsuunnittelijan ja työpajan kanssa on tärkeä osa toimintakeskus Uuraspajan toimintaa ja sen osuutta voidaan kasvattaa osana kunnan työllistämisen tukitoimia.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstön tehtäväkuvien kehittäminen on jatkuva toimintatapa, jota hyödynnetään resurssien suuntaamiseen kulloinkin työn keskeisimpiin haasteisiin. Laitoshoidon tarve pyritään välttämään toimivilla lähi- ja peruspalveluilla ja oikea-aikaisella reagoinnilla. Asumis- ja työtoimintapalvelua voidaan myydä kysynnän ja resurssien puitteissa ryhmiin sopiville muiden kuntien asukkaille. Uuraisilla toimivat perhekodit lisäävät ajoittain työtoiminnan kysyntää. Henkilöstövaihdoksissa tarkastellaan osaamistarve perusteellisesti ja suunnataan rekrytointi sen mukaisesti.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Palvelujen laajuus	<u>Päivätoiminnan käyttöpäivät</u>	<u>2116</u>	<u>2390</u>	<u>2140</u>
	Eniten ohjausta tarvitsevat	98	90	200
	Paljon ohjausta tarvitsevat	770	860	1100
	Vähiten ohjausta tarvitsevat	993	1120	600
	Kuntouttava työtoiminta	255	320	240
Tehokkuus	Käyttöaste	101%	114%	102%
Taloudellisuus	Suoritteen hinta	38,54€	39,16€	24,17€

3. Sosiaalityö

Tilivelvollinen: johtava sosiaalityöntekijä

Toiminnan kuvaus: Sosiaalihuoltolain mukaan sosiaalityöllä tarkoitetaan sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön suorittamaa ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä muita tukitoimia, jotka ylläpitävät ja edistävät yksilöiden ja perheen turvallisuutta ja suoriutumista sekä yhteisöjen toimivuutta.

Sosiaalityö toteutetaan kunnassa yhdennettynä sosiaalityönä, jossa molemmat sekä johtavan sosiaalityöntekijä, että sosiaalityöntekijä hoitavat kunnan toimeentulotukiasioita, lastensuojelua, palvelunohjausta ja monitahoista aikuis-sosiaalityötä. Vammaispalvelusta vastaa johtava sosiaalityöntekijä ja sosiaalityöntekijällä on lastenvalvoja tehtävät.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille 1.1.2020

Sosiaalityön tavoitteena on, että kuntalainen saa sosiaalityön palvelut mahdollisimman joustavasti ilman viiveitä. Perhetyön resursseja lisätään, lastensuojelussa määrääjat toteutuvat ja lastensuojeluilmoitukset käsitellään määrärajoissa. Asiakastyössä suunnitelmallisuus toteutuu, palvelutarpeen arviointityö tehdään laadukkaasti ja asiakassuunnitelmat ovat ajan tasalla.

Sosiaalihuoltolain uudistus 2015 on siirtänyt painopistettä erityispalveluista yleispalveluihin ja pyrkinyt vahvistamaan viranomaisten yhteistyötä. Sosiaalihuoltolain tavoitteena on madaltaa tuen hakemisen kynnyksiä ja turvata oikea-aikainen tuki perheille. Laki vahvistaa peruspalveluja, vähentää korjaavien toimenpiteiden tarvetta. Osa lastensuojelun avohuollon palveluista on siirtynyt osaksi sosiaalihuollon yleispalveluja. Lastensuojelusta yleisiin perhepalveluihin siirtyviä palveluita ovat muun muassa perhetyö, tukihenkilöiden ja -perheiden palvelut sekä vertaisryhmätoiminta. Kunnassa lapsiperheiden kotipalvelun tarve on edelleen kasvussa. Lapsiperheiden oikeutta saada kotipalvelua vahvistettiin sosiaalihuoltolain muutoksella. Lapsiperheellä on oikeus saada huolenpitotehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen vuoksi. Kunnassa on yksi lapsiperheiden kotipalvelutyöntekijä ja lisäksi on ostettu kotipalvelua yksityiseltä palvelun tuottajalta.

Koulujen sosiaalityön/koulukuraattorityön velvoitteet elokuussa 2014 voimaan tulleen oppilas- ja opiskelijahuoltolain myötä lisääntyivät. Oppilasmäärä kasvaa kunnassa vuodesta 2015 vuoteen 2018 93 oppilaalla, eli **18.5%**. Perhe- ja sosiaalityön työpanosta on jouduttu ohjaamaan koulukuraattorityöhön siten että se on jo lähellä täysiaikaisen koulukuraattorin työpanosta. Tilanne on epätarkoituksenmukainen ja kestävästi niin perhetyön, sosiaalityön kuin kuraattoritoiminnan osalta. Koulukuraattorityöhön esitetään perustettavaksi koulukuraattorin toimi vuoden 2018 alusta alkaen.

Lastensuojelun sijaishuollossa laitossijoituksia pyritään lyhentämään tarjoamalla perheelle intensiivistä tukea, perhetyötä ja ammatillista tukihenkilötoimintaa, sekä oman perhetyön että ostopalvelujen kautta.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat ja monipuoliset lähipalvelut maakuntauudistuksen jälkeenkin		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Palvelujen kehittäminen vastaamaan sekä valtakunnallisen uudistuksen että yksilöllisten muutosten vaatimuksia	Hyvinvointikeskuksen perustaminen	Toiminta alkaa vuoden 2018 aikana perustettavassa toimipisteessä. Edustettuna toimipisteessä ovat keskeiset julkisen ja kolmannen sektorin toimijat.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Tilakysymystä ei saada toteutettua suunnitellusti. Toimintaa ei saada resursoitua riittävästi kunnan ja yhteistyökumppaneiden toimesta.

Tuotannolliset ja taloudelliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
1. Lapsiperheet, kotipalvelu ja perhetyö	Tuettujen perheiden määrä	37	38	38
	Lapsia perheissä	140	160	160
	kotikäyntien määrä/vuosi	465	390	460
2.Sijaishuolto	Yhteensä, joista	6	6	6
	perhehoidossa	1	1	1
	laitoshoidossa	4	4	3
	jälkihuollossa	1	1	2

Vanhustyö

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	740 347	721 430	824 820	103 390
Toimintakulut	2 359 989	-2 544 480	-2 632 410	-87 930
Toimintakate	1 619 642	-1 823 050	-1 807 590	15 460

Tilivelvollinen: vanhustyön johtaja

Toiminnan kuvaus: Ikääntyvälle väestölle tarjotaan turvallinen, asiakaslähtöinen ja inhimillinen hoito omassa kunnassa. Vuonna 2015 hyväksytyyn vanhuspoliittisen strategian mukaisesti painopistealueita ovat: Ennaltaehkäisevä ja kuntouttava työ, ikäihmisten oman osallisuuden lisääminen, palveluohjaus, kotihoidon ja tukipalvelujen ja kehittämisen, omaishoitajien tukeminen ja asumisen ja ympärivuorokautisen hoidon kehittäminen sekä hyvinvoiva henkilöstö. Kotona -asumista tuetaan tuki- ja kotihoidon palveluiden avulla niin pitkään kuin se on asiakkaan kunto ja resurssit huomioon ottaen mahdollista. Kun kotona asuminen omassa kodissa tai vanhustentaloissa ei enää onnistu, järjestetään asumispalvelupaikka ympärivuorokautista turvaa tarjoavassa palveluasumisessa. Pitkäaikaishoito annetaan niille asiakkaille, joille se lääketieteellisesti on perusteltua. Sairaalaan palveluita pyritään käyttämään vain akuutin sairaanhoidon tarpeisiin. Palvelun laatuun satsataan mm. työntekijöiden koulutuksen ja riittävien resurssien avulla.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Uuraisten vanhuspalvelut on mukana valtakunnallisessa Kukoistava kotihoitohankkeessa, jossa kehitetään kotihoitoa maakunnallisesti yhdenmukaiseksi. Koska kotona asuminen on painopistealueena, kotihoitoa tulee olla tarjolla ympäri vuorokauden viikon jokaisena päivänä. Talousarvioon on varattu määräraha yöhoidon ostopalveluihin. Lisäksi käynnistetään Kärki-hankkeen puitteissa yhteistyö Multian, Petäjäveden ja Uuraisten kesken kokeilemalla ns. liikkuvien hoitajien mallia.

Vanhuspalveluiden työntekijöiden työssäjaksamiseen kiinnitetään huomiota yhteistyössä työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa sekä palkkaamalla kaksi uutta varahenkilöä lyhytaikaisten poissaolojen hoitamiseen. Lyhytaikaisten sijaisten saaminen on vaikeutunut vuosi vuodelta. Lisäksi Koivulan pienryhmäkotiin otetaan lähihoitaja oppisopimusopiskelija, jotta tarpeellinen vuoromiehitys saadaan hoidetuksi.

Kuukankodin palvelukeskuksen turvallisuutta parannetaan varaamalla investointeihin määräraha (24 600 € + asennuskustannukset 2 000 €) dementia- kulunvalvontaan ulko-oville. Kotihoidon työntekijöille varataan määräraha puhelinten uusimiseksi Anroid-puhelimiksi, mikä on tarpeen Mobiilijärjestelmän toimimisen varmistamiseksi (5 600 €)

Talousarvion muutokset syntyvät oppisopimustyöntekijän ja kahden varahenkilön palkkakustannuksista sekä investointipuolella dementiakulunvalvonnasta ja kotihoidon puhelimesta sekä kotihoidon ostopalvelumäärärahasta.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Hyvinvoiva ja palveleva Uurainen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Ikäihmisten tukeminen kotiin 24/7 ja oikea hoidon porrastus. Laadukkaat palvelut	Kotona asuvien ikäihmisten määrä, ympärivuorokautisten hoitopaikkojen määrä, sairaalapaikkojen käyttö Asiakaskyselyt	Kotihoitoa ja hoidon porrastusta kehitetään yhteistyössä maakunnallisen Kärkihankeen kanssa Asiakaskysely tehdään kaikilla toimialoilla v. 2018

Kriittinen menestystekijä: Toimiva johtajuusjärjestelmä ja yhdessä valmistelu sekä osaava, motivoitunut, hyvinvoiva henkilöstö		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Vanhustyön johtamiskulttuurin kehittäminen työnjakoja tarkastelemalla	Kehityskeskustelut Sairaspoissaolojen määrä	100% Määrän hallinta, yhteistyö työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa
Henkilöstön hyvinvointi	Koulutuspäivät	3 pv/vuosi

Tasapainoinen, kestävä talouskehitys		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Taloudellisesti toimivien ja tehokkaiden palveluiden kehittäminen	Talousarvion raami	Hyvä asiakaspalaute sekä talousarviossa pysyminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Myös vanhusten laatusuosituksen 2016-2019 mukaan, ikäihmisten kotona asuminen on painopistealueena ja se edellyttää kotihoito 24/7 palvelun järjestämistä. Kotona hoidetaan entistä heikompiuntoisia ja iäkkäämpiä henkilöitä. Tämä edellyttää henkilöstöltä, niin vakituksilta että sijaisilta monipuolista osaamista, mikä on huomioitava henkilöstön rekrytoinnissa. Asiakasmäärien kasvua ei voida varmuudella ennustaa. Muistisairauksien lisääntyminen aiheuttaa haasteita kotihoidolle, jotta asiakkaiden olo kotona on turvallista. Muistisairaus on usein peruste ympärivuorokautiseen hoitoon siirtymiselle, mikä saattaa äkillisestikin lisätä ympärivuorokautisen hoidon tarvetta. Asiakkaiden muistisairaus tai mielenterveys- ja päihdeongelma aiheuttaa ajoittain myös haastavaa käyttäytymistä, mikä on riski muiden asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuudelle.

Sijaisten saatavuus on ollut haasteellista. Vaihtuvat sijaiset tai jos sijaista ei saada heijastuu asiakastyön laatuun sekä henkilöstön jaksamiseen ja sitä kautta sairauslomiin.

Vanhustyön tulopuolella näkyy kotikuntalain perusteella sijoitettujen vanhusten vaikutus. Mikäli joku näistä vanhuksista poistuu, asia näkyy tulopuolella miinuksena.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Vanhusten asumisen tukeminen (riittävä kotiapu ja tukipalvelut)	Yli 75-v kodinomaisissa olosuhteissa asuvat	yli 85%	yli 85%	yli 85%
	Kotihoitoa edistävät tukipalvelut/palveluja tarvitseva asukas	100%	100%	100%
	Kotihoitokäyntien määrä	16489	11900	12000

	Käyntikerran hinta	26,22		35,77
	Kotihoitoa saavat asiakkaat	13-14%/yli 75-v	13-14% 75-v täyttäneistä	13-14% 75-v täyttäneistä
	Kotihoidon välitön työaika asiakkaan luona			Hoitaja 55-60% Sairaanh. 40%
Riittävästi ympäri- vuorokautisesti val- vottuja asumispaikko- ja	Asumispaikat	38, josta	31	31
	Pitkäaikaishoito	4-6	3-4	3-5
	Vuorohoito	4-6	2-6	2-6
	Jonotusaika	0,5 1 kk	0,5 – 1 kk	0,5-1kk
Palokan käyttö vain akuuttiin sairaanhoi- toon	Sairaalan hoitopäivät	1800	1800	1800
Turvallinen ja yksilöl- linen hoito palvelu- asunnoissa ja pitkäai- kaishoidossa	Yksilölliset hoito- ja palvelu- suunnitelmat	100%	100%	100%
	Asiakas ja omaiskyselyn ar- vosana 4-10	ei kyselyä	8,7-9	8,7-9
Hoitotyön kehittämi- nen ja laadun takaa- minen	Koulutus- ja kehittämisspäi- vät/työntekijät/v	2,36	3	3
Palvelun järjestämi- nen tehokkaasti ja ta- loudellisesti	Ruskolan (pitkäaikaishoito ja palveluasuminen) nettome- not/hoitopäivä	115,65	94,91	81,75
	Hoitopäivät	5074		6205 (17 as)
	Käyttöaste	88,88%	88,93%	90-100%
	Palveluasumisen nettome- not/hoitopäivät	73,24		75,22
	Hoitopäivät	5535		6205
	Käyttöaste	94,77%	83,40%	90-100%
	Koivulan nettome- not/hoitopäivä	125,72		87,50
	Hoitopäivät	2572		2920 (8 as)
	Käyttöaste	88,08%		95-100%
Ennaltaehkäisevä työ	Päiväkeskus käyntikerrat	475	480	520
	Ryhmätoimintaan osallistu- vat	3223	1650	1800
	Kuukankodin palvelukeskuk- sen virkistystoimintaan osal- listuvat	2568	2800	2800
	Ehko-käynnit	14	100% tänä vuonna 80- täyttäneistä	100% tänä vuon- na 80-täyttäneistä
	Kuntouttavan työn asiakkaat		200	200
	Käyntikerrat		800	800

Toimeentuloturva

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	200 518	74 800	64 400	-10 400
Toimintakulut	-972 974	-770 610	-738 820	31 790
Toimintakate	-772 456	-695 810	-674 420	21 390

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnankuvaus: Toimeentuloturva käsittää seuraavat tukimuodot: 1. toimeentulotuki 2. Lasten kotihoidontuki 3. Työllistäminen

Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyivät Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa. Muutoksen taustalla on tarve vähentää kuntien tehtäviä ja velvoitteita. Uudistuksella tavoitellaan myös sitä, että perustoimeentulotukea hakevat asiakkaat olisivat keskenään mahdollisimman yhdenvertaisessa asemassa. Kuntien sosiaalityöntekijät päättävät edelleen täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta. Kela varmistaa, että asiakkaat ohjataan sosiaalityön piiriin niiden perusteiden mukaan, joista Kela ja kunnat ovat yhdessä sopineet.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen toimintakäytäntöjen vakiinnuttaminen.

Työllistäminen

Palkkatuetut työsuhteet, työkokeilut ja kuntouttava työtoiminta: Hyvän Tuulen pajalla järjestetään työkokeilu- ja kuntouttavaa työtoimintaa uraislaisille työttömille. Pajalla voi työskennellä kierrätys- ja uusiotuotteiden valmistuksessa, ompelimosassa sekä myyntityötehtävissä. Pajatoimintaa on kuluneen vuoden aikana viety seinättömän pajan suuntaan ja samaa jatketaan tulevanakin vuonna. Myös yhteistyötä kunnan muiden yksikköjen kanssa on tarkoitus tiivistää.

Työpajalle on mahdollista päästä palkkatuettuun työsuhteeseen ja palkkatuella palkattuja työllistetään mahdollisuuksien mukaan kunnan muissakin yksiköissä. Toiminnassa huomioidaan osallistujien yksilöllisyys ja tehtäviä räätälöidään tarvittaessa heidän osaamisensa ja työkykynsä mukaan. Työpajan työsuunnittelija, etsivä nuorisotyöntekijä ja kunnan työsuunnittelija toimivat yhteistyössä pajatoimintaan osallistuvien etsimisessä, ohjaamisessa sekä tulevien opinto- ja työllistymispolkujen suunnittelussa. Jälkimmäisessä vaiheessa apuna on myös Muuramen kunnalta ostopalveluna Uuraisilla kerran viikossa käyvä yksilövalmentaja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hyvän Tuulen paja on toiminut vuoden 2017 alusta uusissa tiloissa. Painopiste on erityistä tukea tarvitsevista nuorista. Pajatoimintaa viedään seinättömän pajan suuntaan, eli kuntouttavan työtoiminnan ja työkokeilujen suorittamispaikka etsitään kunnan muista yksiköistä tai yhdistyksistä. Palkkatuetuttujen työsuhteiden sijoittamispaikkoja ovat Hyvän Tuulen paja sekä kesällä 2017 käynnistynyt ulkotyöryhmä. Vastaavat ulkotyöt on aiemmin hoidettu kunnassa LAPE-projektin (2008–2014) kautta. Ulkotyöryhmän tavoitteena on työllistää vuosittain 3-4 henkilöä kahdeksan kuukauden mittaisiin työsuhteisiin. Lisäksi ryhmään pyritään sijoittamaan nuoria muun muassa työkokeiluihin. Työtehtävät määrittelee pääsääntöisesti tekninen toimi. Työtehtäviin perehdyttämisen toteuttaa palkkatuetuttujen osalta teknisen toimen henkilöstö ja muun ohjauksen ja valmennuksen hoitaa nuorten työpaja.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvia varten säilytetään edelleen perinteistä pajatoimintaa, johon sisältyy ompelu- ja pienimuotoista myymälätoimintaa sekä erilaisiin käsityötekniikoihin tutustumista. Tiistaisin kokoontuu Muuramen kunnan yksilövalmentajan vetämä ryhmä, jossa opetellaan elämänhallintaan ja työnhakuun liittyviä asioita. Mahdollisuuksien mukaan kuntouttavan työtoiminnan paikkoja etsitään myös yhdistyksistä ja Uuraisten seurakunnalta. Yritysten palveluksessa kuntouttava työtoiminta ei ole mahdollista.

Kuntouttavan työtoiminnan kehittämistä jatketaan. Painopistealueita ovat yhteistyö kunnan eri yksikköjen, yhdistysten ja seurakunnan kanssa, käytäntöjen yhdenmukaistaminen sekä sisältöjen kehittäminen vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita. Kuntouttavaa työtoimintaa pyritään hyödyntämään aiempaa enemmän valmennuksen välineenä.

Starttivalmennuksen periaatteita noudattava, kaksi kertaa vuodessa toteutettava nuorten ryhmä vakiintui ja sen toimintaa kehitetään edelleen yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa. Ryhmätoiminnan sisällössä huomioidaan 1.1.2017 voimaan tulleen nuorisolain nuorten työpajalle määrittelemät tehtävät.

Valmennuksen vaikuttavuutta arvioidaan uuden itsearviointilomakkeen avulla. Lomaketta työstetään muualla käytössä olevien lomakkeiden ja käyttökokemusten pohjalta. Lisäksi käytössä on edelleen OsajaPlus-lomakkeisto.

Osa-aikaisia työsuhteita tarjotaan jatkossakin TE-toimiston myöntämän palkkatuen puitteissa. Työllistettyjä ohjataan mahdollisuuksien mukaan yrittäjämäiseen työskentelyyn muun muassa osuuskunta Tekemonian kautta.

Talousarviokaudella erityisesti seurattaviin asioihin kuuluu valtakunnallinen työllisyyspalvelujen uudistaminen, jonka vaikutukset tullevat näkyviin myös Uuraisten kunnan työllistämistoiminnassa. Välittömin vaikutus on palkkatukimäärärahoilla, jotka ovat edellytys räätälöityjen työsuhteiden tarjoamiselle. Jos edellytyksiä on olemassa, nuorten ja erityistä tukea tarvitsevien kanssa solmitaan oppisopimuksia. Yhteistyötä etsivän nuorisotyön, koulujen, TE-toimiston ja eteläisen TYP-verkoston kanssa jatketaan.

Strategiset tavoitteet

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
1. Kunnassa kirjoilla olevien pitkäaikaistyöttömien määrän vähentyminen.	Vaihtuvuus ja määrien vähentymisen 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden listalla	Työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentyminen. Työttömien aktiivointia lisätään erityisesti yksilö- ja ryhmätoiminnan osalta.
2. Työ- tai opiskelupaikan löytäminen työpajan ulkopuolelta	Valmentautujien saamat työ- tai opiskelupaikat	Vailla ammatillista koulutusta olevien työttömien määrän vähentyminen. Valmentautujia ohjataan ammatilliseen tai osaamista täydentävään koulutukseen.
3. Valmentautujien itsearviointien tulosten parantuminen	Itsearviointilomakkeiden keskiarvot	Valmentautujien elämänlaadun kohoaminen. Elämänhallintaa edistävien toimenpiteiden kehittäminen ja tarjoaminen.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Valtionavustuksen tai palkkatuen merkittävä vähentyminen vaikuttaisi työllistämistoimintaan, sillä suuri osa menoista aiheutuu palkkakustannuksista. Tiedossa ei kuitenkaan ole oleellisia muutoksia kummarkaan osalta.

Seinättömän pajan osalta muiden yksiköiden henkilökunnan sitoutuminen ohjaukseen, mahdollinen yksittäisen työntekijän kuormittuminen ja tätä kautta haasteet yhteistyön toteutumisessa. Seurauksena voisi olla valmentautujien sijoituspaikkojen vähentyminen ja riittämättömyys. Kuitenkin, kun toiminta suunnitellaan pitkäjänteisesti ja huolehditaan ennakoivasti jatkuvuudesta yksittäisten työtehtävien ja palvelujen osalta, vältetään liiallista kuormitusta. Työntekijöiden vaihtuessa tulee huolehtia oleellisen tiedon siirtymisestä,

Tuotannolliset ja taloudelliset tavoitteet

Taloudellisten tavoitteiden asettelussa tärkein määrittävä tekijä on työmarkkinatuen kuntaosuuslista. Kunnalle koi-tuu säästöä jokaisesta listalta poistuvasta henkilöstä. Tavoitteena on saada vähennettyä listalla olevien henkilöiden määrää työvoimapolitiittisten toimenpiteiden kautta ja siten pienentää maksuosuuksia. Samalla pyritään tuottamaan kuntalaisten käyttöön palveluita, joita lähialueella ei muuten olisi tarjolla.

Tuotannolliset ja taloudelliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
1. Toimeentulotuen oikea ja taloudellinen kohdentuminen	1. Toimeentulotuki			
	Täydentävä toimeentulotuki/vuosi€	35 520	40 000	55 600
	Enn.ehkäisevä toimeentulotuki/vuosi€	4175	10 000	17 500
	2. Lasten kotihoidontuki			
	Tuen hakijoita keskimäärin/kuukausi	76	76	70
	Lapsia keskimäärin/kuukausi	144	150	140
	Lasten kotihoidontuki menot/asukas/vuosi	90,38	98	90

Terveydenhuolto

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	450	1 500	500	-1 000
Toimintakulut	-6 221 006	-5 628 830	-5 944 390	-315 560
Toimintakate	-6 220 556	-5 627 330	-5 943 890	-316 560

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja/Jyte/KSSHP

Toiminnan kuvaus: Terveydenhuollon osalta palvelujen järjestämisvastuu on Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksella. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kustannukset ovat talousarviossa Jyten ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirin esitysten mukaisina. Erikoissairaanhoidon kustannuksiin kuuluu myös psykiatrinen palveluasuminen. Toimintatietoja ei perusterveydenhuollosta ole vielä käytettävissä. Perusterveydenhuollon kustannukset sisältävät sulkuajoista luopumisen.

Strategiset tavoitteet

Palvelut ja yhteisö: Kriittinen menestystekijä: Terveyspalvelut lähellä asiakasta		
	Mittari Arviointikriteeri: 1. Vastaanotolle pääsy 2. Omatoiminen terveydestä huolehtiminen	Tavoitetaso 2018 1. Säilytetty vuoden 2017 taso. Sulkuajoista luopuminen 2. HYVE-pisteen käyttöaste

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Mahdollinen lääkäri- ja hoitajapula.

Tuotannolliset ja taloudelliset tavoitteet

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	Toiminta/käyntikerrat			
	Avoterveydenhuollon käynnit	8 741		
	Neuvola,koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	3 252	2 950	
	Erityistoiminnot	1 336	1 500	
	Terveyskeskussairaalat	1 771	1 600	
	Suun terveydenhuolto	3 837	2 950	

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	648 905	575 900	599 920	24 020
Toimintakulut	-7 577 168	-7 613 550	-7 943 500	-329 950
Toimintakate	-6 928 263	-7 037 650	-7 343 580	-305 930

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: sivistyslautakunnan tehtävälueeseen sisältyvät sivistystoimen, peruskoulutuksen, varhaiskasvatuksen, muun opetustoimen, joukkoliikenteen, kirjastotoimen, kulttuuritoimen, nuorisotoimen ja liikuntatoimen vastuualueet.

Sivistyslautakunnan tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten hyvinvoinnille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Seutuyhteistyö jatkuu ja siitä muodostuu pysyvä yhteistyörakenne, johon Uuraisten kunta osallistuu omalla asukasmäärään suhteutetulla maksuosuudellaan (opetustoimen seutustrategian jatko, verkostokaupunkiyhteis-työ, hankinnat, henkilöstön täydennyskoulutus).

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Kuntalaisten hyvinvointi		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Kuntalaisten hyvinvoinnin kohentaminen Laajan hyvinvointikertomuksen laatiminen yhdessä hallintokuntien kanssa	Laajan hyvinvointikertomuksen mittaristo	Hyvinvoinnin kohoaminen kaikissa keskeisissä tavoitteissa, erityisenä painopisteenä lapset, lapsiperheet ja nuoret

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kuntalaisten hyvinvoinnin kehittämiseksi ei saada eri hallinnonaloilla riittävää sitoutumista tavoitteiden toteuttamiseksi. Kuntaorganisaation ulkopuoliset tahot eivät resursoi omaa toimintaansa riittävästi ja riittävää sitoutumista ei saavuteta. Viestinnässä kuntalaisiin ja sidosryhmiin ei onnistuta riittävässä määrin. Henkilöstöresursointi on riittämätöntä.

Sivistystoimi

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	1 120	0	0	0
Toimintakulut	-72 052	-67 620	-75 520	-7 900
Toimintakate	-70 932	-67 620	-75 520	-7 900

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Edistetään erityisesti seuraavia asioita:

- talouden tehostamistoimia jatketaan edelleen, vuodesta 2016 vuoteen 2017 menot kasvavat 2,8%-yksikköä vähemmän kuin oppilasmäärä.
- OPS 2016 käyttöönottoa jatketaan mm. arviointikäytäntöjen kehittämällä ja tietokoneiden ja sähköisen oppimateriaalin tehokkaammalla hyödyntämisellä opetuksessa.
- Jyväseudun sivistystoimen yhteistyön ja verkostokaupunkiyhteistyön jatkaminen ja alueellisten yhteistyömuotojen kehittäminen; yhteisiin hankkeisiin osallistuminen
- talouteen liittyvät asiat: seudulliset ja muut yhteistyösopimukset, kuntien raja-alueiden yhteistyö
- henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen (koulutus, koulujen hyvinvointi-iltapäivät, työnohjaus, tyhy-toiminta, kuntien yhteiset vesot ja hyvien käytänteiden vaihto)
- uuden henkilöstön perehdytykseen varataan henkilöstöresurssia

Peruskoulutus

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	352 353	321 850	341 400	19 550
Toimintakulut	-4 624 347	-4 674 890	-4 931 340	-256 450
Toimintakate	-4 271 994	-4 353 040	-4 589 940	-236 900

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Peruskoulun tehtävänä on antaa laadukasta yleissivistävää perusopetusta oppivelvollisille ikäluokille. Perusopetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on kehittää oppilasta monipuolisesti henkisesti, sosiaalisesti ja fyysisesti.

Perusopetuksen oppilasmäärä on vuonna 2014-15 ollut 503 oppilasta, 2015-16 530 oppilasta, 2016-2017 560 oppilasta, lukuvuoden 2017-2018 oppilasmäärä on 569. Lukuvuoden 2018-2019 oppilasmäärä on nousemassa 596:een. Oppilasmäärän kasvu on 4,7%. Menojen kasvu vuodesta 2017 vuoteen 2018 on 6,8 %. Koulujen keskimääräinen oppilaskohtainen hinta nousee 2,8% vuoteen 2017 verrattuna. Vuoden 2018 oppilaskohtainen keskimääräinen sijaan hinta on 2,3% **pienempi** kuin vuonna 2016.

Valtionosuudet esi- ja perusopetukseen lisääntyvät oppilasmäärän kasvaessa arviolta 172.000 euroa, luvussa ei ole huomioitu korotettujen valtionosuuksien lisääntymistä. Perusopetuksen kustannusten kasvu on 300.650 euroa. Perusopetuksen kunnalle **aiheuttama kokonaistaloudellinen kustannus kasvaa vuodesta 2017 vuoteen 2018 128 000 euroa**

Uuraisten kunnan koulut antavat hyvää, opetussuunnitelman mukaista, yksilön huomioivaa perusopetusta turvallisessa, oppimista tukevassa ympäristössä. Oppimisympäristöjen tilat ja välineet ovat ajanmukaisia ja niitä huolletaan ja täydennetään vuosittain. Kouluissa on innostava ja kannustava työskentelyilmapiiri. Koulutuksella ja työnohjauksella huolehditaan henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämisestä ja työssäjaksamisesta. Perusopetuksen päättävät oppilaat ovat yleensä kaikki päässeet jatkamaan opiskelua toisen asteen oppilaitoksiin.

Yhteistyö esiopetuksen, seurakuntien, kunnan hallintokuntien ja muiden keskeisten yhteistyötahojen kanssa toimii ja on tarkoituksenmukaista. Koulut ja kodit tekevät toimivaa yhteistyötä: kouluilla pidetään riittävästi vanhempainiltoja ym. tapaamisia sekä opettajan, oppilaan ja huoltajien yhteisiä arviointikeskusteluja, huoltajia kutsutaan koulujen erilaisiin tilaisuuksiin. Sähköposti- ja tekstiviestiyhteydet toimivat koulun arjessa. MultiPrimus ja Kurre opiskelija- ja kouluhallinto-ohjelma (mahdollistaa mm. oppilastietojen siirron sähköisesti kunnan koulujen välillä) on käytössä kaikilla kouluilla. Lisäksi kouluilla on käytössä www-liittymä Wilma, jota voivat käyttää; opettajat, huoltajat, koulun henkilökunta, oppilashuolto, kouluterveydenhuolto ja oppilaat. Wilmalla voidaan merkitä/kuitata poisaloja, nähdä lukujärjestykset, ilmoittaa oppilaiden kokeet, tehdä oppilasarviointit, tiedottaa yms.

Hirvasen uusi koulurakennus on otettu käyttöön lukuvuoden 2017-2018 alusta alkaen. Tästä aiheutuu yksikkö-

kustannusten kasvua laajentuvien tilojen vuoksi. Samanaikaisesti oppilasmäärän lisääntyminen aiheuttaa aloit-tavan ensimmäisen luokan jakamistarpeen ja siten yhden uuden opettajan rekrytoinnin.

Tietokonekantaa uusitaan kaikilla kouluilla erillisen suunnitelman mukaan, koska voimassaolevaa opetussuunnitelmaa ei voida muutoin toteuttaa sen perusteiden mukaisesti.

Tuotannolliset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Uuden teknologian hyödyntäminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
Perus- ja esiopetuksen TVT välineistön ajantasaistaminen ja opettajien perehdyttäminen välineistöön ja ohjelmistoihin	Välineistön hankkiminen ja perehdytyspäivien määrä	Jokaisessa opetusryhmässä on opetussuunnitelman mukainen taso opetuksessa

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Laitehankinta ei toteudu määrärahojen puutteen vuoksi. Laitteistot ja ohjelmistot eivät toimi suunnitellusti, esim. sähköinen oppimateriaali. Resursointi opettajien perehdytykseen ei ole riittävä ja perehdytettävien motivaatio ei ole riittävä.

Oppilaskohtaiset hinnat

oppilasmäärät kouluittain	2015-2016	2016-2017	2017-2018	Menot/oppilasta 2016/netto	Menot/oppilasta 2017/netto	Menot/oppilasta 2018/netto
Hirvasen koulu	126	133	137	6815	6656	7269 oppilaat: kevät 137 syksy 145) k.a 141
Höytiän koulu	56	62	72	8852	8824	8010 oppilaat: kevät 72 syksy 75 k.a 74
Kyynämöisten koulu	54	60	62	7738	7017	7670 oppilaat: kevät 61 syksy 62 k.a 62
Koulukeskus 1-9 luokat	294	305	298	8593	8075	8197 oppilaat: kevät 298 syksy 317 k.a 308
Kaikkien koulujen oppilasmäärä yht.	530	560	569			
Menot /oppilaskeskiarvo				8111	7708	7924

Tavoite	Mittari	TP 2016	Ta 2017	Ta 2018
1. Laadukas perusopetus	Tuntikertymät/tuntikehysindeksi tuntia /koulu - yleisopetus - erityisopetus - kerhotyö - tukiopetus	Tunti-indeksi HI 1,44 HÖ 1,62 KY 1,48 KK alakoulu 1,47 yläkoulu 1,81 k.a alakoulut 1,51 Yleisopetus kevät 850 vkt syksy 869 vkt Erityisopetus	Tunti-indeksi tavoite: HI 1,42 HÖ 1,65 KYY 1,58 KK alakoulu 1,52 yläkoulu 1,83 k.a. alakoulut 1,55 Lisäksi ns. POP – tunteja	Tunti-indeksi tavoite: HI 1,43 HÖ 1,39 KYY 1,42 KK alakoulu 1,42 yläkoulu 1,77 k.a. alakoulut 1,43

<p>2.Kodin ja koulun yhteistyö</p> <p>3. Pätevät opettajat</p> <p>4. Hyvät oppimistulokset</p>	<p>Muodollinen kelpoisuus</p> <p>Perusopetuksen päättötodistus</p> <p>Jatko-opiskelupaikka perusopetuksen jälkeen</p>	<p>syksy 132 vkt kevät 158 vkt Kerhot 108 h Tukiopetus 316,75 h</p> <p>Vanhempainillat 22 kpl Arviointikeskustelut 305 kpl Juhlat/retket 38 kpl</p> <p>Yksi päätoiminen opettaja muodollisesti epäpätevä</p> <p>Kaikki 9-luokkalaiset saivat päättötodistuksen ja pääsivät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa</p> <p>Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset valtakunnallista keskitasoa.</p>	<p>Vanhempainillat arviointikeskustelut juhlat/retket</p> <p>Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia</p> <p>Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa</p> <p>Valtakunnallisissa kokeissa tulokset lähellä valtakunnallista keskiarvoa</p>	<p>Vanhempainillat arviointikeskustelut juhlat/retket</p> <p>Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia</p> <p>Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa</p>
<p>5. Tarkoituksenmukainen kouluverkko</p>		<p>2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, yksi 1-4 vuosiluokille perusopetusta antava koulu, 1 yhtenäistä perusopetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus)</p>	<p>2 kpl perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1kpl 1-4 perusopetusta antava koulu 1 yhtenäistä perusopetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus).</p>	<p>2 kpl perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1kpl 1-4 perusopetusta antava koulu. 1 yhtenäistä perusopetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus).</p>
<p>6. Yhtenäisen perusopetuksen kehittäminen</p>		<p>Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu.</p> <p>Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi- Primus- opiskelijahallinto- /työjärjestys - ohjelma.</p> <p>Wilma www-ohjelma. Yhteisiä opettajia (ala-/yläkoulu) ja kunnan eri koulujen kanssa.</p> <p>Kehittämishankkeet</p>	<p>Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu.</p> <p>Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi- Primus- opiskelijahallinto/työjärjestys ohjelma.</p> <p>Wilma www-ohjelma. Yhteisiä opettajia (ala-/yläkoulu) ja kunnan eri koulujen kanssa.</p> <p>Kehittämishankkeet</p>	<p>Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu.</p> <p>Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi- Primus- opiskelijahallinto/työjärjestys ohjelma.</p> <p>Wilma www-ohjelma. Yhteisiä opettajia (ala-/yläkoulu) ja kunnan eri koulujen kanssa.</p> <p>Kehittämishankkeet</p>

		Yrittäjyyskasvatus Ops 2016- otettiin käyt- töön Tiimit	Yrittäjyyskasvatus Ops-päivitykset Tiimit	Yrittäjyyskasvatus Ops-päivitykset Tiimit
--	--	--	---	---

Varhaiskasvatus

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	191 081	165 300	164 820	-480
Toimintakulut	-2 194 655	-2 166 110	-2 189 250	-23 140
Toimintakate	-2 003 574	-2 000 810	-2 024 430	-23 620

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Uuraisilla varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodissa, perhepäivähoidossa tai muuna varhaiskasvatuksena kuten kerhotoimintana. Koulun aloitusta edeltävä esiopetus on toiminnallisesti varhaiskasvatusta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset: Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä on vuonna 2014–2015 kunnallisissa palveluissa 157 ja yksityisissä palveluissa 69 = 226, 2015–2016 kunnallisissa palveluissa 164 ja yksityisissä palveluissa 71 = 235, 2016–2017 kunnallisissa palveluissa 170 ja yksityisissä palveluissa 80 = 250, 2017–2018 kunnallisissa palveluissa 191 ja yksityisissä palveluissa 71 = 262, toimintavuoden 2018–2019 asiakasmäärän ennuste on kunnallisissa palveluissa 220 lasta ja yksityisissä palveluissa 70. Asiakasmäärän kasvun ennuste edellä mainitussa ajassa on 28,3% .

Varhaiskasvatuksen toimintatulot koostuvat pääosin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista. Vuoden 2017 toimintatuotot tulevat toteutumaan arvioitua paremmin. Asiakasmaksulaki uudistui 1.3.2017 alkaen, jonka vuoksi varhaiskasvatuksen palveluntarpeet tulisi määrittää tuntiperusteiseksi. Valmistelu hoitopäiväperusteisen asiakasmaksujärjestelmän muuttamisesta tuntiperusteiseksi järjestelmäksi tulee aloittaa, jotta palveluntarpeet saadaan vastaamaan lainsäädäntöä viimeistään 1.8.2018 alkaen. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin ennakoidaan alennuksia 1.1.18 alkaen, jonka vuoksi asiakasmaksutulot pienenevät, vaikka lapsimäärät palveluissa kasvavat. Indeksikorotukset maksuihin on tulossa voimaan 1.8.2018. Koska toimintatuloihin ennustetaan laskua ja henkilöstösuunnitelmassa on pientä kasvua, varhaiskasvatuksen kustannusten kasvu kokonaisuudessaan on 23 620€.

Uuraisten kunnan varhaiskasvatusyksiköt tarjoavat varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen opetussuunnitelman mukaista laadukasta varhaiskasvatusta turvallisessa sekä lapsen kehitystä ja oppimista tukevassa ympäristössä. Varhaiskasvatusympäristöjä arvioidaan säännöllisestä ja niiden toimintaa kehitetään toimintaa tukevaksi. Henkilöstön täydennyskoulutuksella turvataan henkilökunnan ammattitaidon kehittäminen. Kannustava ja osaava työympäristö tukee myös henkilöstön työssäjaksamista. Yhteistyö eri toimijoiden (päiväkodit, esiopetus ja perusopetus) edistää jatkumoa lapsen oppimisen polulla.

Varhaiskasvatus tekee säännöllistä ja tavoitteellista yhteistyötä esiopetuksen, perusopetuksen, seurakunnan, muiden hallintokuntien ja toimijoiden kanssa. Yhteistyö kodin kanssa on tärkeää ja perheiden osallisuus varhaiskasvatuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa on yksi toiminnan kulmakivi. Sitä tuetaan päivittäisillä kohtaamisilla ja erilaisilla yhteydenpitovälineillä sekä yhteisillä tilaisuuksilla. Vanhemmilla on mahdollisuus osallistua vanhempaintiimiin, joka on yksi varhaiskasvatuksen kehittämisen työryhmä.

Yksiryhmäisten yksiköiden haasteena on resurssin riittävyys ja henkilöstösuhteluvun turvaaminen työntekijöiden

koulutuksen tai muun poissaolon seurauksena. Sen vuoksi hyvin usein esim. henkilöstökoulutuksen tai sairauspoissaolon vuoksi yksikköön palkataan sijainen. Sijaisen tarve on säännöllinen ja jatkuva, jonka vuoksi varhaiskasvatukseen palkataan lähihoitaja, joka toimisi varahenkilönä. Näin saadaan pienennettyä sijaistarpeen määrärahoja ja saadaan paremmin turvattua lapsille tuttu ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö.

Syksyllä 2017 alkanut varhaiskasvatuksen kerhotoiminta laajenee ja uusi toimipiste otetaan käyttöön Hirvasen päiväkodin lisäksi Kirkonkylällä. Kerhotoiminta vastaa hyvin niiden perheiden varhaiskasvatuspalveluiden tarpeeseen, joilla ei ole työn tai opiskelun vuoksi tarvetta esimerkiksi päiväkotipaikalle.

Kehityksen ja oppimisen tuki on osa laadukasta varhaiskasvatuksen toimintaa ja kuuluu kaikille sitä tarvitseville lapsille. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki on osana varhaiskasvatuksen päivittäistä toimintaa ja se annetaan ensisijaisesti erilaisin joustavin järjestelyin lapsen omassa päiväkotitai perhepäivähoitoryhmässä. Lapsen tuen tarpeen havaitsemisessa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa erityislastentarhanopettajan ammattiosaaminen on tärkeää. Uuraisten kunnassa toimii yksi konsultoiva erityislastentarhanopettaja, mutta lapsimäärään nähden resurssi on ollut jo pitkään riittämätön. Varhaiskasvatuspalveluihin palkataan erityislastentarhanopettaja, jonka työaika kohdistetaan osin ryhmässä toimivaksi ja osin konsultoivan erityislastentarhanopettajan työpariksi. Näin varmistetaan, että yhteistyössä perheen, varhaiskasvatuksen muun henkilöstön ja muiden yhteistahojen kanssa, jokainen lapsi saa heille kuuluvan kehityksen ja oppimisen tuen.

Yksityisen varhaiskasvatuksen määrä on vakiintunut. Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteliä maksettiin vuonna 2014–2015 69:stä lapsesta, 2015–2016 71:stä lapsesta, 2016–2017 80:stä lapsesta, 2017–2018 71:stä lapsesta ja ennuste vuonna 2018–2019 70:stä lapsesta. Palvelusetelin kattohintaa nostettiin 1.8.2017 alkaen. 1.1.18 alkaen varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen mahdollinen aleneminen saattaa vaikuttaa maksettavien palvelusetelien summaan. Indeksien mukainen korotus tulossa 1.8.2018 alkaen. Muista kunnista ostetaan paikkoja vain tarpeen mukaan. Muista kunnista palveluiden ostojen määrä 1-3/vuosi.

Esiopetus järjestetään kunnallisena eikä palvelua enää osteta yksityiseltä palveluntuottajalta.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään asiakaslähtöisesti		
Tavoite: Varhaiskasvatuspalveluita järjestetään siinä laajuudessa ja siinä muodoin kuin on tarpeen.	Mittari: Perheet saavat hoitopaikka päätöksen lain asettamassa aikataulussa.	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018: Perheet saavat hoitopaikka päätöksen viimeistään 2 vkoa ennen toivottua hoidon alkua. Perheet saavat hoitopaikan kohtuullisen matkan päästä kotoa/työpaikkaa.
Kriittinen menestystekijä: Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus		
Tavoite: Toiminnalla tavoitetaan sille asetetut tavoitteet.	Mittari: Henkilöstö ja perheet osallistuvat toiminnan arviointiin. Henkilöstön koulutustausta.	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018: Asiakastyytyväisyys- ja henkilöstökyselyt järjestetään 2 kertaa vuodessa. Tulosten tavoite on <3 (mittari 1–5) Ryhmässä vähintään yksi pedagogisen koulutuksen omaava lastentarhanopettaja
Kriittinen menestystekijä: Turvallinen ja oppimista edistävä varhaiskasvatusympäristö		
Tavoite: Turvallinen ja lasten kehityksen mukainen fyysinen ja sosiaalinen oppimisympäristö.	Mittari: Asiakas- ja henkilöstökyselyt, lasten haastattelut	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018: Jokainen lapsi ja aikuinen tuntee olonsa turvalliseksi. Ympäristö tukee lapsen oppimista ja kehitystä ikätason mukaisesti.
Kriittinen menestystekijä: Henkilöstön työhyvinvointi		

Tavoite: Fyysinen työympäristö tukee työssäjaksamista ja työ tukee oman työn kehittämistä.	Mittari: Henkilöstökyselyt Sairauspoissaolojen määrä	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018: Työergonomia otetaan huomioon myös lapsiryhmätyöskentelyssä Työyhteisön pelisäännöt ovat yhdessä sovittu Työnimu vähentää sairauspoissaoloja
---	--	--

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- Asuinalueiden asukasmäärät tai perheiden palveluntarpeiden määrä kasvaa suuremmaksi kuin alueen varhaiskasvatuspalvelut, jonka vuoksi perheet kuljettavat lapsia palveluihin pitkän matkan tai palvelu ostetaan esim. toisesta kunnasta.
- Henkilöstö- ja asiakaskyselyt eivät toteudu siinä laajuudessa, että kyselyiden perusteella voidaan yleistää tuloksia.
- Tarjolla oleviin lastentarhanopettajan työtehtäviin ei ole tarjolla pätevyysvaatimukset täyttäviä työntekijöitä ja heidät palkataan epäpätevinä. Epäpätevän tai riittämättömän pedagogisen koulutuksen vuoksi varhaiskasvatukselle asetetut tavoitteet jäävät saavuttamatta.
- Henkilöstön välinen vuorovaikutus on puutteellista, mikä johtaa ristiriitaisiin tilanteisiin työntekijöiden välillä. Henkilöstön vuorovaikutus lasten ja perheiden kanssa ei ole sensitiivistä, jolloin sosiaalinen ja emotionaalinen ympäristö ei tue lasten kehitystä ja oppimista. Fyysiset kasvu ympäristöt eivät vastaa lasten kehitystasoa, jonka vuoksi esim. piha-alueet ovat puutteellisia.
- Ergonomisiin työratkaisuihin ei budjetoida riittävästi rahaa, jonka vuoksi epäergonomiset työasennot johtavat tuki- ja liikuntaelinvaikeuksiin, mikä lisää sairauspoissaoloja. Fyysiset tilaratkaisut eivät tule pedagogisia toiminnallisia ratkaisuja, jolloin henkilökunnan aika työn kehittämiseen jää vain fyysisten puitteiden kehittämiseen.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Kriittinen menestystekijä: Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään asiakaslähtöisesti		
Tavoite: Varhaiskasvatuspalvelut ovat tehokkaasti ja resurssiviisaasti käytössä.	Mittari: Käyttö- ja täyttöasteseuranta	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018: Käyttöastetavoite on < 80%
Tavoite: Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus		
Tavoite: Henkilökunta tuntee varhaiskasvatuksen perustehtävän ja tavoitteet	Mittari: Henkilöstöllä osallistuu ammattitaitoa kehittävään täydennyskoulutukseen.	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018 Jokainen vakituinen työntekijä osallistuu 3 koulutuspäivään.
Kriittinen menestystekijä: Uuden teknologian hyödyntäminen opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmissa		
Tavoite: Varhaiskasvatuksen TVT- välineistön hankinta ja päivittäminen	Mittari: Välineistön hankkiminen ja henkilöstön perehdyttäminen	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018: Jokaisessa yksikössä varhaiskasvatussuunnitelman mukainen tv-taso

Päivähoitopaikkojen hinnat

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA2017	TA2018
Hoidon järjestäminen tehokkaasti ja taloudelli-	4. Perhepalvelu	30,66	44,67	63,80

sesti. Menot/hoitopaikka/pv (menot/tot.hoitopv)	5. Päiväkotihoido Pikkula Hirvanen Jokilaiva	35,64 34,86 0	39,96 40,51 0	41,40 44,60 46,80
	6. Muut päiväkotipalvelut (yksityiset)	27,31	34,60	34,50
	yksityinen perheph	43,52	44,67	42,90
	7. Ryhmikset	52,24	67,31	0
	8. Vuorohoido	hinta	sis. Pikkulan hintaan	
Toteutuneet hoitopäivät (= lasten todelliset läsnäolopvt)	Perhepäivähoito Päiväkoti Pikkula Hirvasen päiväkot Jokilaivan päiväkot Yksityiset päiväkodit Yksityinen pph Ryhmikset Vuorohoido Esiopetuksen ap/ip Kunnallinen yhteensä Yksityinen yhteensä	1958 9046 4555 0 10102 729 1800 869 3519 22643 10834	2640 13800 5120 0 10720 1000 2640 1300 6600 30800 15700	2300 13000 5240 3500 8820 710 0 1000 5800 34240 9670
	9. Esiopetus ikäluokasta mukana	100%	100%	100%
	Kunnallinen esiopetus	29,87	23,57	27,10
	Esiopetuksen ap/ip	39,68	10,93	12,50
Me- not/esiopetuspaikka/pv	Yksityinen päiväkot Kunnallinen esiopetus Yksityinen esiopetus		21,95	0
		10983 2273	10830 1200	14000 0
Toteutuneet esiope- tuspvt	10. Kerhotoiminta menot / päivä	ei järjestetty	0	1300 (43,40€)

Muu opetustoimi

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-58 346	-53 080	-68 500	-15 420
Toimintakate	-58 346	-53 080	-68 500	-15 420

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Perusopetuksen jälkeinen koulutus ns. toisella asteella (lukiot ja ammatilliset oppilaitokset).

Tuotannolliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Tp 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tarvittavien toisen asteen koulutuspalveluiden saannin turvaaminen ja annettavan koulutuksen kehittäminen yhteistyössä naapurikuntien ja oppilaitosten kanssa.		Jyvässeudun yhteistyötä 2. asteen koulutuksen kehittämisessä jatkettu Opinto-ohjaaja on yhteydessä laajalti 2-asteen kouluihin myös Jyvässeudun ulkopuolelle.	Jyvässeudun yhteistyö 2. asteen koulutuksen kehittämisessä	Jyvässeudun yhteistyö 2. asteen koulutuksen kehittämisessä
Laadukkaan harrastustoiminnan ja yleissivistävän koulutuksen tarjoaminen kohtuuhinnalla kysynnän mukaan (kansalaisopisto)		Kansalaisopiston toteutuneet tunnit (oppitunnit + muut tunnit) 1278,52 h. (Suunniteltu 1316.69 h) Kursseilaisia yht. 501 hlöä	Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla n. 1310 tuntia, hinta 35€/h	Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla n. 1310 tuntia, hinta 35€/h

Joukkoliikenne

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	1 739	4 000	2 000	-2 000
Toimintakulut	-15 426	-17 000	-16 000	1 000
Toimintakate	-13 687	-13 000	-14 000	-1 000

Tilivelvollinen: peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Joukkoliikenteen kuljetuksia hoitaa taksi-yhteenliittymä.

Tuotannolliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Tp 2016	Ta 2017	Ta 2018
---------	---------	---------	---------	---------

1. Joukkoliikenne-toiminnan riittävä laajuus	Kuljetusten lkm/vuosi Kuljetetut hlöt/kk	Liikenne ajettiin kutsutaksi-periaatteella 1 krt/vko koko kunnan alueella ympäri vuoden. Kuljetusta ei ole rajattu ainoastaan vanhusväestölle, vaan se on kaikille avointa. Matkustajia keskim. 3/ajokerta	Ostopalveluliikennesopimusten 1. optiovuosi otetaan käyttöön.	Ostopalveluliikennesopimusten 2. optiovuosi otetaan käyttöön.
2. Tarkoituksenmukaisten ja toimivien asiointiliikenneyhteyksien järjestäminen kylille		Asiointiliikenne hoidettiin kutsutaksi-periaatteella 1 krt/vko koko kunnan alueella.	Asiointiliikenne hoidetaan edelleen kutsutaksi-periaatteella	Asiointiliikenne hoidetaan edelleen kutsutaksi-periaatteella.
3. Monipalveluliikenteen jatkaminen ja kehittäminen kunnan alueella.		Monipalveluliikennettä toteutettiin muutamilla reiteillä.	Monipalveluliikennettä toteutetaan, mikäli koulukuljetukset sen mahdollistavat	Monipalveluliikennettä toteutetaan, mikäli koulukuljetukset sen mahdollistavat

Kirjastotoimi

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	13 751	11 350	8 700	-2 650
Toimintakulut	-217 978	-214 410	-212 700	1 710
Toimintakate	-204 227	-203 060	-204 000	-940

Tilivelvollinen: kirjaston johtaja

Toiminnan kuvaus: Kirjasto- ja tietopalvelujen järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä; Kirjastotoimen tavoitteena on laadukkaiden, pääosin maksuttomien kirjasto- ja tietopalveluiden tuottaminen, sähköisten palveluiden sekä erilaisten oheistoimintojen kehittäminen erityisesti paikalliset tarpeet huomioiden. Uuraisten kirjasto on kunnan ainoa jatkuvatoiminen kulttuurilaitos.

Uuraisten kirjasto kuuluu Keski-kirjastoverkkoon. Omatoimiasiointiaikana asiakkaat pääsevät asioimaan kirjastokortin ja tunnusluvun avulla, ikärajana on 15 vuotta. Uudessa kirjastolaisissa (1.1.2017) korostuu mm. väestön yhdenvertainen mahdollisuus sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuus ja käyttö, elinikäinen oppiminen sekä aktiivinen kansalaisuus.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

- Yhteistyö Keski-kirjastokimpassa ja muiden toimijoiden kanssa
- Kirjastonkäyttöön innostava yhteistyö eri hallintokuntien ja sidostyhmiä välillä uusissa muodoissa. Kirjaston ja koulun yhteistyösuunnitelmaa kehitetään OPS:in apuvälineenä. Lukupassin juurrutus kesätoimintaan.
- Hanketyö: lukemisharrastuksen edistäminen ("lukemattomat lukemaan", perheet, pojat, kohdennetut palvelut ryhmille, omatoimiasioinnin elävöittäminen), Muistelusalokkujen hyödyntäminen ja muokkaus eri kohderyhmien tarpeisiin, pop-up-kirjastopalvelujen kartoitus ja mahdollinen testaus
- Kolmannen sektorin tuottamien oheistoimintojen kehittäminen palvelu- ja omatoimiaikana, aktiivisen asiakkuuden tukeminen.
- Uusien teknisten innovaatioiden ja apuvälineiden kartoitus ja mahdollinen testaus (puhelinsovellus tulostamisen välineenä, tietokoneiden nettiajanvaraus, Rfid-toiminnon parempi hyödyntäminen, langattoman verkon ja esim. pop up-kirjaston mahdollisuudet).

- Markkinoinnin ja tiedotuksen kehittäminen: Medianäkyvyyden kehittäminen, responsiivisen Arena-sivuston tehokas hyödynny
- Aineistokokoelman laadun ja uuden aineiston määrän kehittäminen. Monipuolisuus ja tuoreus taattava; Oma-toimikirjastotoiminnan / palveluajan vaatimukset
- Tilajärjestelyt osana sujuvampaa asiakaspalvelua: Aineiston esillepano omatoimiakanana, opasteiden uusiminen, viihtyvyys kirjastotilassa, esteettömyyden vaateet
- Lukemisrajoitteisia asiakkaita palvelee Celia-erikoiskirjastoyhteistyöllä
- Omatoimikirjastotoimintaa tukevien oheistoimintojen kehittäminen ja juurruttaminen
- Lukemisharrastuksen kehittäminen erityisesti koulu-, esiopetus- ja lapsiperhekontekstissa, nuorten monilukutaitojen edistämien

Strategiset tavoitteet:

Kriittinen menestystekijä 1.1 : Aineistokokoelman kehitys		
	Mittari Arviointikriteeri: Kokoelmassa uutta ja houkuttavaa materiaalia riittävästi	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018 Kirjaston aineistokokoelma palvelee muuttuvassa ympäristössä (omatoimikirjaston kehittämisen).
Kriittinen menestystekijä 1.2 : Ammattitaitoinen ja osaava henkilökunta		
	Mittari Arviointikriteeri: Kirjaston henkilökunta omaa tiedolliset ja taidolliset valmiudet muuttuvassa tehtäväympäristössä	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018 Kirjaston henkilökunta osallistuu täydennyskoulutukseen uuden kirjastolain hengessä: hyvä koulutustaso takaa lain säättämien tehtävien hoitoa. Keskiössä mm. uudet e-aineistot, erityisryhmien palvelut, toimintaa ja tilaa koskeva asiakasdemokratia.
Kriittinen menestystekijä 1.3 : Yhteistyö eri toimijoiden kanssa		
	Mittari Arviointikriteeri: Kirjastossa kehitetään paikallista ja laajempaa yhteistyötä	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018 Keskitytään erityisesti koulun ja kirjaston yhteistyön laajentamiseen ja vakiinnuttamiseen sekä vanhus-vammaispalvelujen yhteistyöhön mm. muistelupakettien ja sanataidehetkien avulla, kirjakäsitteet kouluille.
Kriittinen menestystekijä 1.4 : Teknisten innovaatioiden hyödyntäminen		
	Mittari Arviointikriteeri: Omatoimikirjastopalvelun kehittäminen: markkinointi, toiminnan mahdollisuuksien kartoitus olemassa olevin voimavaroin	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018 Omatoimikirjastopalvelun mahdollisuuksia kehitetään 1.1.2017 kirjastolain hengessä entistä osallistavammaksi ja demokraattisemmaksi (esim. 3. sektorin toimijat, kirjasto keskustelufoorumiina). Kirjastotilan parantaminen.
Kriittinen menestystekijä 1.5 : Tiedottaminen ja markkinointi		
	Mittari Arviointikriteeri: Tiedottaminen ja markkinointi entistä tärkeämpää muutosten myötä, myös kir-	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018 Tiedotuksessa ja markkinointia kartoitetaan - maksuttomia / edullisia tiedotuskanavia; esim. verk-

	jasto ei-käyttäjien houkuttaminen palveluiden pariin	kokirjaston tiedotteet saattavat tavoittaa isonkin asiakasmäärän, sosiaalisen media potentiaali. Tiedonkulku yli kuntarajojen.
Kriittinen menestystekijä 1.6 : Hankerahoitus ja hanketyö		
	Mittari Arviointikriteeri: Ulkoisen rahoituksen hankkiminen tapahtumatuotannon mallien kokeilemiseksi ja vakiinnuttamiseksi kuntaan / kuntien välisen yhteistyön kartointus (erityisesti Aluehallintoviraston rahoitus)	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018 Vuoden 2018 hanketyö keskittyy lukemisharrastukseen, muihin sanataidekokonaisuuksiin, kirjavinkkaukseen, omatoimikirjaston palveluiden kehittämiseen sekä Uuraisten kunnan juhluvoiteen kirjastolla.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
1 Kirjastoaineiston laajuus	Hankintamääräraha €/as Kirjojen määrä Muun aineiston määrä	10.7 30226 4207	11.7 30 000 4000	11.8 30 000 4000
2. Kirjaston käyttö	Lainaajien määrä Lainaajia asukasmäärästä % Lainauksien määrä, kokonaisuus Kirjastokäyntejä/asukas Aukiolotunteja viikossa	1283 35 63292 5.4 37	2000 53 70 000 8 78	1300 40 70 000 6 75 (sis kaiken aukiolon)
3. Taloudellisuus	€/laina	3.4	3	3
4. Oheistoiminnot	näyttelyt; määrä näyttelyt, kävijät lukupiirikerrat tiedonhakukoulutus, kirjastoon tutust.; osall. kaikki satutuntivierailut, määrä satutuntivierailut, osall. kirjavinkkausvierailut ja kirjailijavierailut, määrä kirjavinkkausvierailut ja kirjailijavierailut, osall. elokuvaesitykset, kpl elokuvaesitykset, osall.	4 1000 (kansal. op.) 190 8 kpl 260 hlö 6 kpl 135 8 kpl 444 hlö	6 1000 (kansal. op.) 700 (kaikki) 6 450 10 400 6 250	5 1000 (kansal. op.) 200 (kaikki) 6 300 12 350 8 400

Kulttuuritoimi

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	2 771	2 500	1 500	-1 000
Toimintakulut	-13 371	-20 680	-53 240	-32 560
Toimintakate	-10 600	-18 180	-51 740	-33 560

Tilivelvollinen: vapaa-aikasihteeri

Toiminnan kuvaus Kulttuuritoimen tehtävänä on edistää, järjestää ja koordinoita kulttuuritoimintaa kunnassa. Toimintaa toteutetaan enenevässä määrin yhdessä paikallisten järjestöjen, yhteisöjen, sekä Kulttuuriantan kanssa. Uuraisten kotiseutumuseoon ja kotikuntamme historiaan kohdistuvaa kiinnostusta lisätään Uurainen 150-vuotta juhluvuoden kuluessa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kulttuuritoimintaa tarjotaan kaikille kuntamme kouluille/ koululaisille Kulttuuriantan kautta, huomioiden samalla Uuraisten kunnan juhluvuosi.

Perinteisten tapahtumien, kuten kansallisen veteraanipäivän, kaatuneitten muistopäivän ja Itsenäisyyspäivän sekä muiden toimintavuoden aikana järjestettävien konsertti ym. tapahtumien vietossa pyritään huomioimaan kunnan 150 vuotta -juhluvuosi.

Koordinoidaan ja järjestetään juhluvuoden ja Uuraisten viikon tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kotiseutumuseo pidetään avoinna kesällä, neljän viikon ajan.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat ja monipuoliset kulttuuripalvelut kuntalaisille, sekä paikallisen kulttuurituntemuksen parantaminen.

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Koululaisille tarjottu kulttuuri-toiminta	Tarjota monipuolista ja osallistavaa kulttuuritoimintaa ja tapahtumia kaikenikäisille kuntalaisille.
	Uuraisten viikko ja muut yleisö-tapahtumat	
	Kotiseutumuseon aukiolopäivien ja kävijöiden määrä	Kotiseutumuseo tutuksi, kunnan juhluvuoden aikana.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- tehtävien ja tapahtumien järjestäminen liiaksi yksittäisten työntekijöiden vastuulla, tehtävien ja vastuun jako työyhteisössä ei ole mahdollista
- sopivan hinta- ja laatutason löytyminen esiintyjien tilaamisessa
- asianmukaiset puitteet ja tilat tapahtumatarjontaan (esteetön kulku / terveet tilat / äänentoisto ym)

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	Tp 2016	Ta 2017	Ta 2018
Uuraisten kotiseutu-museo	aukioloaika (h) kävijät (hlö)	240 hlö	120 h 300 hlö	120 h 400 hlö

Lasten ja nuorten kulttuuritoiminta	Kulttuurianton kautta tarjottu toiminta tilaisuudet (kpl) osallistujat (hlö)	UKKU –toiminta 9	KULTTUURI-KUUKKA -toim. 5	KULTTUURI-KUUKKA -toim. 6
Juhlat ja muut tapahtumat	tilaisuudet kpl) osallistujat (hlö)	2 + 2 230	4 400	8 800
	Uuraisten viikko tilaisuudet (kpl)	16 tapahtumaa + 2 näyttelyä	viikko 29/2017 toritapahtuma 1 + yhd. tapahtumat 6	viikko 29/2018 Messu-toritap. + yhd. tapahtumat 10
	osallistujat (hlö)	2 000 (tori)	2 800	4 000
Kulttuurin kokonaiskustannukset	euroa/asukas (3 717 hlöä)		4,85	13,92*

*(v. 2018)

Nuorisotoimi

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	35 613	32 600	31 700	-900
Toimintakulut	-157 205	-148 030	-151 750	-3 720
Toimintakate	-121 592	-115 430	-120 050	-4 620

Tilivelvollinen: vapaa-aikasihteeri

Toiminnan kuvaus: Nuorisotoimen tavoitteena on nuorten kasvatuksellinen ohjaus, sekä harrastusmahdollisuuksien ja vaihtoehtojen tarjoaminen päihteettömään vapaa-aikaan. Nuorten kuuleminen, sekä nuorisovaltuuston, nuorisojärjestöjen, muiden nuorisotoimintaa järjestävien yhteisöjen ja nuorten omien toimintaryhmien tukeminen ovat myös osa kunnallista nuorisotyötä. Etsivä nuorisotyö Uuraisilla sisältyy osana nuorisotyöntekijän ja työsuunnittelijan työhön.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Nuorisotoimi täydentää paikallisten järjestöjen ja nuorten omien toimintaryhmien tarjoamaa toimintaa, järjestämällä tapahtumia, kerhoja ja päiväleiritoimintaa. Määrärahojen puitteissa tuetaan paikallisten järjestöjen ja nuorten omien toimintaryhmien, sekä nuorisovaltuuston toimintaa. Huolehditaan Nuorisotalo Nuokkarin toiminnasta ja sen kehittämisestä, tarjoamalla terveelliset ja turvalliset kokoontumistilat, sekä riittävät henkilöstöresurssit.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Turvalliset ja viihtyisät toimintatilat		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Nuorisotilan tehokas käyttö	Turvallisten tilojen ja toimintaympäristön sekä toiminnan tarjoaminen

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaiden ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja palveluiden tarjoaminen

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Tapahtumien ja osallistujien määrä Erityisnuorisotyön kehittäminen / Etsivä Nuorisotyö	Monipuolisen harrastustoiminnan tarjoaminen / täydentäminen Osaava henkilöstö ja toimiva yhteistyö

Kriittinen menestystekijä: Lasten ja nuorten kuuleminen kunnallisessa päätöksenteossa		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Nuorten kuuleminen ja saapuneet aloitteet Nuorisovaltuuston edustus päätöksenteossa	Nuorten, sekä lasten aktiivisuuden lisääminen ja heidän kuuleminen kaikessa kunnallisessa päätöksenteossa, kaikkien hallintokuntien toimesta Nuorisovaltuuston edustaja mukana kunnanvaltuuston ja sivistyslautakunnan, sekä vapaa-aikatyöryhmän kokouksissa.

Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen ja innostuneen järjestötoiminnan tukeminen ja yhteistyön tehostaminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	€ / alle 29-vuotiaat Järjestöjen yhteiskokoukset	Paikallisen järjestötoiminnan tukeminen ja yhteistyön lisääminen paikallisten järjestötoimijoiden kesken. Yhteistyön lisääminen ja tehostaminen kunnan ja järjestötoimijoiden kesken. Monialainen järjestötoimijoiden edustus vapaa-aikatyöryhmässä

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- työpaine ja kuormitus kasvaa asiakasmäärien (lasten ja nuorten) kasvun, sekä ”haasteellisen” asiakasjoukon lisääntyessä
- tehtävien ja palveluiden järjestäminen liaksi yksittäisten työntekijöiden vastuulla, tehtävien ja vastuun jako työyhteisössä ei ole mahdollista - tarve lisähenkilöstölle olemassa, ammattitaitoisen apu työvoiman löytäminen / saaminen
satunnaiseen osa-aikaiseen iltatyöhön haasteellista

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kerho- ja harrastustilojen tehokas käyttö	Aukiolopäivät /vuosi Kävijät (hlö)/vuosi Muut käyttäjäryhmät	108 2 975 5 + kansalaisopisto ja 4H-yhdistys	120 2 500 2 + kansalaisopisto ja 4H-yhdistys	120 2 600 4 + kansalaisopisto ja 4H-yhdistys
Nuorten harrastustoiminta	Yleisötilaisuudet (kpl) Kerhot (kpl)	8	8 2	8 2

	Leiritoiminta (pv)	5	5	5
Nuorten kasvua ja kansalaisvalmiuksia edistävä toiminta	Nuorisovaltuuston kokoukset (kpl) Nuorten kuuleminen: - pyydetyt lausunnot - saapuneet aloitteet	hallintokunnat tapauskohtaisesti 2	9 hallintokunnat tapauskohtaisesti	10 hallintokunnat tapauskohtaisesti
Nuorisojärjestöjen ja vapaiden nuorisoryhmien ym. harrastusryhmien aktiivointi ja tuki	Toiminta-avustukset € /alle 29-vuotias (1 400 hlö)	4,29	5,15	5,00
Erityisnuorisotyön kehittäminen/ Etsivä nuorisotyö	Etsivä Nuorisotyö: - tavoitetut nuoret (hlö) - oltu yhteydessä (hlö)	37 13	35 15	35 20

Liikuntatoimi

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	50 478	38 300	49 800	11 500
Toimintakulut	-223 789	-251 730	-245 200	6 530
Toimintakate	-173 311	-213 430	-195 400	18 030

Tilivelvollinen: vapaa-aikasihteeri

Toiminnan kuvaus: Liikuntatoimen tehtävänä on luoda ja turvata edellytykset liikuntatoiminnalle ja siten edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia, sekä toimintakykyä eri ikävaiheissa. Huolehditaan liikuntapaikkojen ja alueiden kunnossapidosta ja turvallisuudesta, sekä liikuntapalvelujen järjestämisestä eri toimijoiden ja yhteistyötahojen kanssa. Avustetaan ja tuetaan liikuntatoimintaa järjestäviä järjestöjä ja yhteisöjä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Liikunnanharrastamiseen tarkoitetut nykyiset liikuntapaikat pidetään käyttökunnossa eri puolilla kuntaa, pääosin kunnan omana toimintana ja osin ostopalveluna. Kilpailukäyttöön soveltuvat suorituspaikat tarjotaan harrastajille kirkonkylän alueelta.

Hirvasen uuden koulun pihapiiriin rakenteilla oleva lähiliikuntapaikka saatetaan valmiiksi toimintavuoden aikana. Lisäksi Uuraisten kirkonkylän keskusurheilukenttäalueen ja ympäristön kehittämistä ja uudistamista varten laaditaan tarvittavat suunnitelmat.

Yhteistyössä paikallisten järjestöjen kanssa tarjotaan kuntalaisille mahdollisuus monipuoliseen liikunnan harrastamiseen omantasoisissa ryhmissä. Liikuntatoimi täydennetään tarvittaessa paikallisten urheiluseurojen ja koulujen tarjontaa järjestämällä kuntoliikunta- ja kilpailutoimintaa, liikunnallisia kerhoja ja leiritoimintaa. Liikuntatilojen ja -alueiden käyttöastetta seurataan ja niiden markkinointia harrasteryhmille, sekä yksittäisille kuntalaisille tehostetaan.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Kaikille soveltuvat monipuoliset ja turvalliset liikunnan harrastusmahdollisuudet		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Liikuntapaikkojen ja -alueiden määrä ja sijoittuminen eri puolille kuntaa	Hyvätasoinen liikuntapaikkojen kunnossapito, taloudelliset resurssit huomioiden
	Tilojen käyttöaste	Hirvasen lähiliikuntapaikan rakentaminen loppuun Kuntalaisten omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen kannustaminen, tarjoamalla hyvät ja turvalliset puitteet
	Kirkonkylän keskusurheilukentän ja ympäristön suunnittelu	Liikuntasalin maksuton käyttö alle 18-vuotiaiden ja eläkeläisjärjestöjen ohjatulle ryhmätoiminnalle Yleissuunnitelman tekeminen yhteistyössä liikuntaseurojen, koulun ja liikunnan harrastajien kanssa

Kriittinen menestystekijä: Monipuolisen harrastus- ja kilpailutoiminnan järjestäminen yhteistyössä paikallisten seurojen ja eri yhteistyötahojen kanssa		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Liikuntatapahtumien ja ryhmien määrä	Riittävät ja ko. lajin tuntevat toimitsija- ja ohjaajaresurssit tapahtumiin ja ryhmiin.
	Osallistumisaktiivisuus	Hyödynnetään paikallisten liikuntaseurojen ja lajitaitajien osaaminen Liikuntakysely kuntalaisille

Kriittinen menestystekijä: Paikallisen järjestötoiminnan tukeminen ja yhteistyön kehittäminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	€/asukas	Järjestötoiminnan taloudellinen tukeminen (vuosi- ja kohdeavustukset)

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- asiakasmäärien, sekä liikuntapaikkojen, ja -alueiden määrien lisääntyessä työpaine ja kuormitus kasvaa
- pääosin tehtävät ja palveluiden järjestäminen yksittäisen työntekijän vastuulla, eikä tehtävien ja vastuun jako työyhteisössä ole mahdollista
- liikuntapaikkojen ja -alueiden turvallisuus
- riittävien ohjaajaresurssien löytyminen

Tuotannolliset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Liikunta- ja ulkoilu- paikkojen kunnossapito	Yu- ja kyläkentät (kpl)	1 + 3	1 + 3	1 + 3
	Beach-volley kentät	4	4	4
	Tenniskenttä (3 pelialuetta)	1	1	1
	Uimarannat	5	5	5
	Suunnistusalueet (kartat)	3	1	-
	KK:n lähiliikuntapaikka: -Frisbeegolf-rata (9väylää)	1	1	1
	-Hiihtostadion			
	-Ässäkenttä			
	Hirvasen lähiliikunta-paikka valmis v. 2018			1
	Maastopyörärata	1	1	1
	Hiihtoladut: -valaistut (kpl/km)	4/20 kevätk. 3/15 syysk.	3 /15	3 /15
	-muut ladut (kpl/km)	5/55	6 /70	6 /70
	Jääkiekkokaukalot + jääalueet (kpl)	5 + 1	5 + 1	5 + 1
	Sisäliikuntatilat: -Kk:n liikuntahalli		(iltakäyttö) 1	(iltakäyttö) 1
	-Kuntosali	1	1	1
Liikuntapaikkojen tehokas käyttö	Kuntosali: -yksittäiset henkilöt	371	300	300
	-ryhmät	7+koululiikunta	6+koululiikunta	6+koululiikunta
	-aukiolopäivät/vuosi	360	360	360
*ilta- ja viikonloppukäyttö	Kk:n liikuntahalli * -vakiovuorot		30	30
	kevät/kesä/syysk. (kpl /h)			
	-muut varaukset kpl /h			
Liikuntamahdollisuuksien tarjoaminen kuntalaisille	Tapahtumat + retket (kpl)	7	10	10
	Kerhotoiminta (kpl)	4	4	4
	Leiritoiminta (pv)	5	5	5
	Ohjatut kunto-liikuntaryhmät (kpl)	syys 3/kevät 4	4	4
	Uimakouluryhmät	5	4	4
Liikuntajärjestöjen tukeminen	€/ asukas (3 717 hlöä)	2,16	2,40	2,42
	Liikuntapaikkojen kunnossapito €/asukas		42,20	37,91
Käyttökustannusten kehitys	Liikuntatoimen kokonaiskustannukset €/asukas		56,99	52,57

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	1 233 246	1 060 550	1 210 810	150 260
Toimintakulut	-2 341 025	-2 136 980	-2 193 100	-56 120
Toimintakate	-1 107 779	-1 076 430	-982 290	94 140

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Toiminnan kuvaus: Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan asukkaiden ja elinkeinoelämän tarvitsemien yhdyskuntateknisten palvelujen tuottamisesta ja ylläpidosta sekä hoitaa siihen kuuluva hallinto suunnitelmallisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Uuraisten kunta kuuluu Jyväskylän seutukuntaan ja on mukana yhteisesti hyväksytyssä seudun rakennemallin toteuttamisessa. Rakennemallissa käsitellään asumista, liikennettä ja maankäyttöä seudullisesta näkökulmasta.

Uuraisten kunnanvaltuuston 20.9.2016 tekemän päätöksen mukaisesti 1.6.2017 alkaen teknisen lautakunnan alaisuuteen muodostettiin ympäristöjaosto, jonka vastuulla ovat rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomais-tehtävät. Esittelijöiden lisäksi jaostoon kuuluu viisi luottamushenkilöä, ts. puheenjohtaja sekä neljä jäsentä, joista yksi on kunnanhallituksen jäsen. Jaostosta tehtiin kunnan hallintosäännössä päätäntävaltainen elin. Ympäristölautakunta lakkautettiin 1.6.2017 alkaen. Teknisen lautakunnan suoraan alaisuuteen siirtyy maankäytön suunnittelu määrärahoineen. Maaseututoimi siirtyi kunnanhallituksen alaisuuteen.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Asiakaslähtöinen toiminta		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Osaaminen ajan tasalla	Koulutustarpeet kartoitetaan ja osallistutaan koulutuksiin määrärahojen puitteissa
	Yhteistyö toimii	Vuorovaikutus ja ratkaisujen etsiminen lähialueiden eri toimijoiden ja viranomaisten kanssa
	Joustavuus ja mutkattomuus asioinnissa	Matalan kynnyksen palvelu, ”yhden luukun periaate”
	Monipuolinen tontti- ja toimitilatarjonta	Sekä asuin- että yritystontteja tarjolla eri puolilla kuntaa

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- pieni organisaatio haavoittuvainen
- tietotaidon puute
- kunnan hallussa ei ole kaavoitukseen kelpavaa maa-aluetta

Hallinto- ja muut toiminta

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	390 582	294 000	279 000	-15 000
Toimintakulut	-587 975	-437 440	-474 100	-36 660
Toimintakate	-197 392	-143 440	-195 100	-51 660

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Toiminnan kuvaus: hallinto- ja muu toiminta kattaa teknisen toimen työntekijöiden palkkamenot sekä tarvikehankinnat ja kaluston.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset: toimistosihteerin virka korvataan vuonna 2018 suunnitteluavustajan toimella.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Henkilöstön ja osaamisen riittävyys		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Nykyinen henkilöstö pystyy hoitamaan työnsä ajallaan	Rekrytoinneissa huomioidaan tulevaisuuden tarpeet
	Työvälineet ja ohjelmistot ajan tasalla	Ergonomia ja työolosuhteet asianmukaiset

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- pieni ja haavoittuvainen organisaatio, henkilöstöresurssin niukkuus
- määrärahojen riittämättömyys

Pelastustoimi

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot				0
Toimintakulut	-295 930	-287 690	-287 540	150
Toimintakate	-295 930	-287 690	-287 540	150

Tilivelvollinen: kunnanhallitus

Toiminnan kuvaus: Keski-Suomen pelastuslaitos on vastannut pelastustoimilain (561/99) 4 §:n mukaisten tehtävien hoitamisesta sopijakuntien alueella 1.1.2004 alkaen. Keski-Suomen pelastuslaitos tuottaa alueen ihmisille ja yrityksille korkeatasoiset pelastustoimen palvelut onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja antaa nopeaa ja tuloksellista apua onnettomuustilanteissa kaikissa olosuhteissa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2018 pelastuslaitos kykenee saavuttamaan ja osoittamaan kuntien pelastustoimien yhteen liittämistä aikaansaavat toiminnalliset ja taloudelliset hyödyt sekä asukkaille että sopijakunnille. Tehtäviä hoitaa Uuraisten VPK Keski-Suomen Pelastuslaitoksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Vesihuoltolaitos

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	288 175	279 100	281 010	1 910
Toimintakulut	-501 663	-542 500	-504 460	38 040
Toimintakate	-213 488	-263 400	-223 450	39 950

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Toiminnan kuvaus: Vesilaitos tuottaa ja toimittaa toiminta-alueellaan oleville kiinteistöille laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Pidetään veden laatu tavoitearvoissa ja häiriötön vedenjakelu. Viemärlaitos huolehtii toiminta-alueellaan jätevesien johtamisesta ja puhdistamisesta sille asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Uurainen ei käsittele jätevesiä. Uuraisten jätevedet johdetaan kirkonkylästä, Jokihaarasta ja Kyynämöisiltä Ne-näinniemen jätevedenpuhdistamolle Jyväskylään ja Hirvaskankaan alueen jätevedet Ääneseudun Energian jätevesipuhdistamolle. Vuonna 2018 viemäriverkoston saneerausta tullaan edelleen jatkamaan vuotovesien poistamiseksi viemäriverkostosta.

Vesilaitoksien kaukovalvonnan päivittäminen valokuituverkolle. Vesilaitoksen liittymismaksutulot kirjataan kunnan taseeseen.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Vesihuollon toimivuus		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Vedensaannin ja hyvälaatuisen veden turvaaminen kaikissa olosuhteissa	Putkistojen rakenteet kunnossa, riittävästi vedenottoa
	Yhteistyö kunnan alueella toimivien vesiosuuskuntien kanssa	Vesiosuuskuntien avustuksiin v. 2018 on varattu 50 000 euroa
	Pumpatun jäteveden määrä	Jätevesimäärän vähentämien, taksan pitäminen ajantasalla

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- verkosto paikoittain huonossa kunnossa (vanhoja osa-alueita)
- vesiosuuskuntien suunnitelmat ristiriidassa kunnan tavoitteiden kanssa
- jäteveden määrä riippuu asiakkaiden toimintavaoista

Rakennukset

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	290 039	281 450	293 600	12 150
Toimintakulut	-311 052	-277 850	-305 100	-27 250
Toimintakate	-21 013	3 600	-11 500	-15 100

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnan hoidossa olevien kiinteistöjen kunnostus vuosittain, niin että ne voivat toimia tarkoituksenmukaisesti. Kiinteistöjen hoidosta vastaavat hallintokunnat ja tekninen toimi antaa asiantuntija-apua tarvittaessa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Energianseurantaohjelman käyttäminen kaikissa kiinteistöissä. Kiinteistöautomaation ja kiinteistöjen valvontaohjelmien päivittäminen niin että voidaan hyödyntää valokuituverkko kiinteistövalvonnassa. Vanhan Hirvasen koulun kiinteistön kehittäminen yritystoiminnan tarpeisiin.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Turvalliset, toimivat ja terveelliset kiinteistöt		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Käyttäjien terveys ja hyvinvointi	Sisäilmaongelmien vähentäminen
	Tapaturmien määrä	Huolto- ja kunnossapitotoimet ajallaan
	Rakennusten käyttöaste	Ei tyhjiä tai vajaalla käytöllä olevia toimitiloja, elinkaariajattelu

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- määrärahojen niukkuuden vuoksi peruskorjauksia tai huolto- ja kunnossapitotoimia ei pystytä suorittamaan ajallaan
- välinpitämättömyys
- toimitiloille ei ole kysyntää tai vapaat toimitilat eivät ole muunneltavissa käyttäjien tarpeita vastaaviksi (kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa)

Liikenneväylät**Määrärahat**

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	1 601	1 000	1 200	200
Toimintakulut	-228 408	-232 500	-222 400	10 100
Toimintakate	-226 807	-231 500	-221 200	10 300

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnan hoidossa olevien katujen ja liikennealueiden kunnossapito.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Liikenneturvallisuuden parantaminen rakennus- ja kunnossapitotoimin. Katuväläistuksen saneeraus energian säästön vuoksi.

Menot sisältävät 60 000 € avustuksina yksityisteille. Lisäksi varataan yksityisteille perusparannusavustusta 15 000 euroa.

Kaavateiden talvikunnossapito kilpailutus on tehty lokakuussa 2017. Sopimusjakso on neljä (4) vuotinen.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Toimivat ja turvalliset kulkuyhteydet		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Valitukset kunnossapidosta	Panostetaan kunnossapitoon määrärahojen puitteissa, reagoidaan valituksiin välittömästi
	Kevyen liikenteen väylät ja valaistus riittävät	Kevyenliikenteen väylien rakentaminen vuonna 2018, valaistuksen kunnosta huolehtiminen
	Onnettomuuksien määrät	Minimoidaan onnettomuudet asianmukaisella kunnossapidolla

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- määrärahojen puute, resurssien puute (ei ehditä reagoida tarpeeksi ajoissa)
- tekniikan aiheuttamat ongelmat
- käyttäjien oma toiminta

Puistot ja muut alueet

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-33 132	-19 800	-24 200	-4 400
Toimintakate	-33 132	-19 800	-24 200	-4 400

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Toiminnan kuvaus: Puistojen ja leikkikenttien kunnossapito.

Talousarvioehdotuksessa on varattu tekniset työt ja huolto kustannuspaikan alle työllistämistuki palkat.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Viihtyisät ja turvalliset lähivirkistysalueet		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Asiakaspalaute	hyvin hoidetut ja huolletut alueet, leikkipaikkojen keskittäminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- useita eri leikkipaikkoja, kunnossapito ja turvallisuudesta huolehtiminen hankalaa
- määrärahojen puute

Sorakuopat

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	28 873	26 000	30 000	4 000
Toimintakulut	0	0	0	0
Toimintakate	28.873	26 000	30 000	4 000

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Toiminnan kuvaus: Kunnalla on soranottoaikat Köntysmäessä sekä Rajalan tila Höytiällä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sorakuopat pyritään pitämään tuotannollisessa käytössä.

Tavoite	Mittari	Tp 2016	Ta 2017	Ta 2018
- Sorakuopat pidetään tuotannollisessa käytössä - Tehlo - Survon tilalle (Köntysmäki) soranottolupa 10 v - Rajala	ottomäärä m ³ /vuosi	Lupa umpeutunut 28 873	0 26 000	0 30 000

YMPÄRISTÖJAOSTO

Toiminnan kuvaus: Ympäristönsuojelu on teknisen lautakunnan alaisen ympäristöjaoston tulosityksikkö, joka vastaa kunnan vastuulla olevista lakisääteisistä kunnan ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hallinnosta ja hoidosta (L kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 1986/64). Uuraisten kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristöjaosto. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluu erityis laissa säädettyjen tehtävien lisäksi ympäristönsuojelun suunnittelu ja kehittäminen, ympäristön tilan seuranta, ohjaus ja neuvonta, lausunnot, esitykset ja aloitteet, ympäristönsuojelua koskeva tiedotus, valistus ja koulutus ja yhteistyön edistäminen.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edunvalvojana. Tässä tehtävässään se toimii erityislainsäädännön perusteella itsenäisessä ja riippumattomassa asemassa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen voidaan siten katsoa myös pitkällä tähtäimellä ajavan kestävä kehityksen ja samalla kunnan yleistä etua vaikka yksittäistapauksissa tämä voi olla ristiriidassa esimerkiksi kunnan elinkeinopoliittisen edun kanssa. Ympäristöjaosto vastaa lisäksi kunnan rakennusvalvonnan poikkeuslupakäsittelystä, joihin kuuluvat mm. huolehtiminen hyvän rakennustavan edistämisestä.

Uuraisten kunta kuuluu Jyväskylän seutukuntaan ja on mukana yhteisesti hyväksytyssä seudun rakennemallin toteuttamisessa. Rakennemallissa käsitellään asumista, liikennettä ja maankäyttöä seudullisesta näkökulmasta.

Ympäristölautakunnan talousarvio liitetään teknisen lautakunnan talousarvioon 1.6.2017 ja samalla ympäristölautakunta lakkautetaan.

Ympäristötoimi

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	80 208	73 000	83 000	10 000
Toimintakulut	-214 495	-189 000	-206 340	-17 340
Toimintakate	-134 287	-116 000	-123 340	-7 340

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Rakennusvalvonta

Toiminnan kuvaus: Vastaa rakentamiseen liittyvistä lupa-asioista, neuvonnasta ja valvonnasta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Toimintatapoja on pyritty tehostamaan mm. sähköisten asiointipalvelujen muodossa, jolloin hakija itse tekee hakemusten täytön mahdollisimman pitkälle asiointipalvelussa. Rakennusvalvonnan internet-pohjainen asiointipalvelu ”lupapiste.fi”- on saanut v. 2015 merkittävästi jalansijaa ja palvelu on saanut paljon kiitosta asiakkailta. Kaikkiaan erilaisia hakemuksia ja ilmoituksia lupapisteen kautta on käsitelty vuonna 2017 n. 90 %.. Vanhaa paperiarkistoa on tarkoitus skannata edelleen sähköiseen muotoon työn nopeuttamiseksi vanhojen lupien osalta.

Vuoden 2017 alusta pysyvästi säilytettävät rakennusluvut arkistoidaan sähköisesti Lupapisteen kautta (Arkistolaitoksen päätös 13.5.2016). Paperiset rakennusluvut jäivät historiaan, sillä paperiset lupahakemukset siirretään ennen käsittelyä Lupapisteeseen.

Kunnan rakennusjärjestyksen uudistamista viedään eteenpäin kuntayhteistyössä Multian ja Petäjäveden kanssa, joissa uusi rakennusjärjestys on jo voimassa. Uuraisten kunnan osalta uusi rakennusjärjestystä hiotaan vielä maankäyttö- ja rakennuslakiuudistusten osalta ja muilta tarvittavilta osin. Tavoitteena on viedä rakennusjärjestys hyväksyntään vuoden 2018 aikana.

Rakennuslupien lupamäärä nousee hieman vuonna 2018. Todennäköisesti rakentaminen tulee jatkossa lisääntymään voimaan tulleiden ja vireillä olevien kaavoitushankkeiden myötä. Etenkin Hirvaskankaan alueella kasvua on jälleen odotettavissa uuden kaavan ja Äänekosken biotuotetehtaan myötä. Tonttimarkkinointiin panostaan enemmän aikaisempiin vuosiin verrattuna. Tavoitteena on saada tontteja myytyä erityisesti keskustan vaikutusalueelta sekä Rinteelästä. Rakennusvalvontataksojen korottaminen 10 %:lla on paikallaan talousarviokaudella.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Rakennusvalvonnan toimivuus		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Lupamäärät	100 rakennus-/toimenpidelupaa vuodessa, luvattomien rakennusten määrä 0
	Joustava palvelu ja matalan kynnyksen asiointi	Toimiva sähköinen asiointi, nettisivut ajan tasalla ohjeistuksineen, asiakaslähtöinen palvelu
	Osaaminen ja lain noudattaminen	Yhteistyö muiden toimijoiden ja viranomaisten kanssa
	Toiminnan kannattavuus	Taksat ajan tasalla

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- taksat alhaiset ja ohjelmistoissa korkeat käyttökustannukset
- osaamisen ja resurssien puute
- tekniikan toimimattomuus, käyttökatkot tai virheet ohjelmissa

Ympäristönsuojelu

Toiminnan kuvaus: Ympäristötoimen tehtävänä on edistää ja valvoa ympäristönsuojelun toteutumista sekä kehittää viihtyisää asuinympäristöä. Yksikön viranomaistehtäviä ovat lupien ja ilmoitusten käsittely, lausunnot muille viranomaisille sekä valvonnat. Lisäksi seurataan ympäristön tilaa sekä opastetaan kuntalaisia ja yrityksiä ympäristönsuojeluasioissa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Toiminnan painopisteet ovat olleet n.70 % lupien valmistelu ja päätösten teko. Luvanvaraisten toimintojen valvontaan on kulunut noin 20 % toiminnasta ja 10 % jää muulle ympäristöviranomaiselle kuuluviin lainvaatimiin tehtäviin.

Ympäristönsuojelulain uudistuksen myötä painopiste tulee siirtymään voimakkaasti valvontatyöhön, joka tulee olla suunnitelmallista ja säännöllistä. Tähän on laadittu 2017 lain vaatima valvontasuunnitelma ja -ohjelma. Ympäristötoimeen myönnettyistä resursseista tulee jatkossa kulumaan n.40 % valvontaan. Valvontasuunnitelmaan perustuvasta valvonnasta voidaan periä jatkossa ympäristönsuojelutaksan (päivitys maa-aines- ja ympäristölupataksoihin on tehty 2017) mukaisia valvontamaksuja, joilla voidaan kattaa osin ympäristönsuojeluyksikön kustannuksia.

Laadittu pohjavesialueiden suojelusuunnitelma tulee olemaan uutena työkaluna pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa ja suojelutoimenpiteiden toteuttamisessa. Suunnitelman toimenpideohjelma päivitetään säännöllisesti.

Valvontakohteet ja riskialueet kunnassa on lisätty LOUHI-karttapalvelun tasoihin, jotka on nähtävillä koko teknisellä toimella. Näitä tulee päivittää muutosten myötä.

Uuraisten kuntaan on rakentunut laajalle alueelle vesi- ja viemäriverkosto osuuskuntien toimesta. Verkostojen toi-

mintu-alueiden vahvistamisen jälkeen on mahdollista hakea vapautusta liittymisestä viemäriin ja/tai talousveteen. Vapautuksen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Verkoston ulkopuolelle jääviä kiinteistöjä opastetaan rakennusvalvonnan kanssa uudistuneen jätevesiasetuksen (157/2017) vaatimusten mukaisten kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien toteuttamisessa.

Uuraisten vesistöjen tilan seuranta tehdään resurssien mukaan, vesiensuojelua lakien, asetusten ja säännösten mukaisesti. Hoidetaan tiedottaminen ja neuvonta ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa.

Uuraisten kunnasta on tullut vuonna 2014 Sammakkokangas oy:n osakas, yhtiö hoitaa jatkossa kunnan jätehuollon myös jätehuollon viranomaistehtävien osalta, ympäristönsuojelulla on edelleen jätehuollon valvontatehtävä.

Ympäristötoimen resursseja tulee suunnata sähköisten järjestelmien käyttöönottamiseen ja näiden käytön haltuunottamiseen.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Ympäristönsuojelun lainmukaisten viranomaistehtävien hoito		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Lupamäärät	3-4 ymp.lupaa, 2 rekisteröintiä ja 4 maa-aineslupaa
	Ympäristönsuojelun edistäminen, viihtyisä elinympäristö	Vesistötarkkailut, kiertotalous mukaan kunnan toimintaan, puistoaluesuunnittelu, lausunnot
	Valvontamäärät	Valvontaohjelman mukaiset valvontatoimet Maa-aineslain mukaiset valvonnat 22 lupaa
	Joustava, asiakasystävällinen palvelu	YLVA /NOTTO tallennukset Käsittelyajat minimiin, nopea reagointi, tasavertainen kohtelu (lakiperuste), neuvonta
	Asiantuntijuus	Erityislakien hallinta, asiantuntijarooli kunnan ympäristöasioissa
	Kustannustehokkuus	Taksat ajantasaiset, maksujen perintä lakiperusteisesti mahdollisista toiminnoista Riskiperusteista priorisointia

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- Resurssipuute työajassa
- Nopeasti muuttuva lainsäädäntö, sähköiseen asiointiin siirtyminen -> Koulutustarve, sähköisten palvelujen saanti myös ympäristönsuojeluun (LOHI, LUPA.,Suomi.fi)
- Alan arvostuksen puute (työresurssi, 64/1986 § 6, 10 ja 11)

Tavoite	Mittari	Tp 2016	Ta 2017	Ta 2018
Ymp.suojelu- ja valvonta	Lvat/maastokäynnit, neuvonta	5 ymp.lupa, viireillä 2. 1 maa-aineslupa. Valv. ja ohj. Pohjavesi-suojelusuunn.	12 uutta lupaa (7 maa. 5 ympäristölupa) Valvonta 6 HO:ssa 1	4 ympäristölupaa, kaksi rekisteröintiä Valvontaohjelman mukainen valvonta

Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn ohjaus	Neuvonta/ohjeistus	aloitettu. Asfaltiaseman rekisteröinti	ymp.lupa, 1 ojituspäätös Pohjavesialueiden suojeleusuunnitelman laatiminen	Ympärisnsuojelumääräysten uudistus
Maa-aineslupien hoito	Uudet luvat, valvonta	Jätevesihankk. neuvonta- Iso- ja Pieni.-Uurainen. Rak.valv. yhteistyö	Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn ohjaus.	Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn ohjaus. Toiminta-alueiden vahvistaminen
Vesistöjen tilan seuranta ja kunnostuksen kehittäminen	Vesistötutkimukset, kunnostustoimet	-2 uutta lupaa, toinen yhteiskäs.lupa MaL 4 a §, yksi käsittelyssä - 23 valvontaa	7 uutta, 22 valvontaa. Maise- mointitöiden tarkastus/valvonta. Pakkokeinopäätökset	Neljä uutta lupaa 25 valvontaa
Ympäristön viihtyvyys/luontopolut	Luontopolut, Kylä- ja keskustan maisema	Nostohankk. pohjapadon tarkkailu. Veden korkeuden tarkk. Sinilevätarkkailu	Nostohankkeen tarkkailu, padon valvonta, veden korkeuden valvonta. Sinilevätarkkailu.	Nostohankkeen tarkkailu, padon valvonta, veden korkeuden valvonta. Sinilevätarkkailu.
Ympäristön viihtyvyys/luontopolut	Luontopolut, Kylä- ja keskustan maisema	Hankasuon luonnonsuojelualueen perustam. Kesälampaat	Nostohankkeen tarkkailu, padon valvonta, veden korkeuden valvonta. Sinilevätarkkailu.	Kyynämöisen vedenlaatu. Mansikkamäen puiston kunnostus
Ympäristön viihtyvyys/luontopolut	Luontopolut, Kylä- ja keskustan maisema	Neuvonta Roskaamisasioiden hoitaminen, tarkastukset, vips	Kyynämöisen ja Kaijanjärven vedenlaatu. Hankasuon luonnonsuojelualueen perustamisen/työt. Oikarintie 2 Kosteikkohanke. Neuvonta.	Jätehuollon valvonta, roskaamisasiat, hallintopakko
Jätehuollon ohjaus ja valvonta	Tarkastuskäynnit valvonta	Ei vahvistettu, ei hakemuksia	Jätehuollon valvonta, roskaamisasiat, hallintopakko	Toiminta-alueiden vahvistaminen. Vapautushakemusten käsittely
Jätehuollon ohjaus ja valvonta	Tarkastuskäynnit valvonta		Jätehuollon valvonta, roskaamisasiat, hallintopakko	Ohjelman mukaiset

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden va-pautushakemukset	Vapautushakemusten lukumäärä		Ei vahvistettu	valvonnat, raportointi, uuden valvontaohjelman laatiminen
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma ja -ohjelma	Valvontojen määrä, suunnitelman toteutuma		Valvontasuunnitelman ja -ohjelman laatiminen	

Maankäytön suunnittelu

Määrärahat

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Muutos €
Toimintatuotot	153 767	106 000	243 000	137 000
Toimintakulut	-168 370	-150 200	-168 960	-18 760
Toimintakate	-14 603	-44 200	74 040	118 240

Tilivelvollinen: toimialajohtaja

Toiminnan kuvaus: Pyritään varmistamaan riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta eripuolilla kuntaa asuntorakentamisen ja yritystoiminnan tarpeisiin sekä turvaamaan aluevaraukset virkistyskäyttöä, liikennettä ym. tarpeita varten. Maankäytön suunnittelulla pyritään varmistamaan ympäristö- ym. näkökohtien huomioon ottaminen aluevarauksissa.

Suunnittelukaudella pyritään etsimään kunnan maanhankinnan painopistealueet asunto- ja yritystonttien turvaamiseksi pitkällä aikavälillä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Yleiskaavoitus:

Kirkonkylän osayleiskaava valmistunut v. 2015.

Rantayleiskaavan muutos on käynnistynyt ja Kalliojärven osalta se on saanut lainvoiman 2016. Suurempi RYK muutos koostuu useasta kohteesta sekä vuoden 2000 ja 2010 RYK kaavojen poikkeamisten yhtenäistämisestä. Kaava on ollut ehdotuksena nähtävillä keväällä 2017. Maankäyttösopimukset pyritään laatimaan helmikuuhun 2018 mennessä, jonka jälkeen kaava voidaan saattaa hyväksymiskäsittelyyn. Kaava pyritään samaan lainvoimaiseksi kesällä 2018.

Asemakaavoitus:

Mursketien asemakaava on saanut lainvoiman 2016. Vuoden 2018 kaavahankkeita Hirvaskankaalla on Hirvaskankaan asemakaavan muutos ja laajennus, sen maankäyttösopimusten laatiminen ja kaavan hyväksyminen. Kaava pyritään saamaan lainvoimaiseksi kesällä 2018. Keskustassa on tarkoitus aloittaa Keskustan alueen asemakaavamuutos Yleiskaavassa merkityllä C-alueella sekä Akonpuron asemakaavan laajennus kunnan omistamalle maa-alueelle.

Pohjakartta:

Uraisten keskustan ja Hirvaskankaan pohjakartat ovat osin vanhentuneet.

Uraisten kunta on neuvotellut Äänekosken kaupungin ja Laukaan kunnan kanssa pohjakarttojen uudistamisesta ja alustavasti on suunniteltu, että kunnat kilpailuttavat yhteistyössä lentokuvauksen. Kuvaus suoritettaisiin toukokuussa 2018. Koska Uraisilla ei ole maanmittausosastoa tulee Uraisten teettää pohjakartta konsulttitoimistolla. Uraisten kunnan tulee myös tehdä sopimus pohjakarttojen ylläpidosta, Äänekosken kaupunki on kiinnostunut Hirvaskankaan alueen pohjakartan ylläpidosta. Pohjakartan laatimista keskustan ja Hirvaskankaan lisäksi Jokihaaraan tutki-

taan.

Valtion tuki aluearkkitehtitoimintaan on loppunut, aluearkkitehtitoimintaa on tarkoitus jatkaa kuntien omana toimintana suunnitelmakaudella.

Tonttimyynti

Kunnan omistamien tonttien osalta myytävät alueet pyritään rakentamaan valmiiksi infrastruktuurin osalta ennen tonttien myyntiä.

Kunnan tontteja voi varata sähköisesti Pihatie.fi – palvelussa.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Maankäytön suunnittelussa onnistuminen		
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2018
	Kysyntä ja tarjonta kohtaavat	Eri kokoiset tontit, tonttimarkkinoinnin kehittäminen, messuille osallistuminen, tonttien tulee olla vetovoimaisia ja kilpailukykyisiä, myydään omakotitalotontteja 5 kpl, yritystontteja 1 kpl, yritystonttien myynti- ja vuokrausehdot, tarvittaessa joustavuutta
	Kunnan keskusta-alueen kehittyminen	Painopistealueina Jokihaara, Keskustaajama, tonttien hintojen tarkistus
	Kunnan omistuksessa oleva kaavoitettava maa-alue	Huomioidaan olemassa ja lähellä oleva yhdyskuntarakenne ja kaava-alueiden läheisyys, laaditaan maankäytön yleissuunnitelma, määritellään maanhankinnan painopistealueet, laaditaan maanostojen myynti hinnasto, huomioidaan maanhankinnassa myös VT4:n moottoritien jatkamisen yhteyteen rakentuva liittymä, mikä nopeuttaa liikennettä Jyväskylään
	Ajan tasalla olevat kaavat	Käynnistetään kaavojen ajantasaisuuden arviointi ja päivitys ajoissa
	Työpaikkarakentamisen työllistävä vaikutus	Tarjolla myös houkuttelevia toimitila- ja teollisuustontteja

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- osaamisen ja henkilöstöressurssin niukkuus
- määrärahojen puute
- kysyntä ja tarjonta eivät kohta

Tavoite	Mittari	Tp 2016	Ta 2017	Ta 2018
1.Ajantasa-asemakaavan päivitys	suunnitteluvaihe	päivitetty	valmis	-
	suunnitteluvaihe	ehdotus	valmis	valmis
2.Hirvaskankaan asemakaavan laajennus	suunnitteluvaihe	ei käynnistetty	ei käynnistetty	-
3. Kuukkajärvien asemakaavan muutos	suunnitteluvaihe	alustava suunn.	ehdotus	käynnistetään
4.Keskustan asemakaavan muutos	suunnitteluvaihe	voimaan.	valmis	-
5.Rantayleiskaavan muutos, Kalliojärvi	suunnitteluvaihe	ehdotus	ehdotus	valmis
	suunnitteluvaihe	valmis	-	-
6.Rantayleiskaavan muutos		valmis	-	-
7.Mursketien asemakaava	suunnitteluvaihe			käynnistetään
8.Kuukantien ja Häkintien asemakaavamuuotos				
Akonpuron asemakaavan laajennus				

9. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSA 2018-2022 ALV 0 %	2018 menot	2018 tulot	2019 menot	2019 tulot	2020 menot	2020 tulot
YLEISHALLINTO						
Talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmat	20 000		15 000		15 000	
YLEISHALLINTO YHT.	20 000		15 000		15 000	
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI						
Vanhainkoti	36 000		14 000			
-parkkipaikka Rinnetielle	10 000					
-ovien kulunvalvonta	26 000					
-ikkunat+ovi			14 000			
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHT.	36 000		14 000			
OPETUS- JA KULTTUURITOIMI						
Päiväkotien piha-alueiden kehittäminen	20 000					
Kyynämöisten koulun sos.tilat (Kiepin etei- seen)	20 000					
Koulujen ATK-laitteiden hankinta	47 000					
Liikuntapuisto	20 000		520 000	125 000	50 000	
-suunnittelu ja pohjatutkimukset	20 000					
-rakentaminen, tekonurmi			220 000	50 000	50 000	
-rakentaminen, urheilukenttä			300 000	75 000		
Hirvasen lähiliikuntapaikka, valaistu latu	80 000	37 000				
Mopopuisto			30 000			
Uuraisten keskustan alueen leikkikenttä lii- kuntapuiston yhteyteen			120 000			
OPETUS- JA KULTTUURITOIMI YHT.	187 000	37 000	670 000	125 000	50 000	
MUUT PALVELUT						
Yleiset tiet / valaistus	10 000					
-Urainen-Jkl tienvarren valot	10 000					
Kadunrakennus, päällystys, valaistus	588 000	0	75 000	0	221 000	
-Mt 627/6304/16777 liittymäjärj. Häkint. ris- teys	121 000					
-Kevyen liikenteen väylät, lisäosa	310 000					
-Aholan alueen kevyenliikenteenväylä	50 000					
-Hirvasraitti pituus 150 m (6 tonttia, 2 kpl kunnan)	27 000					
-Louhitie TY-1 alue hirvaskangas 125m	28 000					
-Hirvantie 450m (12 tonttia)					81 000	
-Kukkulantien rakentaminen. Noin 320m.					50 000	
-Hitsaajantien jatko. Teollisuusalue			60 000			
-Leppätien valaistus (pylväät ja valot)			15 000			

-Heinäsuontien valaistus					35 000	
-Valaistus: Aittovuor. polku, Haaparaitti, Pa- juraitti					25 000	
-Rantatien jatko. Pituus 220m.					30 000	
-Kruunutien rakentaminen	40 000					
-Oikotien asfaltointi	12 000					
Kunnanviraston remontti	15 000		123 000			
Vesilaitos	12 000		55 000		315 000	
-Vesijohtoverk. san. Himaniittivesijohdot	12 000		35 000		100 000	
-Kukkulantien vesi					30 000	
-Aittovuori alavesisäiliö 150m ³			10 000		170 000	
-Rantatien vesijohto					15 000	
-Hitsaajantien vesijohto			10 000			
Viemärlaitos	27 000		75 000		110 000	
-Viemäriverkoston saneeraus	15 000		35 000		35 000	
-JVP pumppaamojen saneeraus	12 000		25 000			
-Kukkulantien viemäri (keskustan alueella)					50 000	
-Rantatien viemäri					25 000	
-Hitsaajantien viemäri			15 000			
Maanhankinta/myynti	100 000	50 000		50 000		50 000
Asunto-osake, myynti		50 000				
MUUT PALVELUT YHTEENSÄ	752 000	100 000	328 000	50 000	711 000	50 000
KAIKKI YHTEENSÄ	995 000	137 000	1 027 000	175 000	776 000	50 000
Netto	858 000		852 000		726 000	

Vuoden 2018 lihavoidut summat ovat valtuustoon nähden sitovia.

10.TULOSLASKELMA- JA RAHOITUSOSA

TULOSLASKELMAOSA	Tp 2016	Ta 2017	Ta 2018	Ts 2019	Ts 2020
	€	€	€	€	€
Toimintatulot	4 616 662	4 342 540	4 616 150	4 662 000	4 709 000
Myyntitulot	2 742 602	2 681 490	2 787 010		
Maksutulot	787 138	845 950	901 640		
Tuet ja avustukset	396 687	253 350	228 200		
Muut toimintatulot	690 235	561 750	699 300		
Valmistus omaan käyttöön	9 814	10 000	10 000		
Toimintakulut	-23 491 739	-22 772 320	-23 602 860	-23 716 000	-23 859 000
Henkilöstömenot	-9 010 557	-9 110 410	-9 465 480		
Palvelujen ostot	-11 394 053	-10 676 570	-11 310 020		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 275 545	-1 369 080	-1 335 500		
Avustukset	-1 455 653	-1 307 220	-1 181 770		
Muut toimintamenot	-355 931	-309 040	-310 090		
Toimintakate	-18 865 263	-18 419 780	-18 976 710	-19 054 000	-19 150 000
Verotulot	10 459 333	10 175 000	10 740 000	10 800 000	10 800 000
Valtionosuudet	9 585 125	9 281 000	9 080 600	9 032 000	9 032 000
Rahoitustuotot ja -kulut	107 673	128 200	125 700	115 000	115 000
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	209 701	243 500	252 000		
Korkokulut	-72 043	-87 000	-78 000		
Muut rahoituskulut	-29 985	-28 300	-48 300		
Vuosikate	1 286 868	1 164 420	969 590	893 000	797 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 059 762	-1 078 720	-1 307 510	-1 400 000	-1 300 000
Suunn. mukaiset poistot	-1 019 397	-1 078 720	-1 307 510		
Arvonalentumiset	-40 365				
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	227 106	85 700	-337 920	-507 000	-503 000
Poistoeron lisäys(-) tai väh.(+)	14 967	14 900	14 900	14 900	14 900
Varausten lisäys(-) tai väh.(+)					
Rahastojen lisäys(-) tai väh.(+)					
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	242 073	100 600	-323 020	-492 100	-488 100

TULOSLASKELMA SISÄISET JA ULKOISET ERÄT

	Ta 2017			Ta 2018		
	Sisäinen	Ulkoinen	Yhteensä	Sisäinen	Ulkoinen	Yhteensä
Toimintatulot	1 490 550	2 851 990	4 342 540	1 531 020	3 085 130	4 616 150
Myyntitulot	1 490 550	1 190 940	2 681 490	1 531 020	1 255 990	2 787 010
Maksutulot		845 950	845 950		901 640	901 640
Tuet ja avustukset		253 350	253 350		228 200	228 200
Muut toimintatulot		561 750	561 750		699 300	699 300
Valmistus omaan käyttöön		10 000	10 000		10 000	10 000
Toimintakulut	-1 490 550	-21 281 770	-22 772 320	-1 531 020	-22 071 840	-23 602 860
Henkilöstömenot		-9 110 410	-9 110 410		-9 465 480	-9 465 480
Palvelujen ostot	-1 466 130	-9 210 440	-10 676 570	-1 512 570	-9 797 450	-11 310 020
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 720	-1 345 360	-1 369 080	-18 150	-1 317 350	-1 335 500
Avustukset		-1 307 220	-1 307 220		-1 181 770	-1 181 770
Muut toimintamenot	-700	-308 340	-309 040	-300	-309 790	-310 090
Toimintakate	0	-18 419 780	-18 419 780	0	-18 976 710	-18 976 710
Verotulot		10 175 000	10 175 000		10 740 000	10 740 000
Valtionosuudet		9 281 000	9 281 000		9 080 600	9 080 600
Rahoitustuotot ja -kulut	0	128 200	128 200	0	125 700	125 700
Korkotuotot			0			0
Muut rahoitustuotot		243 500	243 500		252 000	252 000
Korkokulut		-87 000	-87 000		-78 000	-78 000
Muut rahoituskulut		-28 300	-28 300		-48 300	-48 300
Vuosikate	0	1 164 420	1 164 420	0	969 590	969 590
Poistot ja arvonalentumiset	0	-1 078 720	-1 078 720	0	-1 307 510	-1 307 510
Suunn. mukaiset poistot		-1 078 720	-1 078 720		-1 307 510	-1 307 510
Arvonalentumiset			0			0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot			0			0
Satunnaiset kulut			0			0
Tilikauden tulos	0	85 700	85 700	0	-337 920	-337 920
Poistoeron lisäys(-) tai väh.(+)		14 900	14 900		14 900	14 900
Varausten lisäys(-) tai väh.(+)			0			0
Rahastojen lisäys(-) tai väh.(+)			0			0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0	100 600	100 600	0	-323 020	-323 020

RAHOITUSOSA	Tp 2016	Ta 2017	Ta 2018	Ts 2019	Ts 2020
	€	€	€	€	€
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	1 286 868	1 164 420	969 590	893 000	797 000
Satunnaiset erät	0			0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-107 804	-50 000	-160 000	-50 000	-50 000
Investoinnit					
Investointimenot	-2 636 003	-3 094 200	-995 000	-1 027 000	-776 000
Rahoitusosuudet inv.menoihin	451 106	124 000	37 000	125 000	
Pysyvien vastaavien luovutusten myyntitulot	217 067	150 000	260 000	100 000	100 000
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	-788 766	-1 705 780	111 590	41 000	71 000
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-34 860	-50 000	-63 000	-10 000	-10 000
Antolainasaamisten vähennykset		132 000	50 000	5 000	5 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lisäys	7 447 000	2 000 000	3 957 000	100 000	150 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 160 956	-461 000	-3 957 000	-660 000	-660 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	462 418	-84 780	98 590	-524 000	-444 000
	12 293	13 833	13 833	13 273	12 763
Lainakanta 31.12.(sis. tilapäislainat)	923	300	300	300	300
Investointien tulorahoitus, %	58,9	39,2	101,2	99	102,70
Kassavarat 31.12.	4 981 734				

11.HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	V. 2016	TA 2017	TA 2018	muutos	TS 2019	TS 2020
KUNNANJOHTAJA	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
TALOUS- JA HALLINTOTOIMI	<u>24,78</u>	<u>25,5</u>	<u>24</u>	<u>-1,5</u>	<u>24</u>	<u>24</u>
Hallintojohtaja	1	1	1	0	1	1
Pääkirjanpitäjä	1	1	1	0	1	1
Palkkasihteeri	1	1	0	-1	0	0
Laskentasihteeri	1	1	1	0	1	1
Asianhallintasihteeri	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5
Toimistos sihteeri	0,5	0,5	0	-0,5	0	0
Palvelusihteeri	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5
Atk-tukihenkilö	1	0	0	0	0	0
Atk-suunnittelija		1	1	0	1	1
Ruoka- ja siivouspalveluyksikkö	<u>18,28</u>	<u>19</u>	<u>19</u>	<u>0</u>	<u>19</u>	<u>19</u>
Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5
Palvelukeskuskeittiön esimies	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5
Kokki	8,5	9	8	-1	8	8
Siivooja	4	4	4	0	4	4
Palveluvastaava	3,78	4	5	1	5	5
Ruokapalvelutyöntekijä	0	0	0	0	0	0
Siivooja / Siivoustyönohjaaja	1	1	1	0	1	1
	V. 2016	TA 2017	TA 2018	muutos	TS 2019	TS 2020
SOSIAALITOIMI	<u>50,9</u>	<u>51,9</u>	<u>57,4</u>	<u>1</u>	<u>56,4</u>	<u>55,4</u>
Sosiaalitoimisto	<u>5,9</u>	<u>5,9</u>	<u>7,4</u>	<u>1,5</u>	<u>7,4</u>	<u>7,4</u>
Peruspalvelujohtaja	0,4	0,4	0,4	0	0,4	0,4
Johtava sosiaalityöntekijä	1	1	1	0	1	1
Sosiaalityöntekijä	1	1	1	0	1	1
Toimistos sihteeri	0,5	0,5	1	0,5	1	1
Perhetyöntekijä	2	2	2	0	2	2
Koulukuraattori			1	1	1	1
Nuorisotyöntekijä	0	0	0	0	0	0
Työnsuunnittelija	1	1	1	0	1	1
Erityisryhmien palvelut	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>1</u>	<u>8</u>	<u>8</u>
Kehitysvammahuollon johtaja	1	0	0	0	0	0
Erityisryhmien palvelujohtaja	0	1	1	0	1	1
Toiminnanohjaaja/ohjaaja	1	2	2	0	2	2
Kuntoutusohjaaja	1	1	1	0	1	1
Hoitaja	4	4	5	1	4	4

	V. 2016	TA 2017	TA 2018	muutos	TS 2019	TS 2020
Vanhustyö	38	38	41	3	41	40
Vanhustyön johtaja	1	1	1	0	1	1
Vastaava sairaanhoitaja	2	2	2	0	2	2
Sairaanhoitaja	2	3	3	0	3	3
Hoitaja	29	27	29	2	29	29
Hoitoapulainen/kotivastaja	2	2	2	0	2	2
Toiminnanohjaaja	1	1	1	0	1	1
Pesulatyöntekijä	1	1	1	0	1	1
Kuntoutusohjaaja	0	1	1	0	1	1
Oppisopimustyöntekijä	0	0	1	1	1	
	V. 2016	TA 2017	TA 2018	muutos	TS 2019	TS 2020
SIVISTYSTOIMI	<u>109,1</u>	<u>118</u>	<u>120</u>	<u>2</u>	<u>119,1</u>	<u>119,1</u>
Koulut	67,6	74	75,1	1,1	74,6	74,6
Peruspalvelujohtaja	0,6	0,6	0,6	0	0,6	0,6
Rehtori	1	1	1	0	1	1
Toimistosihteer	1	1	1,8	0,8	1	1
Lehtori	7	7	7	0	7	7
Päätoiminen tuntiopettaja	5	6	6	0	6	6
<i>Sivutoim. tuntiopettaja (määräaik.)</i>	3	3	2	-1	3	3
<i>Tuntiopettaja (kokoaik. määräaik.)</i>	2	1	1	0	1	1
Luokanopettaja	25	25	26	1	25	25
Luokanopettaja (osa-aik. määräaik.)		0,7	0,7	0	1	1
Erityisopettaja	5	5	5	0	6	6
Erityisopettaja (määräaik. Kokoaik)	1	0,7	1	0,3	0	0
Koulunkäynninohjaaja	9	11	17	6	17	17
<i>Koulunkäyntiavustaja (määräaik.)</i>	8	12	6	-6	6	6
Varhaiskasvatus	37	39,5	40	0,5	40	40
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	0	1	1
Päiväkodin johtaja	2	1,5	1	-0,5	1	1
Perhepäivähoitaja	9	7	6	-1	6	6
Lähihoitaja	13	14	15	1	15	15
Konsultoiva erit. lastentarhanopettaja	1	1	1	0	1	1
erityislastentarhanopettaja	0	0	1	1	1	1
Lastentarhanopettaja	5	12	12	0	12	12
Esiopetuksen lastentarhanopettaja (osa-aikaiset)	4	2	2	0	2	2
Henkilökohtainen avustaja	0	0	1	1	1	1
Henk.koht.avustaja (määräaik. Osa-aik.)	2	1	0	-1	0	0

Vapaa-aikatoimi	2	2	2,4	0,4	2	2
Vapaa-aikasihteeri	1	1	1,4	0,4	1	1
Nuorisotyöntekijä	1	1	1	0	1	1
Nuokkarin valvoja osa-aikainen	0	0,3	0,5	0,2	0,5	0,5
Kirjastotoimi	2,5	2,5	2,5	0	2,5	2,5
Kirjastonjohtaja	0,6	0,6	0,6	0	0,6	0,6
Kirjastovirkailija	1,4	1,4	1,4	0	1,4	1,4
Kirjaston muu henkilökunta	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5
	V. 2016	TA 2017	TA 2018	muutos	TS 2019	TS 2020
TEKNINEN TOIMI	12,85	10,85	10,85	0	9,85	9,85
				0		
Rakennustarkastaja	1	1	1	0	1	1
Kunnaninsinööri, toimialajohtaja	1	1	1	0	1	1
Toimistos sihteeri	1,85	1,85	0,85	-1	0,85	0,85
Suunnitteluavustaja	0	0	1	1	1	1
Ympäristösihteeri	0,6	0,6	0,6	0	0,6	0,6
Rakennusammattimies	1	1	1	0	0	0
Lvi-asentaja	1	1	1	0	1	1
Aluearkkitehti	0,4	0,4	0,4	0	0,4	0,4
Kiinteistönhoitajat (vesilaitos)	5	2,5	2,5	0	2,5	2,5
Liikuntapaikkojen hoitaja	1	1,5	1,5	0	1,5	1,5
KUNTA YHTEENSÄ	198,63	207,25	213,25	6	210,35	209,35

Kuntakonserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole omia työntekijöitä, vaan niiden isännöintitoiminnot on ulkoistettu.

Kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvion hyväksymisen yhteydessä seuraava henkilöstömuutokset.

Kunnanvaltuusto lakkauttaa seuraavat virat/toimet:

1. Palkkasihteerin toimen 1.1.2018 alkaen palkkahallinnon osalta Äänekosken kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen johdosta.

SOSIAALITOIMI

1. Toimistos sihteeri +0,5 htv. Työpanoksen siirto pakanlaskennasta pääosin vanhustyöhön
2. Koulukuraattori +1 hlö. Koulukuraattorityöhön on siirretty työpanosta perhe- ja lastensuojelutyöstä ja tämä ratkaisu ei ole enää mahdollinen
3. Kehitysvammahuolto +1 oppisopimusopiskelija (ei kunnan palkkarahoitusta)
4. Vanhustyö: Varahenkilöt +2 hlöä. Vuosiloma ja sairaslomien sijaistarpeeseen. Ei kustannusvaikutusta
5. Vanhustyö: oppisopimusopiskelija dementiayksikköön +1 hlö. Yksintehtäviä vuoroja ei ole mahdollista tehdä työturvallisuuden vuoksi

SIVISTYSTOIMI

1. Koulukeskus: Äidinkielen ja kirjallisuus/uskonnon määräaikaisen tuntiopettaja päätoimiseksi ja toistaiseksi voimassa olevaksi syksystä 2018, koska määräaikaisuudelle ei ole perusteita ja tuntimäärä riittää päätoimisuuteen.

2. Koulukeskus: Koulunkäynninohjaajan tehtävistä neljä 1-9 luokkien paikan muutettava toistaiseksi voimassa olevaksi syksystä 2018, koska määräaikaisuudelle ei ole perusteita.
3. Hirvanen: osa-aikaisen, määräaikaisen luokanopettajan vakinaistaminen kokoaikaiseksi, + 0,3 htv.
4. Hirvanen: koulunkäynninohjaaja, osa-aikainen 1 hlö. Korvaa oppisopimusopiskelijan.
5. Hirvanen: toimistosihteeri osa-aikainen +0,7 hlö.
6. Hirvanen: osa-aikainen, määräaikainen luokanopettaja 1hlö
7. Höytiä, Kynämöinen ja Höytiän esiopetus: päätoiminen määräaikainen erityisopettaja + 0,3htv.
8. Kynämöinen: koulunkäynninohjaaja, osa-aikainen 1 hlö.
9. Varhaiskasvatus: varahenkilö +1, ei kustannusvaikutusta
10. Varhaiskasvatus: erityislastentarhanopettaja päivähoidon ryhmiin +1 hlö.
11. Varhaiskasvatus: henkilökohtaisen avustajan toimen vakinaistaminen.
12. Vapaa-aikasihteerin sijaisuus +0,4 htv.
13. Nuorisotalon valvontavuorojen lisäys +0,2 htv.

12.KUNNAN VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Uuraisten kunnan vesi- ja viemärilaitos

Tuloslaskelma vuodelle 2018	Tp 2016	Arvio 2017	Arvio 2018
	euroa	euroa	euroa
Liikevaihto	288 175	277 000	281 010
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)			
Valmistus omaan käyttöön			
Liiketoiminnan muut tuotot			
Materiaalit ja palvelut	262 283	304 330	319 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	41 382	44 200	43 800
Palvelujen ostot	220 901	260 130	275 460
Henkilöstökulut	3 171	2 400	2 560
Palkat ja palkkiot			
Henkilösivukulut	3 171	2 400	2 560
Eläkekulut	3 171	2 400	2 560
Muut henkilösivukulut			
Poistot ja arvonalentumiset	174 604	165 180	141 460
Suunnitelman mukaiset poistot	174 604	165 180	141 460
Arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	20 873		
Liikelylijäämä (+) tai -alijäämä (-)	-172 757	-194 910	-182 270
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 232	-5 650	-6 900
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot			
Korkokulut	7 232	5 650	6 900
Muut rahoituskulut			
Ylijäämä / -alijäämä ennen satunnaisia eriä	-179 989	-200 560	-189 170
Satunnaiset tuotot ja -kulut			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			
Ylijäämä / -alijäämä ennen varauksia	-179 989	-200 560	-189 170
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
Tilikauden ylijäämä / -alijäämä	-179 989	-200 560	-189 170

13.TALOUSARVION SITOVUUS

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kunnanvaltuusto määrää, miten määrärahat ja niiden perustelut sitovat kunnanhallitusta ja muita kunnan viranomaisia. Luvun 8 tehtäväluekohtaiset määrärahat ovat kunnanvaltuustoon nähden sitovia, jos ei toisin määrätä. Valtuuston päättämät tehtävälueiden ja vastuualueiden bruttomenot ovat valtuustoon nähden sitovia.

Toimintayksiköt veloitetaan kantamaan tulonsa talousarvioon merkityn mukaisesti. Toimialat ja niiden toimintayksiköt ovat vastuussa määrärahojensa käytöstä lautakunnille. Lautakunnat päättävät itse kunnanvaltuuston hyväksymän talousarvion jälkeen tehtävissä käyttösuunnitelmissaan siitä, mikä on sitovuustaso niihin nähden, eli mihin päätösvaltaa delegoidaan viranhaltijoille.

Strategiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita. Tuotannollisilla tavoitteilla täydennetään strategisia tavoitteita siten, että tavoitteet kattavat tehtävälueen perustehtävät. Nämä täydentävät tavoitteet ovat lautakuntatasolla sitovia.

INVESTOINTIOSA

Investointiosa on laadittu vuosille 2017 - 2019 ja se hyväksytään vuoden 2017 osalta sitovana ja taloussuunnitelma vuosien 2018 - 2019 osalta ohjeellisena.

Talousarviovuoden kuluessa mahdolliset investoinnin lisämäärärahat edellyttävät aina ao. toimielimen, kunnanhallituksen ja valtuuston käsittelyn. Hyväksyttävään investointiohjelmaan otetaan uusia hankkeita talousarviomuutoksena silloin, kun kysymys on kunnan kehittämiseen liittyvästä tai muusta välttämättömästä tarpeesta.

Investointiosassa esitetään kyseisen hankeryhmän tai hankkeen menot aina bruttona. Bruttomenot sisältävät tällöin myös suunnitellun investointivarausten käytön. Jos kohteeseen on olemassa investointivarausta, on se purettava samanaikaisesti, kun kohde on valmistumassa. Näin on meneteltävä myös irtaimen käyttöomaisuuden hankintojen osalta.

Mikäli investointiosan perusteluissa hankeryhmä on eritelty eri kohteiksi, ovat perustelut sitovia siten, että toimielimen on toteutettava ensisijaisesti perusteluissa luetellut kohteet.

Toimintayksiköiden tulee hankintoja tehdessään ehdottomasti noudattaa käyttöomaisuuslaskentaohjeita ja tehdä kirjanpidon kirjaukset oikein sen mukaan, onko kyseessä käyttöomaisuushankinta vai vuosittainen kulu.

TUOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat määrärahat, jotka vaikuttavat vuosikatteen muodostumiseen ja vuosikate. Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot perustuvat hyväksytyyn poistosuunnitelmaan.

RAHOITUSOSA

Valtuustoon nähden sitovia eriä rahoitusosassa ovat pääomarahoituksen erät: pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys sekä antolainojen vähennys.